శ్రీరామ కృష్ణ లీలాతరంగిణి

రచయిత

శ్రీ వెన్నెలగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు

ప్రచురణ

శ్రీ శిశు గ్రంథమాల

అచ్చమ్మపేట :: గుంటూరుజిల్లా

ప్రథమ ముద్రణము : 1000 ప్రతులు

శ్రీకాళయుక్తి - మాఘము

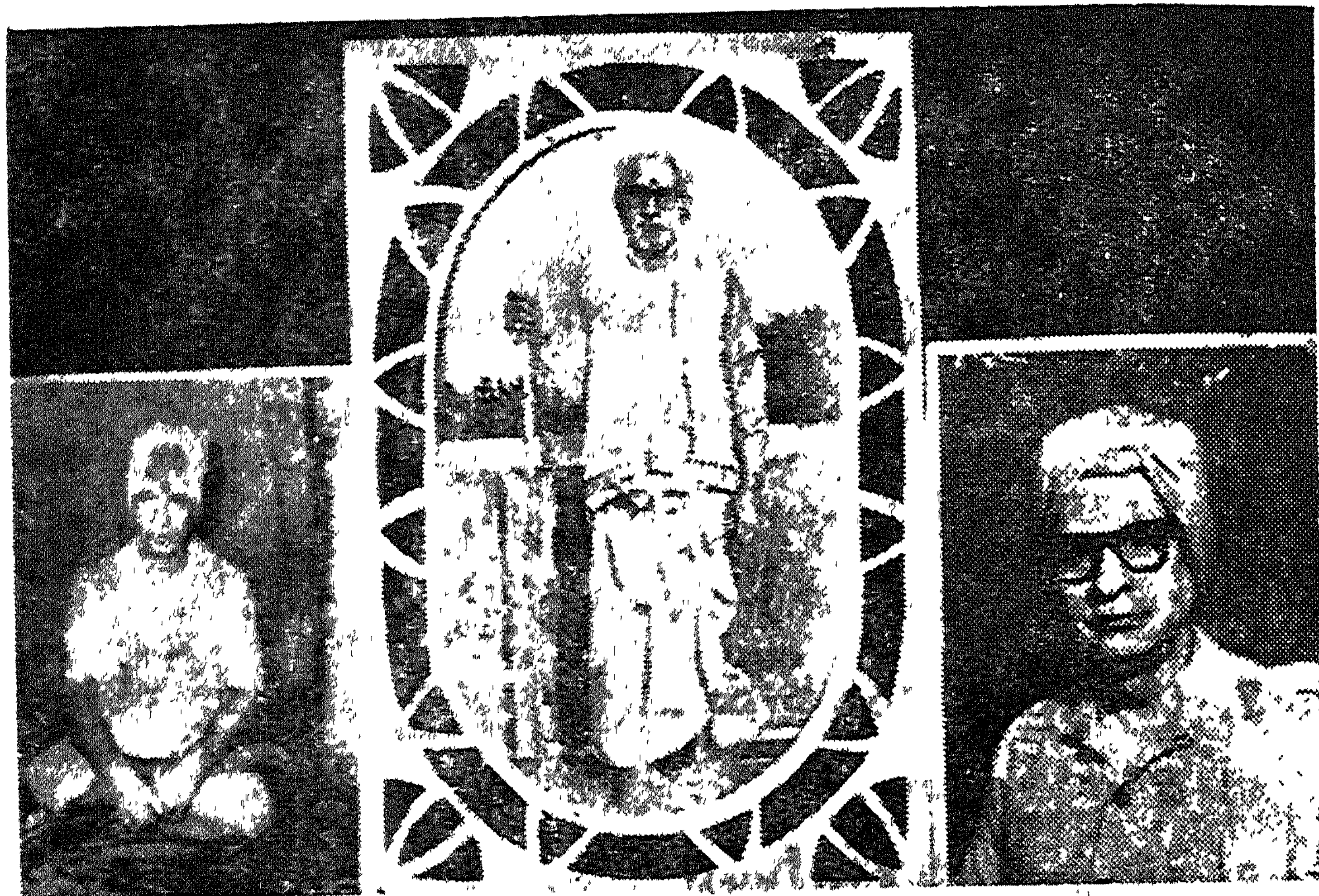
అమూల్యము

ముద్రణ :
జూపిటర్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్, గుంటూరు2.
ఫోన్: నెం. 21907

విషయసూచిక

శ్రీ గురుదేవులు

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శిశుమహాస్వామివారు

సమర్పణ

క॥ గురుదేవ! శిశుస్వామీ! పరమార్థప్రదము నవ్యభావవిలాస।
స్ఫురితమ్మగు సత్కృతి సుస్థిరరీతిగ నంకితమ్ము జేసెద గొనుమీ॥

క॥ భావింపగ పూర్ణుండవు నీ వొక దివ్యావతార నిష్ఠుడవౌటన్।
నే, వేడి, రామకృష్ణ శ్రీవిభవ ప్రథిత కృతి రచించితిని గురూ!॥

గీ॥ రామకృష్ణుల లీలాతరంగిణి యిది। నీదయాప్తిని బలికితి మోదమంది।
స్వీకరింపుము గురుదేవ ప్రీతితోడ। తప్పులెన్నక మన్నించు దైవమీవ॥

పండితాభిప్రాయములు

ఉభయభాషాప్రవీణాది బిరుదాఢ్యులు
శ్రీ మిన్నికంటి గురునాధశర్మ,
బ్రాడీపేట, 5/15, గుంటూరు-2-

అన్ని విషయమ్ము లెఱింగిన
వన్నా ! యైనను రచనమునందు నవత్వం
బున్నది మృదురసమున్నది
వెన్నెలకంటి నరసింహా ! విద్వత్సింహా !

మున్నుగ భగవంతునిమది
సన్నుతి చేసితివి, పిదప సద్భక్తులచే
సన్నుతి చేయించెదు బళి !
వెన్నెలగంటి నరసింహ విద్వత్సింహా !

వర వెన్నెలగంటి కులా
భరణా . లక్ష్మీనృసింహ పండిత సుకవీ !
విరచన ముద్రణ మఖిలము
భరియించును హనుమయే కృపావశుఁడగుచున్ !

శుభాకాంక్షలు

"కులపతి" శ్రీ కొంపల్లి ఆంజనేయశాస్త్రి
M. A., M. Ed.,
విద్యాప్రవీణ, భాషాప్రవీణ, (హిందీ + తెలుగు)
ఆంధ్రోపన్యాసకులు
8-4-50 శ్రీకృష్ణకాలనీ, స్టేషన్ రోడ్డు
వరంగల్లు - 2.

సౌమనస్యముచే సారస్వతసేవాసముల్లాసులు, స్వయంకృషిచే సరస్వతీసేవలో పారంగతులు, సరసహృదయులైన విజ్ఞులు, శ్రీ శివలవధూతస్వామివారి కృపాకటాక్షముచే తమకు గల భక్తిభావనను ప్రపంచములో వ్యాప్తిచేయుచున్న శ్రీ వెన్నెలకంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు ఆదర్శజీవనులు, అనుభవజ్ఞులు.

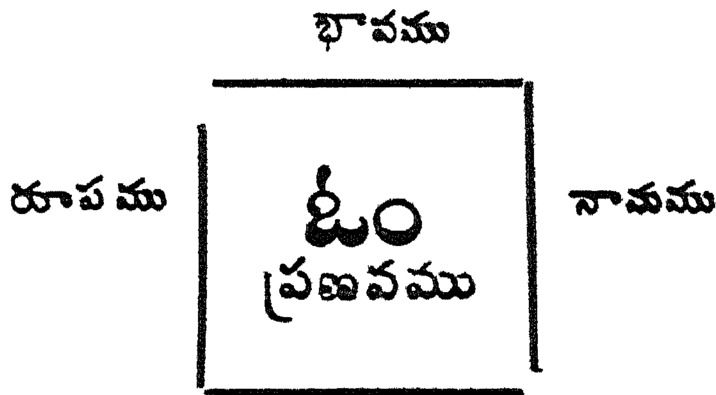
అట్టి శ్రీ వెన్నెలకంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు తమ జీవితమును రామార్పణముగ జేసుకొనుటకై "శ్రీరామతత్వము"ను ప్రజలకు తెలుపుటకై శ్రీ రామావతార –రామాతారక మరియు కృష్ణావతార మహిమల గ్రహించి "శ్రీరామకృష్ణ లీలాతరంగిణి" అను పుస్తకమును రచించిరి.

"నీమహిమను బాడుచుండె నిఖిల ఖగమ్ముల్" అను "సుమంగళగీతిక" తో నారంభించి, "నీసేవయె మాలత్త్వము"

నీసేవయె మాకభయము - నీసేవయె మాకు రక్ష నీరజనేత్రా
"అను భక్తిప్రవృత్తిని భక్తులకు సూచన" గ తెలిపిరి.

"సర్వోపనిషత్సారము," "సర్వశాస్త్ర సముల్లసితము," "సమస్త విశ్వసూచకము" అగు భగవత్స్వరూపమై, "నాద బిందు"స్వరూపమై, " బాహ్య ప్రపంచమునకును - ఈశ్వరునకును నడుమునిలచి "యున్న ఓంకారమును వీరు స్మరించుచు భక్త మహాశయులను స్మరించునట్లు సూచించుటకై "ఓంకార మహిమ"ను నిలిపిరి.

విశ్వము సమగ్రమై ప్రత్యేకమైనపుడు" నామ - రూప భావములతో" వెలయును.

"నామ పునశ్చరణ మొనరించుటకు స్థల - కాలములు" గాని, సమయ - నియమములుగాని లేవు. "అట్టి" బ్రహ్మ" "జ్ఞాన" మున పరాకాష్టనంది యమరత్వమును పొందుటకై ప్రణవమును స్మరించుటచే కాలక్రమమున నట్టి "ఓం" కార నామము "అవిచ్ఛిన్నమగు తైలధారవలె - సుదీర్ఘమగు ఘంటానాదము" వలె మనోగోచరమగును. అట్టి "ఓం" కార నాదోపాసనచే సమస్త శతక్రతు ఫలితములు లభించును. అట్టి

"ఓంకారమహిమ" తెలుపుటకై (19) వందొమ్మిది యర్థము లను శ్రీ వెన్నెలకంటివారు చూచి భక్తులకు వివరించిరి.

"సర్వప్రకాశకుడు - అఖండమైన ఏకరూపియైన" భగవంతుడు" ఐశ్వర్యస్య సమగ్రస్య వీర్యస్య యశసః శ్రియః జ్ఞాన వైరాగ్య యైశ్చైవ" అను నట్లుండువాడు. అట్టి పరమేశ్వరుడు "శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు" లో తెలిపినట్లు ("ఏకోదేవః సర్వభూతేషు గూఢః .... నిర్గుణశ్చ") సర్వవ్యాపి, సర్వభూతాంతరాత్మ యైనవాడు. అట్టి పరమేశ్వరుడు ధర్మమునకు గ్లాని జరిగినపుడు లోకసంరక్షణార్థమై అవతారములను చూపును. అట్టి అవతారములలో దుష్టశిక్షణ - శిష్టరక్షణలే కర్తవ్యములుగనుండును. మానవయత్నమే గాక ధర్మ సంస్థాపనలో భగవదవతార మహిమ" యొక్క ప్రాశస్త్యమీపుస్తకమున వివరింపబడినది.

"యుగములు - మహాయుగములలో" పరమేశ్వరుని లీలలను గుర్తించి, పరమేశ్వరార్పణముగ చేయు ప్రయత్నరూప " మంత్రపుష్పము" ఈ పుస్తకము.

ఈ పుస్తక మందలి భక్తిభావ సౌరభము భక్తజనుల హృదయామోదకమే శ్రీ వెన్నెలకంటి లక్ష్మీనరసింహారావు గారిచే। వెన్నముద్దల కృష్ణుడు - శ్రీ రఘుచరితము భ్రమరాంబ మల్లికార్జున సుప్రభాత దండకము" వంటి మరి కొన్ని కృతులను పరమేశ్వరుడు రచింప జేయుగాక అనునది నా యాకాంక్ష.

ఆహ్లాదము!

'సాహిత్య విద్యా ప్రవీణ'
దీవి శ్రీనివాస దీక్షితులు,
సంస్కృతోపన్యాసకులు
ఎస్. కె. ఆర్. బి. ఆర్. కళాశాల,
నరసరావుపేట. 522 601.

పరిధులు లేని ప్రజ్ఞానము పరిభాసించుట ప్రాజ్ఞులకు ప్రమోదకర విషయము! పరిధులు వదలిన పరిజ్ఞానము మాత్రము పామరులకు ప్రస్తుతి పాత్రము! సృష్టిలోని ప్రతి వస్తువునకు పరిధి ప్రకల్ప్యము కాదు - ప్రకృతి 'సిద్ధము! సీమోల్లంఘన' మనునది అజ్ఞాని చిత్త ప్రసృత తమో వీచిక! భౌతికదృష్టి సుస్థిరతకు మరు మరీచిక!

ఈ 'అజనాభము' (భరతఖండమునకు పూర్వనామము) అనాది కాలము నుండియు ఐహికాముష్మికముల పంటలతో కలకలలాడిన కమనీయ కేదారము - పావనోదార పయః పూరము లెన్నియో ప్రవహించిన కర్మభూమి.

'అత్ర జనసహస్రాణాం సహస్రైరపి సత్తమ!
కదాచిల్లభతే జన్తుర్మానుష్యం పుణ్యా సంచయాత్ ।

(విష్ణు పురాణము, 2- 3- 23)

పుణ్యాకృత పుణ్య విశేషము ననుసరించి ఎన్ని వేల జన్మలకో కాని ఆ పుణ్యభూమిలో జన్మ లభించదు. కాని నేడీ 'ఆధ్యాత్మిక జన్మభూమి' సృష్టితత్త్వ రహస్యమును గ్రహించలేని - అజ్ఞాన చ్ఛటా సంచారమును నిరోధించలేని - నమ్మ చేయదని ఇహ మునే నమ్మి అంతులేని ఆశావలయముల సాలెగూళ్ళలో చిక్కుకొని అసంతృప్తి - నిరాశలతో యాన్త్రిక జీవనాధా రమును వదలి క్షణకాల మయినను బ్రతుకలేని బడుగు వారుగా మారిన 'భౌతిక వాదులకు' నివాస భూమికోచ నీయము!

ఇట్టి దుఃస్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుచున్న జీవచ్ఛవముగా పరిణతి చెందిన జాతికి అచ్చటచ్చటను ధర్మాభిరాములు మోక్షైకగములు ఊతకఱ్ఱలుగా నున్న జాతికి '(శ్రీ)రామకృష్ణ లీలా తరంగిణి' పైనుండి వీచు మందమారుతములు మానసిక ప్రశాంతస్థితిని కల్పించగలవని నమ్ముట నేరము కాదు గదా! ఈ 'తరంగిణి' ని ఆంధ్రదేశమున ప్రవహింపజేసిన అభినవ భగీ రథులు 'భక్తకవిశేఖర' (శ్రీ) వెన్నెలగంటి లక్ష్మీ నరసింహా రావు గారు. వీరివృత్తి ఆధ్యాత్మిక ప్రవృత్తి! అరవిరిసిన మల్లె పువ్వుల స్వచ్ఛతా - సుగంధముల కలయిక చే సర్వుల నానం దమున ముంచెత్తు మృదు మధుర మానసము వీరికి 'పరమాత్మ' ప్రసాదించిన పరము. వీరి అకుంఠిత గ్రంథరచనా ప్రచురణ దీక్ష పుణ్య సంపాదన కార్యమునకు అవికలమగు '(శ్రీ)రామ రక్ష'! 1966 వ వత్సరమునందు '(శ్రీ) శిశుకుమార గురు'

ప్రసాద లబ్ధ కవితా కంఠముతో 'శ్రీ వేంకటేశ్వర సుమంగళ గీతము' ను గానము జేసిన సిదప 1966 వ 'హాయనము' నుండియు ఏడాది కొకటిగా తొమ్మిది కృతి సోపానముల నధి రోహించి నేటికి 'శ్రీరామకృష్ణ లీలాతరంగిణి యందడుగిడిరి, ప్రమోదము।

ఈ 'శ్రీరామ కృష్ణ లీలా తరంగిణి' గ్రంధమునకు 'ముఖబంధము' గ 'సుమంగళ గీతిక' (ప్రధమ ముద్రణము 1966: : ద్వితీయ ముద్రణము 1967 ను ప్రచురించుట శోభా దాయకముగ నున్నది. వీరి కవిత కేవలము 'వ్యాకరణాలంకార చ్ఛందశాస్త్రములకు' కట్టువడునది కాదు. భక్తిప్రధానముగా ప్రసాద గుణముతో సాగు 'చల్లని సెలయేరు'- మంచు ముత్తియముల చేరు అంతియే కాదు-

poetry is vent for over charged feelings, అని' ప్రవచించిన ప్రసిద్ధ పాశ్చాత్య విమర్శకుడు 'జాన్ కేబెల్ కవితా నిర్వచనమునకు (ఉప్పొంగి పోవు భావ ప్రవాహమునకు పరీవాహము కవిత్వము) సాక్షీభూతము వీరి కవిత్వము। భవతు।

మరి 'తరంగిణి' యోసుకుమార సుందర గద్యము నందు 'ద్వాదశ విభాగ ఘట్టముల' నేర్పరచుకొనుచు సాగిన నిశిత భావ మధుర వయః ప్రూరము, ఇచ్చట 'ద్వాదశ విభాగము లను' కల్పించుట శ్రీ వెన్నెలగంటి వారి వివేచనా శక్తికి మచ్చుతునక।

శ్రీకృష్ణతత్త్వక మధుర ప్రమాణ భూతమగు శ్రీమద్భాగవతము 'ద్వాదశస్కంధాత్మకము' ! శ్రీశంకర భగవత్పాదుల

పద్మ పాదాది శిష్యులతో కూడి సకల కలుష హార మగు కాశీ పురము నందు వ్యాకరణ శాస్త్రైక జీవి - మహోన్నత పురుషార్థ తత్త్వ విరహియగు ఒక విప్ర వరునకు వేదాన్త సార మును ప్రభోధించుటకు 'శ్రీగోవిన్ద ద్వాదశ మంజరికా స్తోత్రము' ను ప్రవచించిరి. వారికి కూడా 'ద్వాదశ' సంఖ్యా ప్రీతి కలుగుటకు హేతువు పరిశీలనైక వేద్యమే।

'సాధ్యా ద్వాదశ విఖ్యాతాః' (అమరకోశము) అనునది ఒక కారణము. 'సాధ్యన్తే ఆరాధ్యన్త ఇతి సాధ్యాః, ఆరాధింపబడువారే సాధ్యులని ఒక పక్షము. 'సాధ్యం సిద్ధిర్యేషా మస్తీతివా, సిద్ధి గలవారే సాధ్యులను నది మరియొక పక్షము. విష్ణువు - ధర్ముడు - నారాయణుడు - మనుడు హనుమంతుడు మున్నగు పదునెనిమిది మంది సాధ్యులు. రెండు పక్షముల ననుసరించియు 'నారాయణావతార తత్త్వము' ను పదునెనిమిది భాగములలో వివేచించుట సముచితమే।

ఈ గ్రంథకర్త 'శబ్దకల్పద్రుమ - శంకర భాష్య - ఉపనిషత్పురాణ భగవద్గీతాదులను సమ్యక్పరిశీలనము గావించినటుల ఈ తరంగిణియే సాక్ష్యము పలుకు చున్నది. తత్తద్విభాగము లందలి విషయములను నేనిచ్చట ఉల్లేఖించుట వ్యర్థము శైలి సులభము - మధురము కదా।

కావున ఇంతటితో నా 'అహ్లాదము' ను అణచుకొని గ్రంథ పఠనమునకు మీ కవకాశమును కల్పించుచు ఈ గ్రంథకర్త' మున్ముందు కూడ తన 'దీక్ష' ను కొనసాగించ గలరని సంభావించు చున్నాను.

భక్తకవిరత్న,
"శేషశ్రీ"
పులిపాక చలపతిరావు, బి. ఏ.
సంపాదకులు
శ్రీశైలప్రభ, శ్రీశైల దేవస్థానము-
శ్రీశైలము.

శ్రీరామకృష్ణాద్యవతారములు. వారి లీలలు తెలియని వారుండరు. శ్రీరామకృష్ణులు ఆదర్శపురుషులు. ఈ యవతార విశేషములను భాగవతాగ్రగణ్యుడు, సహజ పాండిత్యుడునైన మహాకవి పోతనామాత్యుడు తన ఆంధ్ర మహాభాగవతమున వర్ణించినటుల మరేకవిపుంగవుడును వర్ణించియుండలేదు మహాకవి పోతన్నకు ఈ యవతార చరిత్రములన్న ఎనలేని భక్తి, ప్రేమ, తన్మయత్వమున వ్రాసిన ఈ రెండు చరిత్రములును శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతమందు మణిపూసలుగా నాటికీ నేటికి మరియేనాటికైనను వెలుగొందుచుండును.

అట్టి శ్రీరామకృష్ణుల లీలలను శ్రీ వెన్నెలగంటివారు తమ సహజధోరణిలో శ్రీరామకృష్ణ లీలాతరంగిణి యను పేర చిన్నగ్రంథమును వెలయించి ఆంధ్రపాఠకలోకమునకు తమ శిశుగ్రంథమాలద్వారా అందించి ధన్యులైనారు. శ్రీ వెన్నెలగంటివారి రచనలు పాఠకలోకమునకు సుపరిచితములే. ఐనను భగవల్లీలా వర్ణనములు చర్వితచరణములైనను అవి నిత్యనూతనములుగా వర్ధిల్లుననుట నిర్వివాదాంశము.

ఈ చిన్నిగ్రంథమున శ్రీ లక్ష్మీనృసింహారాయకవిగారు, సుమంళగీతికను, ఓంకారమహిమను, మంత్రపుష్పమును జేర్చి బంగారమునకు తావి యబ్బినటుల రచించిరి. ప్రతిదినమును పూర్ణపురుషులగు శ్రీరామకృష్ణుల లీలలను పఠించి, భక్తులెల్లరు మోక్షసామ్రాజ్యమందుటకు సుగమమైన మార్గమును నిర్మించుకొందురుగాతయని నా ఆకాంక్ష.

కవిత్వమును గురించి చెప్పవలసిన యావశ్యక మావంతయును లేదనియే నా అభిప్రాయము. ప్రతి పద్యమును నొక రసగుళికయే యన్న సత్యోక్తి, కాదేమో!

వెన్నెలగంటి వారిట్టి గ్రంథముల నింకను రచియించి ఆంధ్ర భక్తలోకమున మన్నన లందుగాక యని ఆ శ్రీరామకృష్ణులనే ప్రార్థించుచున్నాను.

గురుదేవ

నామాట

భక్తాగ్రేసరులారా!

"శ్రీ రామకృష్ణ లీలాతరంగిణి" యను గ్రంథరాజమును మా లక్ష్మీనరసింహారావుగారు రచించిరి.

కలికాలమున తరించుటకు మానవునకు "రామ" నామము గాని "కృష్ణ" నామముగాని సహకరించుటలో పెట్టినది పేరు-

అట్టి "రామ - కృష్ణ" అవతారములగురించి ప్రజలకను కూలముగా, సులభముగా నుండునటుల వీరు పరిశ్రమించిరి.

ఇక మనము గ్రహింపదగిన సమన్వయము

"శ్రీ రామావతారము - అనుష్ఠానావతారము

శ్రీకృష్ణావతారము - ఉపదేశావతారము"

రామావతారమున తపస్సంపన్నత, తదేకాగ్రచిత్త వృత్తి తన్నిష్ఠానుభూతి విభూతులు గణనీయములు- శరభంగ మహర్షి శబరి మున్నగు వారలను మనము తలంచుకొనవచ్చును.

విశ్వామిత్రుడు రాముని గురించి ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు

"రాచిరపుణ్యధామ! రఘురామ! వహింతునె యజ్ఞ
దీక్ష మౌనాచరణంబె కాని. యిక నర్హము కాదు వచింపరే
గతిన్ గాచెదవో కదా! మఖ మఖండ పరాక్రమము ధూర్వ

హోగ్రి మారీచ సుబాహు మాయలు తరించి భవద్భుజ శక్తి చూ౦చెదన్-" ఇట్లు నోరూర రాముని తన పుత్రునిగా ఆజ్ఞాపించారు.

ఇప్పటికిని విశ్వామిత్రుడు రాముని మేల్కొల్పు సమయమున ప్రవచించిన వాక్యమును కౌసల్యా సుప్రజారామ!" అనునది వేంకటేశ్వర సుప్రభాతమున మనము వినుచున్నాము. అదివిశ్వామిత్రి మహర్షి వాక్సుధారసమేగా!

శ్రీకృష్ణావతారమున ఉపదేశ వాక్యములు మనము పలుచోట్ల గాంచగలము. ముఖ్యముగా గీతోపదేశము అర్జునునకు ప్రబోధించుట తద్వారా మనము గీతను చదివి తరించుటకు కారణము నెఱుంగుచున్నాము.

గోపికలు-రాసక్రీడలు, శృతిగీతలు మొదలగునవి.

అక్రూరుడు రథములోనున్న రామకృష్ణులను అర్ఘ్యమొనర్చునపుడు నదినీరములో దర్శనమొసంగుట చూచి ఆశ్చర్యముజెందినాడు.

"స్నానముసేసిచేసి. నది చల్లని నీరను రామకృష్ణులన్
మానుగజూచి, వీరు రథమధ్యమునన్ వసియించియున్నవా
రీనది నీరిలోపలికి నెప్పుడు వచ్చిరటంచు లేచి మే
ధానిదినూచె వారిని, రథస్థుల భక్త మనోరథస్థులన్"

ఈ విధముగా కృష్ణుడు "నేనే భగవత్స్వరూపము" అని నిర్వ చించి భక్తులకు అనేక విధములుగా సాక్షాత్కరించియున్నాడు.

ఇట్టి "రామ-కృష్ణ" అను పవిత్రనామముల నెంత తలచిన అంత సన్నిహితులమయి ఆ భగవత్కటాక్షమును మనము పొందగలుగుచున్నాము.

కలిదోషపరిశాంతికి-

హరే రామ! హరే రామ! రామ రామ హరే హరే!
హరే కృష్ణ! హరే కృష్ణ! కృష్ణ కృష్ణ! హరే హరే!

ఈ విధముగా లక్ష్మీనరసింహారావు గారు భగవన్నామమును తలంచుచు గ్రంధరూపమున ప్రజల కందించి తరింపజేయుట. ఇది వారి జన్మమునకు చక్కని అవకాశము కలిగించుకొనిరని, ఈ కార్యనిమగ్నతచే వారికి శ్రీగిరి సిద్ధకూట గురుదంపతుల కరుణాకటాక్షము మిక్కిలిగా కలుగుచుండుగాతమని, వినయ పూర్వకముగ ఆ గురుదంపతులను వేడుకొనుచున్నాను.

పోలూరి రామకృష్ణయ్య, యం. ఎ.

సుధాస్రవంతి

"కవిరాజమౌళి"
చింతలపాటి నరసింహదీక్షిత శర్మ,
కోగంటిపాలెము-అగ్రహారము 31-10-78

శ్రీయుతులు భక్తకవిశేఖరులు వెన్నెలగంటి లక్ష్మీ నరసింహారాయ మహోదయులు, తమకున్న సాహితీసాహిత్యముతో నిత్యసంతుష్టాంతరంగులై పలుతెరంగుల దైవలీలా రంజితములగు కృతుల రచించి భక్తకోటికి అందించి తరింపజేయుచు వారు తరించుచున్నారు వారి కృషి కడుంగడు ప్రశంసార్హము. ప్రస్తుత కృతి "శ్రీరామకృష్ణ లీలాతరంగిణి" చక్కని పేరందుకొన్నది. ఇందు మాయామానవ లీలా మానవస్వరూపులగు శ్రీరామ కృష్ణుల పురుషోత్తమతత్వము సముచితముగా వివరింపబడినది. తత్తదవసర విశేషములతో రచన సాగించి కావ్యమునకు సొయగమును జేకూర్చిన రావుగారు ధన్యులు-వీరుకూడ ధీరోదాత్తులు-రాముడు పూర్వభాషి-కృష్ణుడు స్మితపూర్వాభిభాషి-అనగా రాముడు ముందు చెప్పదగిన విషయము చెప్పి పిమ్మట చిఱునవ్వు వెన్నెలచిలుకరించును. కృష్ణుడు ముందుగనే మందహాసమరందముచిందితదుపరి పలుకులాడును. వీరి వ్యక్తిత్వము లిందు మనకు వెల్లడియగుచున్నవి. మా నరసింహారావుగారి యందు పై రెండు తత్వము లున్నవి. అందుకే కాబోలు "రామకృష్ణులు" వారిని బాగుగా ఆకర్షించినారు. యశోదయాలంకృతమూర్తులు రఘు యదూద్వహులు మా కవిగారికి నితోధిక భక్తిభావసంపత్తిని - ఆర్థికస్థితిని పెలయించి తమ సేవ చేయించుకొందురుగాత - అని ఆకాంక్షించు మిత్రుడు

భక్తిస్వభావము

రాగం ఆంజనేయులు
స్థాపిత కార్యదర్శి
రామనామ క్షేత్రము

మధుర పదార్థము నొకరే భుజించరాదని శాస్త్రము. తోటి వారి కందరికిని పంచవలయునని భావము.

ఈ శాస్త్ర నియమము శ్రీ వెన్నెలగంటి లక్ష్మీనరసింహా రావు గారి ఆచరణయందు స్పష్టమగుచున్నది. పరమ పవిత్రము శీఘ్రఫల ప్రదము, మధురములగు శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ, ఇత్యాది భగవన్నామ సంస్మరణామువలన తాను ఆనందానుభూతి పొందుటయే కాక తోటి మానవునికి కూడ ఆ రుచిని చూపి వారిని తరింపచేసి తాముకూడ తరింపవలెనను సదుద్దేశ్యముతో శ్రీరామకృష్ణ లీలాతరంగిణి అను పవిత్ర గ్రంథమును రచన కుపూనుకొనిరి. ఇందు ముఖ్యముగా హరేర్నామ హరేర్నామ హరేర్నామైవ కేవలం

"కలౌ కలౌ నాస్త్యేవ నాస్త్యేవ, నాస్త్యేవ గతిరన్యథా" అని కలి సంతరణోపనిషత్తు. కలియుగ మానవులు సులభముగా తరించుటకు ప్రసాదించిన రామకృష్ణాది నామముల మహిమయు వారి అవతార విశేషములునూ. ఆవశ్యకతనూ నిత్యము అర్థము తెలియకుండ అందరు పఠించు మంత్రపుష్పముయొక్క భావమునూ, భక్తులెల్లరు సీతారాములు, లక్ష్మీనారాయణులు, రాధాకృష్ణులు, పార్వతీ పరమేశ్వరులు, తల్లిదండ్రులుగా భావించి యిరువురను పూజింపవలయుననియు, అనేక అమూల్యములగు విషయములను భక్తులయిన వారికి అందించి తరింప చేయుటకు మార్గము చూపియున్నారు.

వీరికి వంశానుసరణి లభించిన కవిత్వమును సద్వినియోగ పరచి తాము తరించి యితరులను తరింపజేయుచున్నారు.

ఈపవిత్ర హృదయులగు శ్రీ వెన్నెలకంటి లక్ష్మీనరసింహా రావుగారికి దీర్ఘ ఆయురారోగ్యములను ప్రసాదించి లోకకళ్యాణము చేకూర్చుగాకయని క్షేత్రస్వామి యగు ఆ కోదండరామ స్వామి వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

భాషాప్రవీణ, పండిత కవి,
ప్రత్తిగొడుపు సత్యనారాయణరాజు
ప్రధానోపాధ్యాయులు
జిల్లాపరిషత్ హైస్కూలు,
మాచర్ల.

"ఈశ్వరానుగ్రహాదేవపుంసా మద్వైతవాసనా"
శ్రీమదమాత్యాగ్రేసర !
శ్రీ వెన్నెలగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారూ !

వెన్నెలగంటివారు విజ్ఞాననిలయులు. అట్టి వెన్నెలగంటి వారి వంశంబునం బుట్టితిరి. పూర్వులవలెనే వెన్నెలగంటివారి యందొకరుగాం బ్రకాశించితిరి. భక్తితాత్పర్యముచేం బరిఢవిల్లితిరి. అట్టి భక్తియే "శ్రీరామరక్ష-సర్వజగద్రక్ష" ఇత్యాధికముగా గ్రంథరచనలంగావించి వర్ధిల్లుదురుగాత

కం॥ వెన్నెలగంటి జనించితి
"వెన్నెలగంటిని" యనంగ వెలిగితిభక్తిన్
వెన్నెలగంటి నృసింహా !
వెన్నెలగంటివి గదయ్య ! వెన్నెలయయ్యా !

గ్రంథకర్త :

శ్రీ వెన్నెలగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు

వారి సతీమణి

వేంకటసీతారామమ్మ

—• వంశావళి •—

పరమ తపోమహత్త్వముల పంటలు గంపలకెత్తినట్టియా
"హరిత మునీంద్రచంద్రుడు" మహామహితాత్ముడు గోత్రకర్తయై
వరల గడించె నిద్ధమగువాసిని వెన్నెలగంటి వంశమీ
ధర నిజకీర్తి చంద్రికలుదార సుధారసముల్ వెలార్పఁగన్.

ఆ పవిత్రవంశమ్మున నవతరించి
రాణగాంచెను విష్ణుపురాణకర్త
"సూర్యనార్యుడు" సుకవితా సుందరుండు
మంజు మంజుల గుణపుంజ మందిరుండు.

పాదమోఁదదుపరి నా వంశముననే "లక్ష్మి
నరసు" పండితమౌళి, కైసరుడు, సుగుణి
అందెఁబండిత మాన్యమ్ములతడు మత్పి
తామహుండు సమగ్రయశోమహుండు.

"వేంకమాంబ" దయార్ద్రః; సాధ్వీమతల్లి
యిల్లుదీర్పఁగ నా తాతయిద్ధతేజు
నా జనకు "సుబ్బయాఖ్యు" విరాజమాన
దీవిభువుఁగనె గణిత విద్యావిలాస.

రామాతిలకము నా జన
నిమణి "రామమ్మ" కీర్తి నెలకొనఁజేయన్
నీమమ్మున నా జనకుఁడు
సోమునివలె నిత్యవృద్ధి శోభిలెధరణిన్.

ఆనయధన్యులందుదయమందిన పుత్త్రుఁడనేను నన్ను ల
క్ష్మీనరసింహు" డందుర-రచించితిఁగొన్నికృతుల్ గురూత్తమ
ధ్యానఫలానుబద్ధ కవితాగరిమన్, వృషశైలనాథ సే
వానుభవ ప్రబుద్ధహృదయము భక్తిలతల్ సుమింపఁగన్.

"సీతారామాభిధ" సం
ప్రీతిన్ గృహలక్ష్మియగుచు శ్రీవలె వంశ
శ్రీ తళుకొత్తింపఁగ నీ
రీతిన్ గృహమేధి ధర్మరీతిన్ గొంటిన్.

ఋతువుల పోలిక నార్గురు
సుతులును, పుత్రిక యొకర్తు శోభను బెంపన్
సతతము భగవత్పదరతి
గతిఁగాఁ దలపోసి, గూర్తుఁగైతలతేనెల్.

మేలొసఁగు ప్రాథమిక వి
ద్యాలయములయందు నొజ్జనై బాలురకున్
వీలయినంతగ-గఱపితి
నేలోపములేనిరీతి నే నక్షరముల్.

వదలితి నొజ్జరికము నీ
పదసేవా తత్పరత్వ భాసితమతినై
సదమల జీవిత నౌకను
కదలించుచు నుంటిని వాలుగాలినిదేవా !

ఇట్లు,
గ్రంథకర్త,
శ్రీ వెన్నెలగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు

కృతజ్ఞతా నివేదనము

అస్మద్గురు దేవులగు పూజ్య శ్రీ శివమహాస్వామీజీ గాయత్రీ మహాస్వామీజీ, సోమస్కంధభారతీ మహాస్వామీజీ చతుర్వేది మహాస్వామీజీ, తత్త్వనిదానం మహాస్వామీజీ, మర్రి కండసంబి మహాస్వామీత్యాగ చతుర్వింశతి నామవిఖ్యాతులైన శ్రీ శ్రీ శ్రీ అవధూత శివమహాస్వామివారి చరణ సరోజములకు భక్తి పురస్సరముగా నీ కృతిని సమర్పించుచున్నాను.

శ్రీ రామతీర్థ సేవాశ్రమవాస నివాసులగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ కేశవతీర్థస్వామి (పిడుగురాళ్ళ) వారియు, శ్రీ చైతన్యకుటీర స్వర్గాశ్రమ వాస నివాసులు శ్రీ శ్రీ శ్రీ నారాయణానందస్వామి వారియు, శ్రీ అష్టముఖ గండభేరుండ లక్ష్మీనృసింహ త్రిజద్గురు పీఠస్థాపకులు మరియు ధర్మకర్తలు శ్రీ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు సత్యానందేంద్ర సరస్వతీస్వామి (సింహపురి మాదిపాడు-గుం.జిల్లా) వారియు, శ్రీ శృంగేరి శ్రీ విద్యాపీఠ శ్రీ పీఠాధీశ్వరు జగద్గురు శ్రీ శ్రీ నృసింహానందభారతీమహాస్వామి వారియు, "విశ్వజనని" శ్రీ జిల్లెళ్ళమూడి అమ్మవారియు, మాతృశ్రీ లక్ష్మీ నరసాంబ (ప్రకాశ్ నగర్ - నరసరావుపేట) వారియు చరణ సరోజములకు భక్తి పురస్సరముగా నమోవాకము లర్పింతును.

సహృదయులకు సారస్వత రసికులకు భక్తులకు నమోవాకములు- శ్రీ గురుదేవు నాజ్ఞానుసారము, వారు చూపిన వెలు

గులో నడచుచు నేను సారస్వతకృషి కొంత కొంతచేసి ఈ "శ్రీరామకృష్ణ లీలాతరంగిణి" గుది గుచ్చితిని. దీనికితోడు "సుమంగళగీతిక" "ఓంకారమహిమ" "మంత్రపుష్పము - భావము" అనువానిని అను సంధించి నాకుగల భక్తి భావనా లేశమును ప్రకటించితిని దీనియందుగల మంచి మీకు మంచి కలిగించిన నేను ధన్యుడను. గుణదోష నిరూపణలో హంసప్రాయులైన మీకు నేను వేరుగా జెప్పనవసరములేదు ఈ గ్రంథ మునకు ప్రశస్తమైన చిన్నెలు కల్పించిన శ్రీ జగద్గురు భాగవతాద్యనేక గ్రంథకర్తలు శ్రీ మిన్నికంటి గురునాథశర్మగారికిని, ఆంధ్రో పన్యాసకులు, విద్యాప్రవీణ, భాషాప్రవీణ (హిందీ - తెలుగు) శ్రీ "కులపతి" కొంపల్లి అంజనేయశాస్త్రి యం. ఏ; యం. ఇడి గారికిని, భక్తాగ్రేసరులు శ్రీరామనామక్షేత్ర సంస్థాపకులైన శ్రీరాగం ఆంజనేయులుగారికిని, శ్రీశైలప్రభ సంపాదకులు భక్తకవిరత్న (శేవశ్రీ) పులిపాక చలపతిరావు, బి. ఏ. గారి కిని, శ్రీ శివమహాస్వామివారి శిష్యాగ్రగణ్యులగు శ్రీ పోలూరు రామకృష్ణయ్య యం. ఏ గారికిని పండిత కవి; సత్యనారాయణ, గ్రేడ్ ఫస్టు తెలుగు పండిట్ - (మాచర్ల) గారికిని నమః పూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుచున్నాడను. సాహిత్య విద్యాప్రవీణ సంస్కృతోపన్యాసకులు చిరంజీవి దివి శ్రీనివాస దీక్షితులు యం. ఏ. - (యన్. కె. ఆర్. జి. అర్. కళాశాల నరసరావు పేట) కును, కవిరాజమౌళి, సీనియర్ గ్రేడ్ తెలుగు పండితులు

చిరంజీవి చింతలపాటి నరసింహదీక్షితశర్మ. (కోగంటివారి పాలెము - అగ్రహారము) కును నా హృదయపూర్వక శుభాశీస్సులందజేయుచున్నాడ,

ఈ గ్రంథమును మిక్కిలి అందముగా ముద్రించి తగిన రీతిలో నాకందించిన "జూపిటర్ ప్రింటిగ్ ప్రెస్ అధికారులును, యీ గ్రంథముద్రణకు మహారాజ పోషకులును అయిన శ్రీ ముదిగొండ చంద్రమౌళిగారికి, వారి సోదరులు విశ్వనాథము గారికిని హృదయపూర్వక వందన సహస్రము చేకూర్తును. వారికి శ్రీగిరి గురుదంపతులు సర్వదా శ్రేయస్సును గల్పించుగాకయని వేడుకొనుచున్నాను. మరియు వారి సిబ్బంది ఎంతో శ్రద్ధాభక్తులతో కృషిచేసినందులకు భగవంతుడు వారికి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములు కలిగించుగాక!

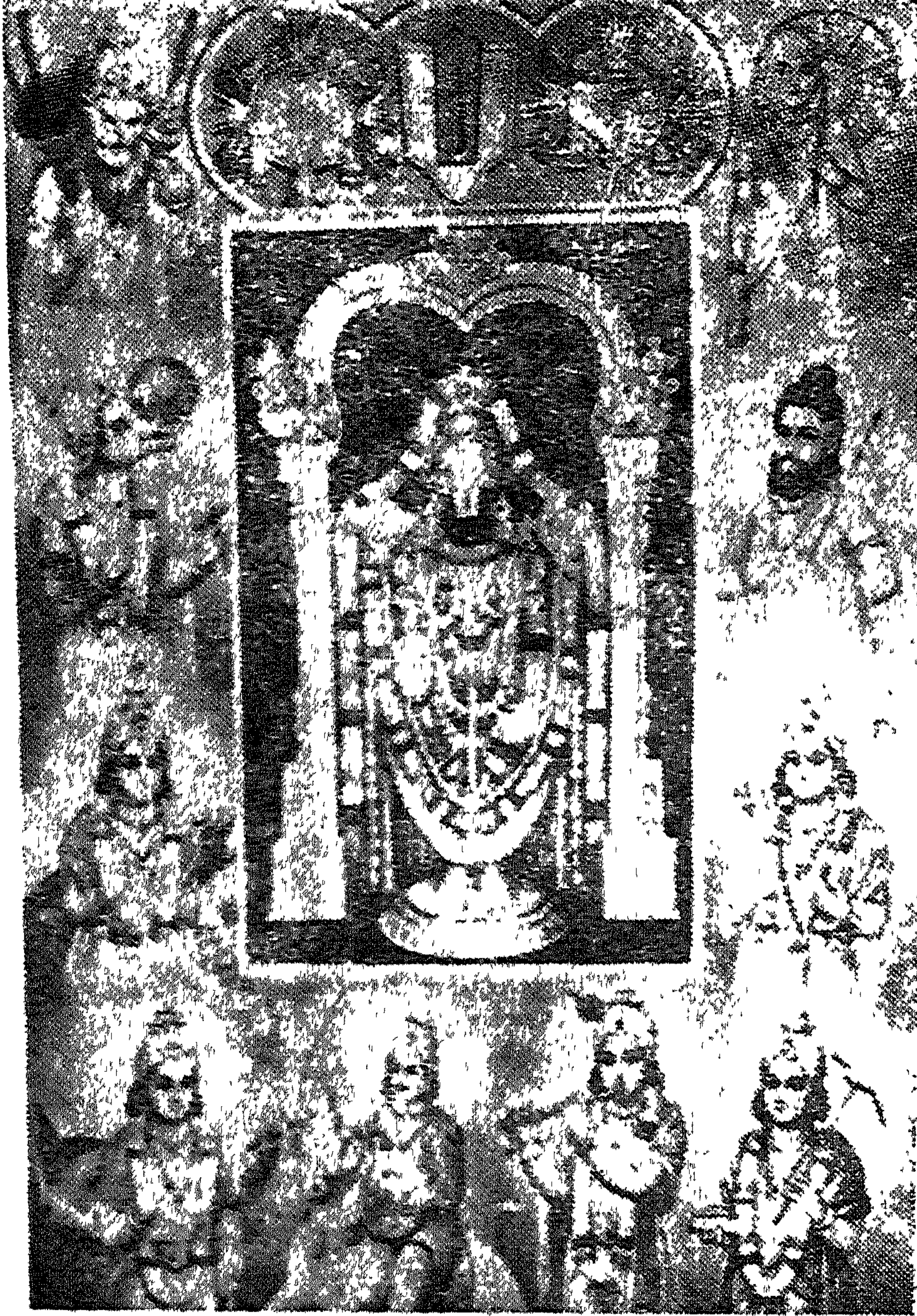
"శ్రీరామకృష్ణలీలా తరంగిణి' యను నీ గ్రంథమును రచించుటలో అనేక గ్రంథములు, వ్యాసములును, పత్రికలును నాకు మిక్కిలి సాయపడినవి. నాకు దోడ్పడిన గ్రంథకర్తలకును రచయితలకును పత్రికా సంపాదకులకును నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను.

శ్రీరామ శ్రీహనుమతే నమః

శ్రీరామభక్త హనుమా !
నీరూపము నాడుహృదయ నీరజమందున్
సారెకు సంస్మరియించుచు
ధీరతతోనుందునయ్య ధీరా ! వీరా !

దశావతారములు

శ్రీరస్తు

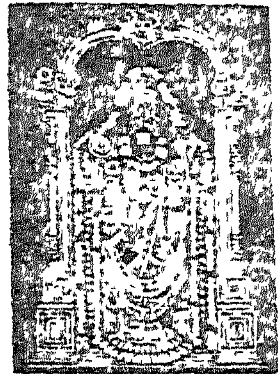
శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః - శ్రీ మహాసరస్వత్యైనమః

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరాయ నమః - శ్రీ వేంకటేశాయ నమః

శ్రీ శిశుకుమార స్వామినే నమః

శ్రీ రామకృష్ణలీలాతరంగిణి

సుమంగళగీతిక, శ్రీ వేంకటేశ సుప్రభాతమ్

శ్రీరామా! తూరుపు తెల
వారెను కౌసల్యాతనయ పావన నామా
నారాయణ వామన సీ
తారామా! మేలుకొనుము దశరథ రామా.

దేవాదిదేవ! గిరిధర!
వేవేగమె లే నృసింహా! వేంకటరమణా!
దేవాదులు నిను గొలువగ
రావే శుభములనొసంగ రాధాకృష్ణా.

జననీ అలమేల్మంగా!
జనులెల్లరు నిన్ను జూచి సన్నుతి సేయం
గను వచ్చిరి తెలవారెను
కనికరమున వారిఁబ్రోవ గ్రక్కున రమ్మా.

అమ్మా! మంగతయారా
లెమ్మా! భక్తులనుబ్రోచి క్లేశౌఘములన్
వమ్మొనరించి శుభమ్ముల
నిమ్మా! స్మరియింతునిన్ను నింగితమతినై.

స్వామీ! వేంకటరమణా!
స్వామీ! మేల్కొనుము మునుల ప్రార్థన వినుచున్
క్షేమము గూర్పుము మాకిల
క్షేమంకర దేవ! దేవ! శ్రీఘమె లెమ్మా.

దేవా! వేంకటరమణా!
దేవాదులు నిన్ను గొలువ తృప్తిని వరుసన్
భావించి యున్నవారలు
వేవేగమె తిరుమలేశ వేడ్కను లెమ్మా.

నినుగొలువగ బ్రహ్మాదులు
జనుదెంచిరి మేలుకొనుము సన్నుతచరితా!
కనకాంబరధర! లెమ్మా
కనికరమున వారిబ్రోవ కాంచనచేలా.

లే. సుప్రభాతమయ్యెను
లే, సురసంపూజ్యా వేగ లేవయ్యా హరీ,
లేకము కరుణించుము మము
నీ శరణమె మాకు దిక్కు నిగమస్తుత్యా.

స్వామీ! పన్నగశయనా!
స్వామీ! శ్రీ వేంకటేశ! వరశుభ చరితా!
స్వామీ! తెలతెలవారెను
స్వామీ! లేవయ్య కుసుమవాసన వీచెన్.

స్వామీ! దీనశరణ్యా!
నీ మహిమను బాడుచుండె నిఖిలఖగమ్ముల్
భూమీరుహములనుండియు
నీ మాధుర్యప్రసన్న నిరుపమచరితన్.

శ్రీ శేషాద్రి నివాసా!
లేశంబును జాగులేక లెమ్మా! స్వామీ
నీ శరణార్థుల మమ్మును
దోసములను బాపి ముదముతో గనవయ్యా.

నారద తుంబురులాదిగ
సారెకు మహతీ నినాద సంగీతముతో
జేరి నుతింపుచు నుండిరి
సారసదళనయన నీదు సందర్శనకై.

ప్రేమాస్పదులగు యాదవ
భామిను లిదె పెరుగుజిలుక బరగెడు రవముల్
నీమధుర గాథ దెల్పెడి
స్వామీ! విని మరచినావొ, సంధ్యాక్రతువుల్

ఝుంకారంబులు చేయుచు
పంకజముల వెడలివచ్చె, భ్రమరంబులివే
పంకజముఖి పద్మావతి
యంకంబున గూడిరార. యజహరవినుతా.

అలమేల్మంగా రమణా!
తెల తెలవారంగనయ్యె, దిక్కులనెల్లన్
కలరిట ననేకభక్తులు
చలమేలను వేంకటేశ చయ్యనలెమ్మా.

శివకమలజ ముని దేవ
ప్రవరులు లోకహితకాంక్ష వరపుష్కరిణిన్
అవిరళము స్నానమాడుచు
భువి నీదర్శనముజేయ బూనిరి భక్తిన్.

తిరుమల వేంకట రమణా!
సరసీరుహానేత్ర నిన్ను సన్నుతిజేతున్
గరుడా, వృషభా, వేంకట
గిరి, నారాయణ. వృషాద్రి, గిరిధరనామా.

శ్రీరమణా! గోవిందా!
నీరాకను మదిదలంచి నిర్మలమతులై
సారెకు సంస్మరియించుచు
ధీరతతో నుండిరెల్ల దిక్పాలకులున్.

లెమ్మా! వేంకటరమణా!
సమ్మతి శ్రీవైనతేయ, సైంధవ, గజ సిం
హమ్ములు మరి శేషుండును
ఇమ్మహి సేవింప నిన్ను నిందుండిరిటన్.

ఆదిత్యాదులు భక్తిని
నీ దర్శనభాగ్యమునకు నిలచిరి వారిన్
మోదమున కనకరింపగ
సాదరముగ రమ్ము దేవ! సరసిజనేత్రా.

స్వామీ! కలియుగ దేవా!
నీ మహిమను భక్తులెల్ల నిండిసభక్తిన్
ప్రేమను బాడుచు నుంటిరి
పామరులను మమ్ముబ్రోచి భద్రములిమ్మా.

వీడిరి నాకము, మోక్షము
వేడిరి, నినుభక్తకోటి, వేంకటరమణా!
పాడిరి నీ మహిమంబుల
వేడుకతో బ్రోవరమ్ము ప్రియభక్తతతిన్.

దేవాదిదేవ! లక్ష్మి
దేవీప్రియ హే దయానిధే, త్వరనిటు, రా
వే, వరదాయక, రామా!
సేవకులను మమ్ముబ్రోచి సిద్ధినొసగుమా

శ్రీ వైకుంఠనివాసా
శ్రీకృష్ణా, వాసుదేవ, సీతారమణా !
పావననామా! దేవా !
వేవేగమె మేలుకొనుము వేంకటరమణా !

స్వామీ! వేంకటరమణా !
స్వామీ! నాంచారిహృదయవాస, నమస్తే
నీ మహిమ నెఱుగవశమే,
స్వామీ! శేషాద్రివాస. సరగునరారా.

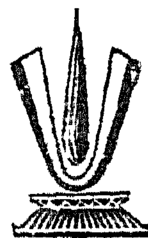
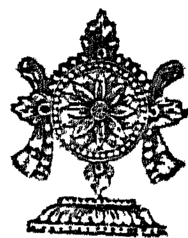
వేంకట భూధరవాసా !
పంకజముఖు లిపుడునీకు పరిమళజలముల్
పొంకముగను సురగంగ న
లంకరణకు దెచ్చిరయ్యా, లక్ష్మీరమణా !

శ్రీ మత్స్య, కూర్మ, కిటిసద్
వామన, నృసింహ, రామ, భార్గవ, బలరా
మామల కృష్ణ కలికిముఖ
నామమ్ముల దనరితివి, ఘనంబుగ, లెమ్మా.

పూజార్థ మఱుగుదెంచిరి
పూజాద్రవ్యములతోడ మునివరులెల్లన్
భ్రాజిష్ణుడవు శుభాంగా
పూజలు గైకొనుము మమ్ము బ్రోవుము దేవా.

స్వామీ! లక్ష్మీరమణా!
రామా! లేలే, తరింప ప్రార్థింతుమదిన్
స్వామీ! తెల తెలవారెను
స్వామీ! శ్రీ శ్రీనివాస వందనమిదిగో.

ఓం శాంతిః శ్శాంతిః శ్శాంతిః

శ్రీ ర స్తు

వేంకటేశస్తోత్రమ్

జయజయ ! వేంకటరమణా !
జయజయ ! తిరుమల నివాస జయపరమేశా,
జయజయ ! కమలదళాక్షా,
జయజయ ! మాధవముకున్ద, జగదాధారా॥

పాలింపుము నీభక్తుల
నాలింపుము నాదుమొఱల నార్యస్తుత్యా,
చాలగ దీనుల బ్రోవను
మేలుకొనుయు వేంకటేశ మిక్కిలిదయతో॥

స్వామీ ! శ్రీహరిదేవా !
నీ మహిమంబే నెఱుంగ నీరజనాభా
పామరుడ నీకు దాసుడ
స్వామీ ! శ్రీ శ్రీనివాస, సన్నుతిజేతున్.

స్వామీ ! శ్రీయదునందన
స్వామీ ! తిరుమల నివాస సజ్జనవినుతా,
స్వామీ సేవించెద నిను
కామితఫలదాయకా వికార విదూరా.

దేవా ! శ్రీ నరసింహా !
నీవేదిక్కనుచు నమ్మి నిర్మలమతినై
భావింతు నిన్ను నెప్పుడు
రావే కరుణింప నన్ను రయమున దేవా.

స్వామీ ! లక్ష్మీరమణా !
స్వామీ ! కరుణా సముద్ర వందనమిదిగో
స్వామీ ! దీనజనావన
కామిత మీడేర్చవయ్య కమలదళాక్షా.

దేవా ! విశ్వవ్యాపక
దేవేంద్ర సురాదివంద్య త్రిభువనపాలా !
లేవయ్య తెల్లవారెను
కోవెలలో భక్తజనము కూడిరినీకై.

నీవే దిక్కని భక్తులు
భావించెదరయ్య నీవు వారల బ్రోవన్
రావయ్య తిరుమలేశా
సేవించెద నిన్ను జన్మసిద్ధిగొనగుమీ.

నీదిక్కే నాకు సర్వము
నీదిక్కే నన్నుబ్రోచు నిశ్చయమిది, నీ
పాదాబ్జంబుల గొలిచెద
వాదేలను నన్నుగావ వలెను మహాత్మా.

స్వామీ! వేంకట గిరిధర
స్వామీ! నీపాదపద్మ భవ్యార్చనమున్
నీమంబుతోడ జేసెద
నామనవిని గాంచుమయ్య నలినదళాక్షా.

దేవాదిదేవ! మాధవ!
నీవాడను నన్నుబ్రోవు నినునమ్మితిరా
నీవే తల్లివి దండ్రివి
దేవా! ననుగావుమయ్య దీనశరణ్యా.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

శ్రీ ర స్తు

శ్రీ వేంకటేశప్రపత్తిః

దేవీ! త్రిజగన్మాతా!
కావగరా వేల నన్ను కారుణ్యనిధీ
వేవిధముల స్తుతియించెద
భావంబున దలచివేగ భద్రములిమ్మా.

కావుము జగదీశ్వరివై
కావుము నన్నిప్పుడిలను కారుణ్యముతో
సేవింతు నీదు పదములు
కావుము ననుగన్న తల్లి కంజదళాక్షీ.

స్వామీ! శ్రీమురళీధర!
స్వామీ! నీ పాదములను భక్తిని గొలుతున్
స్వామీ! శ్రీలక్ష్మీపతి
స్వామీ! దయసేయుమయ్య ప్రార్థింతుమదిన్.

స్వామీ! ప్రహ్లాదవరద,
స్వామీ! నీ చరణపూజ సల్పెదనయ్యా!
స్వామీ! సేవించెద నిను
స్వామీ! శ్రీ వేంకటేశ వందనమిదిగో.

నీ దాసదాస దాసుడ
నీ దర్శన భాగ్యమిమ్ము నిగమస్తుత్యా,
శ్రీదేవా ! వరదాయక
నీదుదయను జూపుమయ్య, నీరజనాభా.

సేవకుడనయ్య నీదగు
సేవా భాగ్యమ్ము నాకు సిద్ధించునటుల్
వేవేగ వరములిమ్మా
నావిన్నప మిదియె నిన్ను నమ్మితి దేవా.

శరణార్థిని నను గావుము
కరుణాకర కమలనయన కాంచనచేలా
దురిత విదూరా నీమృదు
చరణాబ్జంబులను గొల్తు చారుచరిత్రా.

వందనము వేంకటేశా !
ముందుగ గొనుమయ్య నిన్ను పూజింతునిలన్
సందేహింపక బ్రోవుము
మందర చారిత్రి కరుణ జూడుము నన్నున్.

శరణము కలియుగదేవా !
శరణము శేషాద్రివాస ! శరణార్థిననన్
కరుణింపుము కరివరదా
కరుణామయ, కరుణజూపు కంజదళాక్షా.

నీసేవయె మా లక్ష్యము
నీ సేవకులైనవారి నిఖిలాఘములన్
బాసి తొలంగును భువిపై
వాసవనుత నిన్ను గొల్తు వందనమిదిగో.

నీ సేవయె మా శభయము
నీ సేవయె మాకురక్ష నీరజనేత్రా
నీసేవ మాకు పెన్నిధి
నీసేవే తరములెల్ల నిష్ఫలముహరీ.

స్వామీ! రథసారథివై
నీ మఱదికి యర్జునునకు నిఖిలంబిడవే
నీ మహిమ నేను పొగడెద
క్షేమంబు లొసంగుమయ్య శ్రీలక్ష్మీశా.

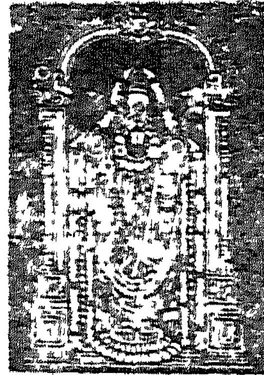
వందనము లోకపాలక
వందనమిదె స్వీకరింపు వనజదళాక్షా,
వందనము వేంకటేశా
సుందర చారిత్రి నిన్ను స్తోత్రము జేతున్.

స్వామీ! వేంకటరమణా!
నా మనవిని కాంచుమయ్య నమ్మితి నన్నున్
నీ మధుర పాదకంజ
శ్రీ మహిమను సన్నుతింతు తృప్తిమెలగుచున్,

నిను ప్రార్థించెద నిరతము
నను రక్షింపుము మహాత్మ నతుల నొనర్తున్
మణవాళ మహర్షి ప్రియ
ఘనపూజ సీకరించు కాంచనచేలా.

మృదుమధు శబ్దమ్ములతో
హృదయాంబుజమందు నిన్ను ప్రీతిని దనరన్
ముదమున కీర్తించెద, నా
పదలను రానీక బ్రోచి పాలింపుమిలన్.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

శ్రీరస్తు

మంగళాశాసనమ్

లక్ష్మీ హృదబ్జ భాస్కర
సూక్ష్మజ్ఞాన పరిభావ శోభితరేఖా
లక్ష్మ శ్రీ శంఖాద్యా
భా, క్ష్మాధవ, దేవదేవ! భక్తశరణ్యా!!

జయజయ శ్రీ కమలనయన
జయజయ శేషాద్రివాస జయపరమేశా
జయ వేంకటేశ! శుభకర
జయజయ సరసీరుహాక్ష జయభక్తనుతా.

జయశ్రీధవ, మృదుచరణా!
జయజయ శ్రీ శ్రీనివాస జయశిఖరాగ్రి
జయజయ వినాశరహితా,
జయజయ శ్రీ మోహనాంగ! జయలక్ష్మీశా.

జయ జయ జగదాధారా!
జయసుందర మోహనాంగ, జయపరమాత్మా
జయ వసుదేవ కుమారా!
జయము జయము నీకు భక్తజన సంరక్షా.

నీపద పీయూషంబును
సేవలుమరు గోరివాడ నిర్మలమతినై
నీపరమ దేవాకాంతిని
నీపుడమిని చూచి చూచి నిత్యము మనుదున్.

వీడితి లౌకిక గుణముల
వీడితి బంధుజన చింత వేడుకతోడన్
పాడుదు పాటలు నీపై
వీడను నిరతంబు నిన్ను వేంకటరమణా.

జయ జయ గరుడారూఢా
జయ గిరిధర నిర్మలాత్మ జయ పాపహరా!
జయభక్త కల్పవృక్షా;
జయ దశరథతనయ నీకు జయము మహాత్మా.

నీకు సుమంగళ మిదిగో
శ్రీ కరుణాకు భక్తజన వశీకరునకు, ల
క్ష్మీకర కంజగ్రహణా
లోకక్షేమునకు మోక్షలోకేశునకున్.

జగములు నీలోనుండెను
జగతికి మంగళము నీదు చారు కరంబుల్
నిగమమహోన్నతముద్రా
సుగమంబగు నీదురూపు శోభిల్లు భువిన్.

దేవా ! పీతాంబరధర !
దేవా ! పుష్పాయుధాది దివ్యధనంబున్
నీవే ధరించి యుంటివి
యావజ్జగదార్చితా, మహాత్మా ! నమస్తే.

వచ్చితివట క్రీడార్థము
వచ్చితివట లక్ష్మిగూడి వరశుభతటికిన్
వచ్చితివట తిరుమలకును
వచ్చితివి వికుంఠపదము వదలి మహాత్మా.

సముపార్జిత కళ్యాణా !
సుమనోహర మానివంద్య సుందర దేహా
మము కృపజూడుము దేవా
కమలాక్ష జగన్నివాస కావుమునన్నున్.

నీ మంగళ పాఠమ్ములు
ప్రేమ ప్రతిపత్తి ఋషులు, వివిధాచార్య
స్తోమము జదువుచునున్నది
ఈ మహిపాలించు మమ్ము నినకులదీపా.

గురుదేవ కృపాకలనన్
గురుతుగ రచియించినాడ కోమలభావా
కర సుప్రభాతమిమ్మెడ
కరుణాకర తప్పులున్న కరుణింపు ప్రభూ.

దేవా! పీతాంబరధర!
దేవా! పుష్పాయుధాది దివ్యధనంబున్
నీవే ధరించి యుంటివి
యావజ్జగదార్చితా, మహాత్మా! నమస్తే.

వచ్చితివట క్రీడార్థము
వచ్చితివట లక్ష్మిగూడి వరశుభతటికిన్
వచ్చితివట తిరుమలకును
వచ్చితివి వికుంఠపదముః వదలి మహాత్మా.

సముపార్జిత కళ్యాణా!
సుమనోహర మానివంద్య సుందర దేహా
మము కృపజూడుము దేవా
కమలాక్ష జగన్నివాస కావుమునన్నన్.

నీ మంగళ పాఠమ్ములు
ప్రేమ ప్రతిపత్తి ఋషులు, వివిధాచార్య
స్తోమము జదువుచునున్నది
ఈ మహిపాలించు మమ్ము నినకులదీపా.

గురుదేవ కృపాకలనన్
గురుతుగ రచియించినాడ కోమలభావా
కర సుప్రభాతమియ్యెడ
కరుణాకర తప్పులున్న కరుణింపు ప్రభూ.

—: ఓంకార మహిమ :—

'ఓమ్ స్మర' - ఓంకారమును స్మరింపుము

'ఓం' కారమనగా (ఎ) అంతట వ్యాపించునది యనియు (బి) సంసార సముద్రమునుండి రక్షించునది యనియు నర్థము. 'ఓమ్' కారమునే ప్రణవమని యందురు.

'అ' కార 'ఉ' కార 'మ' కారములు 'ఓమ్' సర్వవేదములు దేనిని వచించుచున్నవో, సర్వతపస్సులు దేనిని ప్రకటించుచున్నవో, దేనిని వాంఛించి నరులు బ్రహ్మచర్య లాచరింతురో అది 'ఓమ్', 'ఓమ్' సమస్తవిశ్వము లేక భగవంతుని సూచించు నామము, బాహ్యప్రపంచమునకును, ఈశ్వరునకు నడుమనిలిచి అది రెండింటిని నిలుచును.

ఈ విశ్వమునకు సహస్ర సంఖ్యలు గల విశ్వములుగా గ్రహింపగలము. ప్రత్యేక విశ్వము సమగ్రమై ప్రత్యేకమైన నామముతో, రూపముతో, భావముతో వెలయును.

ఈ భావములు ప్రతీకములు, ఒక్కొక్కదాని కొక్కొక పేరు కలదు. ఈ పేర్లు పవిత్ర చిహ్నములను సూచించును, అవి భక్తి యోగమున "వ్యవహరింపబడుచుండును. ఇంచుమించుగా వాని కనంత శక్తిగలదు. ఈ శబ్దములను పురశ్చరణ మొనరించినంతనే మనము దేనిని కాంక్షించిన దానిని పడయ గలము.

ఈశ్వరునకు బహుళ నామములు గలవు. ఈ నామము లన్నియు ఆ పరాత్పరునివే. ప్రతిదానియందు నాతనియనంత శక్తి విద్యమానమైయున్నది. ఈ నామ పురశ్చరణ మొనరించుటకు కాలము లేదు, స్థలము లేదు. ఏలయన సర్వకాలములు, సర్వ స్థలములును పవిత్రమైనవే. ఆ ఈశ్వరుడు సులభుడు దయాళుడు; అట్టి పరమేశ్వరుని ప్రేమింపని మన మెంత దురదృష్టవంతులమోగదా!

ఓంకారంబే బ్రహ్మము
ఓంకారంబుననె జగము లుద్భవ మొందున్
ఓంకారమందె శ్రీయును
ఓంకారంబే త్రిమూర్తి యుతమనుని కనుడీ.

ఓంకారమే బ్రహ్మము. ఓంకారము స్వయం సిద్ధమైన పరమేశ్వరుని నామము. మహర్షులు సమాధ్యవస్థను పొంది పర బ్రహ్మను సాక్షాత్కరించుకొన్నపుడు ప్రకృతి త్వాతీతమైన నాదము గుర్తింపబడును, ఆ నాదమే 'ఓమ్' కారము, అదియే నాదబ్రహ్మము. ఓంకారసహిత మంత్రోచ్చారణమే ముఖ్యము.

ఓంకారమును ప్రణవమనియు నందురు. ప్రణవమునుండియే సమస్త శబ్దములు, సమస్త మంత్రములు ఏర్పడుటచేత ఓంకారము సర్వ మంత్రములకు హేతువగుచున్నది. (కారణమగుచున్నది.)

ఓంకారమును స్మరించిన మాత్రమున బ్రహ్మజ్ఞానమున పరాకాష్ఠనంది యమరత్వమును మోక్షమును పొందును.

ఓంకారము స్మరించుటచేతను, కీర్తించుటచేతను. పర బ్రహ్మము పొందును. కావున ఓంకారమును స్మరింపుము శ్రద్ధాభక్తులు కలిగియుండవలెను.

ఓంకార ముచ్చరింపక, చేసినదంతయు వ్యర్థమే. అందు చేత ముందు ఓంకార ముచ్చరింపవలెను.

ఓంకార రహితముగ చేసిన హోమము, యజ్ఞము మొదలగు సమస్తకర్మములు నిష్ఫలమగును.

ఓంకారము నాశన రహితమైన పరబ్రహ్మగ నెఱుంగ వలెను.

అవిచ్ఛిన్నమగు తైలధారవలెను దీర్ఘమగు ఘంటా నినదమువలెను నిరంతరము ప్రణవము పాసించువాడే బ్రహ్మవేత్త.

ఓంకారమునకు పదొమ్మిది (19) అర్థములు కలవు.

1) రక్షణ 1) గతి 3) కాంతి 4) తృప్తి 5) అవగమ 6) ప్రీతి 7) ప్రవేశ 8) శ్రవణ 9) స్వామ్యార్థ 10) యాచన 11) క్రియ 12) ఇచ్ఛ 13) దీప్తి 14) వ్యాప్తి 15) ఆలింగన 16) హింస 17) దాన 18) భోగ 19) వృద్ధి అను పందొమ్మిది అర్థములు కలవు

1. సంసార సముద్రమునుండి రక్షించునది సర్వకాల సర్వావస్థలయందును సర్వ విషయముల యాథార్థ్యమెఱుంగును.
2. ఎల్లప్పుడు సంసార చక్రము నడపును.
3. వ్యాపకత్వముచే అన్నిచోట్ల ప్రకాశించుచు అందఱకు లభ్యమగును. విశ్వమును జ్ఞానముతో నడిపించుటకు ప్రయత్నించును. ప్రపంచము ప్రకాశింపజేయును.
4. ఆనంద స్వరూపమగుటచేత భక్తుల నానంద పరచును.
5. భక్తులను తృప్తిపరచును.
6. సమస్త ప్రాణుల మనోభావములు సర్వదా సర్వత్ర అవగతము చేసికొనును.
7. సూక్ష్మరూపియగుటచేత ఆత్మరూపమున సమస్త ప్రాణులయందును ప్రవేశించును.
8. శ్రోత్రేంద్రియ నిర్మాతయగుటచేత. రహస్యమైన స్థూల సూక్ష్మ శబ్దముల నాలకించును.
9. చరాచర ప్రపంచమును ప్రభువై శాసించును.
10 ఐశ్వర్య యుక్తుడగుటచేత అందఱు యాచింపదగిన స్థానము.
11. క్రియాశీలమైన ప్రపంచము నిర్మించి ప్రవర్తింపజేయును
12. తాను కోరికలు లేనివాడైనను, సమస్త ప్రాణుల శుభ వాంఛలు నెరవేర్చును.

23 జ్ఞానస్వరూపి యగుటచేతను, అజ్ఞానాంధకారములు నశింపజేయును.

14 ఇంద్రియాతీతమైన పరమాణు రూపియగుటచేత అంతఃకరణమునకు మాత్రమే గోచరించును.

15. వ్యాప్య వ్యాపక భావముచేత సర్వ సంబంధియై యుండును.

16 వైదికమార్గ ప్రవర్తకుల అజ్ఞానము నాశనము జేయును.

17. సృష్టికాలమునుండియు శుద్ధప్రదమైన పదార్థము లుపయోగించు సద్బుద్ధి నిచ్చును.

18 ప్రళయకాలమున స్థూలజగత్తును తనలో లీనమొనరించుకొనును.

19 సృష్టికాలమున సూక్ష్మ ప్రకృతిని స్థూల ప్రకృతిగ తెచ్చును.

ఓంకారమునకు చెప్పబడిన యర్థము లన్నియు, గుణము లన్నియు, ప్రణవోపాసకులకు లభించును. అందుచేతనే ప్రతి మంత్రమునకు, మొదట ఓంకార ముచ్చరింపబడును. అట్లే గాయత్రీ మంత్రమునకు కూడ మొదట నోంకారముచేరి యున్నది.

ఓమ్ భూర్భువ స్సువః
తత్స వి తుర్వరేణ్యమ్
భర్గో దేవస్య ధీమహి
ధి యో యోనః ప్రచోదయాత్.

[ఓమ్ భూః భువః స్వః తత్ సవితుః దేవస్య వరేణ్యం భర్గః ధీమహి యః నః ధియః ప్రచోదయాత్]

బిందు సంయుతమైన యోంకారమును యోగులు నిరంతరము ధ్యానింతురు. కోరికలను మోక్షమును ప్రసాదించెడి యోంకారమునకు నమస్కారము.

ఓంకారము నుపాసించుటచే భగవత్తత్త్వము తనలో పెంపొందును. స్వయం సిద్ధమగు నీశ్వర నామము నూతగాగొని మానవుడు భగవత్సన్నిధిని చేరును. పరబ్రహ్మ స్వరూపమగు ప్రణవమును నుపాసించిన సాధకుడు మోక్షమునందును.

ఓంకారమును భక్తి శ్రద్ధలతో జపించిన యెడల ఓంకారమునకు గల మహిమలు, శక్తులు, మొదలగునవి సిద్ధించును.

బ్రహ్మయునికి లేనిదే ప్రపంచములయునికి సంభవము కాదుకనుక నిస్సంశయముగ నది బ్రహ్మస్వరూపమే.

భూరూపి విష్ణు - భువోరూపిణి లక్ష్మి - వారి యుభయుల దాసుడైన జీవుడు స్వరూపి

"ఓ" మ్మనునది యక్షరబ్రహ్మము. అది సూక్ష్మ పదార్థముల కన్నను నశింపనిది. అది యష్టార్థకము అనగా నెనిమిది స్వరూపములు గలది యని యర్థము.

అ కారము మొదటి యక్షరము, ఉ కారము రెండవ యక్షరము మూడవ యక్షరము మకారము. బిందువు నాలుగవ యక్షరము. నాదము పంచమాక్షరము. ఆరవయక్షరము

కళ కళాతీతము 7) సప్తమాత్రములు. ఎనిమిదవ యక్షరము తత్పరము తరింపజేయునదిగాన తారకము. ఆ తారకమే బ్రహ్మము. అదియే యుపాసింపదగినది.

'అ' కారమువలన నుండి జాంబవంతుడును 'ఉ' కారము నుండి సుగ్రీవుడుగా ఉపేంద్రు డావిర్భవించెను. 'మ' కారాక్షరమునుండి శివుడు హనుమంతుడుగ ఆవిర్భవించెను. అష్టమూర్తి యగు శివుని వాయురూపమునుండి కేసరి క్షేత్రమందు [కేసరి యను వాని భార్యయగు నంజనాదేవియందు] పుత్రుడుగ నుద్భవించిన హనుమంతుడు 'మ' కార కభిధేయుడని నుడివెడు రామతారకోపనిషత్తు "హనుమాన్ రుద్రబీజః" ఆంజనేయుడు రుద్రవీర్యమునకు బుట్టినవాడు "మకారాక్షర సంభూతః శివస్తు హనుమాన్ స్మృతః [దుర్వాస రామాయణోక్తి] అని సంబోధించుచున్నది.

"అకారాది కకారాంతములగు నేబది వర్ణములకు నధిష్ఠాన దేవతలు కలరనియు 'ర' కార మగ్నిబీజమనియు, 'అ' కారము సూర్యబీజమనియు 'మ' కారము చంద్రబీజమనియు మంత్రశాస్త్రము నిర్వచించును. అజ్ఞానమను నంధకారమును బారద్రోలునది జ్ఞానప్రకాశము. ఆ ప్రకాశమున కధిష్ఠానదేవతలు సూర్యచంద్రాగ్నులు వారికి బీజములు 'ర' కార 'అ' కార 'మ' కారములు. అంచుచే నామూడు వర్ణములతోఁ గూడిన రామనామ మగ్ని సూర్యచంద్రులకు హేతువని వచింపబడినది.

అగ్ని శివరూపము సూర్యుడు విష్ణురూపము, చంద్రుడు బ్రహ్మరూపమని పురాణప్రసిద్ధి. అందుచేత రామనామము త్రిమూర్త్యాత్మకము. అది రకార అకార మకారాత్మకమై ప్రణవమునకు మఱియొకరూపమని తత్త్వవేత్తలు పలుకుదురు, అందుచే తారకము ప్రణవసహితముగ లేదు. ప్రణవము వేదముల కాద్యవర్ణమైనందున ప్రణవస్వరూపమైన రామనామము వేదముల కాధారమైనది త్రిగుణాతీతజ్ఞానమే రామస్వరూపము గావున నిర్గుణము, యజ్ఞానహరణము; ఆనంద సంధాయకత్వాది గుణములు కలది. గాన రామనామము సర్వసుగుణరత్న సాగరము."

భగవంతుడు (దేవుడు)

— భగవదవతారములు —

శ్లో॥ ఐశ్వర్యస్య సమగ్రస్య వీర్యస్య యశసః శ్రియః ।
జ్ఞానవైరాగ్యయోశ్చైవ, షణ్ణాంభగ ఇతీరణా ॥

తా॥ శ్రీ, జ్ఞానము, వైరాగ్యము, యశస్సు, వీర్యము, యైశ్వర్యమను నీ యారింటికి భగమని పేరు. ఈ యారు గుణంబులఁ బొందువాఁడు "భగవంతుడు".

[శ్లో॥ సర్వభూతేష్వాత్మతయా ద్యోతయతే స్తూయతే స్తుత్యైః
సర్వత్రగచ్ఛతి తస్మాద్దేవః" [శబ్దకల్పద్రుమము]

తా॥ సర్వప్రాణులబోను ఆత్మరూపమున ప్రకాశించుచు, స్తుతి పబడుచు, సర్వవ్యాప్తమై యుండువానిని దేవుఁడందురు.

"సర్వద్యోతనాత్మకాఖండచిదేకరస" [శంకరభాష్యము]

తా॥ సర్వప్రకాశుడు, చైతన్యరూపుడు, అఖండమైనవాడు, ఏకరూపియైనవాడు దేవుడు.

మంత్రము : ఏకో దేవః సర్వభూతేషు గూఢః ।
సర్వవ్యాపీ సర్వభూతాంతరాత్మా
కర్మాధ్యక్షః, సర్వభూతాధివాసః ।
సాక్షీ చేతా కేవలో నిర్గుణశ్చ॥ [శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు]

తా॥ ఒక్కదేవుడే సమస్తప్రాణులలోను వ్యాపించియుండు నాత్మ. అతడే కర్మలకు ప్రభువు. సర్వకర్మలకు నివాస భూతుడు, కర్మసాక్షి, అందఱకు చైతన్యమునిచ్చువాడు.

సర్వద్యోతనాత్మకే ఆత్మని పరమేశ్వరే [మహీధరుడు]

తా॥ అన్ని ప్రకాశములకును, ఆత్మలకును, దేవతలకును, పరమేశ్వరునకును, దేవశబ్దము ప్రయోగింపబడును.

శ్లో॥ దీపత్యే క్రీడతే యస్మా । ద్రోచతేద్యోతతేదివి
తస్మాద్దేవ ఇతి ప్రోక్తః । స్తూయతే సర్వదైవతైః॥
"రజ్వాకారాద్దీప్యతి, ప్రకాశ యతీతిదేవ., ధ్యాతృహృదయార వింద మధ్యేక్రీడతీతిదేవః । దీవ్యతినందయతీతిదేవః"

తా॥ స్వర్గమున రజ్వాకారమున ప్రకాశించుచువాడు, ధ్యానించువాని హృదయారవింద మధ్యమున క్రీడించువాడు, ఆనందపరచువాడు, దేవశబ్ద వాచ్యుడు.

భగవదవతారము లనంతములు. లీలలద్భుతంబులు. భగవంతుండు షోడశకళాపరిపూర్ణుండయి చరణోరుభుజముఖ శ్రవణాక్షినాసాశిరంబులు పెక్కుసహస్రంబులయి వెలుంగ, పీతాంబరధరుండును, కేయూరహారకుండల కిరీటాదు లనంతకోటి భాస్కరదీప్తిం దేజరిల్ల క్షీరసాగరశయనుండు, భక్తవత్సలుండు, కరుణానిధియయి వెలుంగు శ్రీమన్నారాయణు దివ్యరూపంబు సకలావతారమూలంబగు యాదిమావతార ఇద్దాని ననవరతము పరమయోగీంద్రులు దర్శించి యానందాబ్ధి నోలలాడుచుందురు.

కం. హరిమయము విశ్వమంతయు,
హరి విశ్వమయుండు సంశయము పని లేదా
హరి మయముగాని ద్రవ్యము
పరమాణువు లేదు వంశపావనవింటే॥

(ఆం. భాగ. 2 స్కం.)

నారదుండొకసారి బ్రహ్మదేవునియొద్దకు వెళ్ళి, సాష్టాంగదండప్రణామము నాచరించి, షోడశోపచారంబులం బూజించి, 'దేవా! పదునాలుగు లోకములకు యధిపతివి నీవేనా? లేక మఱియొక యధిపతి గలడా? శ్రీమన్నారాయణదేవు లీలావతారము లెట్టివి? దేవదేవుండే యవతారములను దాల్చెను? ఆమ్మహాత్మునవతారము లేవి? తెలుపమని ప్రార్థింప కమలాసనుడు చిరునవ్వు ముఖముగలవాడై నారదా! పదునాలుగు లోకములకు నాథుడు శ్రీమన్నారాయణ దేవుడు. ఆద్దేవదేవు నానతి నీసకల భువనములు జనియించును. ఆతని యాజ్ఞానువర్తినై నడుచుకొందును. మహేశ్వరాది సకల లోకపాలురు, మనువులు, ప్రజాపతులు, వారు వీరననేల సకల చరాచర జీవకోటియు నాతని సేవింతురు. అమ్మహాదేవు కనుసన్నల మెలంగుదురు. లోకనాధుండు లోకకర్త యమ్మహాదేవదేవుండు, ఆద్దేవదేవు లీలావతారముల నాదిశేషుండు నేనునుదప్ప నెవరును తెలియంజాలరు; దేవదేవు లీలావతారముల గణియింపమా యిర్వురకేనియు నసాధ్యము. అయినను నీయొక్క సందేహమును నివారించుటకు నాకు తెలిసినంతవరకు నెఱింగింతును.

దేవదేవుని లీలలు లెక్కింపనలవిగానివి. అందు (1116) వెయ్యిన్నూటపదునారు నవతారము లుత్తమములై యొప్పు. అందు (96) తొంబదియారు శ్రేష్ఠము లనందగును. ఇందు (27) యిరువదియేడవతారములు ప్రసిద్ధములైనవి. అందు (21) యిరువది ఒక్కయవతారములు ప్రశంసనీయమైనవి. ఇరువదియొక్క యవతారములలో [మత్స్యః, కూర్మ వరాహశ్చ నారసింహశ్చ వామనః రామో రామశ్చరామశ్చ కృష్ణః కల్కిరేవచ] 1. మత్స్యావతారము, 2. కూర్మావతారము, 3. వరాహావతారము, 4. నరసింహావతారము, 5 వామనావతారము 6. పరశురామావతారము, 7. శ్రీరామావతారము 8. బలరామావతారము, 9. కృష్ణావతారము. 10. కల్క్యవతారములు శ్రేష్ఠములైనవి. దశావతారములలో శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణావతారము లతిశ్రేష్ఠములైనవి.

శ్రీహరి వైకుంఠమును వీడి శంఖ చక్రమాద్యనంత పరివారసమేతంబుగ నయోధ్య నవతరించెను. శ్రీరామావతార మతిశ్రేష్ఠంబనియు. పూర్ణావతార మనియు చెప్పబడెను,

శ్రీమన్నారాయణుండు సకల సపరివార సమేతంబుగ వైకుంఠమును వదలెను.

శ్రీ కృష్ణావతారమున భూలోకమున నవతరింప నవసరము లేకుండుటయు నిజాంశ బలరామ శ్రీకృష్ణాదు లిర్వురు భూభారహరణార్థము భూమియం దవతరించిరి. శ్రీకృష్ణావతార

మంశావతారము. ఏడవ మనువగు వైవస్వత మన్వంతరమున (27) యిరువదియేడు మహాయుగములు గడచి (28) యిరువది యెనిమిది మహాయుగాంతర వర్తమాన కలియుగాంతమున శ్రీ కాళయుక్తినామ సంవత్సర చైత్రశుద్ధ ప్రతిపత్ర్యాది నాలుగులక్షల యిరువదియారువేల తొమ్మిదివందల యేబదిరెండు వర్షంబులు సనకంబల గ్రామంబున వేదవేదాధ్యయన సంపన్నుండును, బ్రహ్మనిష్ఠాగరిష్ఠుండును, విష్ణుశర్మ నామంబున దనరు భూసురోత్తమునకు దేవప్రభ యను మహాపతివ్రతా సతీమణి యందు కల్కిమూర్తి సంజ్ఞ విష్ణుదేవు డవతరించి తురగారూఢుండయి, యిమ్మేదినీ చక్రంబు గ్రుమ్మరి నిజఖడ్గధారల దుష్టుల వధియించి యధర్మము యన్యాయాదుల నడంచి, కృతయుగంబు స్థాపించి, కృతయుగ ధర్మంబుల బ్రోచును.

శ్రీరామావతారంబు సకలావతారంబులం బూర్ణావతారంబగుట శ్రేష్ఠతమంబై యున్నది.

శ్రీకృష్ణభగవానులు సజ్జనులంబ్రోచి, దుర్జనుల సంహరించి, ధర్మసంస్థాపన నొనర్చి—

శ్లో॥ సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్యమామేకం శరణంవ్రజ ।
అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామిమాశుచః.
(శ్రీ మద్భగవద్గీత 18 అ. 66 శ్లో.)

నే భగవంతుండనియు, తన్ను శరణుకోరు మహాభక్తులకే నెల్లప్పుడు మోక్ష మొసంగుదుననియు లోకంబున జాటెను,

శ్రీరాముండు దుష్టశిక్షణ, శిష్టజనరక్షణల నొనర్చి ధర్మ సంస్థాపన నొనర్పక ఆత్మానంమానుషం మన్యే యని నుడువుచు భగవంతుండు వైకుంఠనగరంబున విరాజిల్లుననియు నద్దేవదేవు భజయించి మోక్షంబు చూరగొనుండనియు జాటెను.

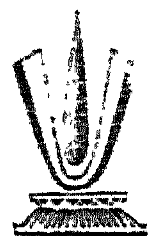
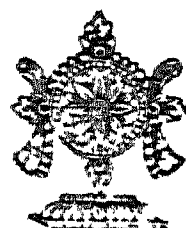
శ్రీరామ శ్రీకృష్ణద్వవతారంబుల కియ్యదియ యంతరంబు.

శ్రీరాముండు నిజావతార రహస్యంబు గుప్తం బొనర్చెను. శ్రీరామచంద్రుండు కేవల మానవుః రీతి వర్తించు నెడ రావణకుంభకర్ణాదులు మడియింపగలరు.

శ్రీకృష్ణభగవానులు తానే లోకనాథుండనని జాటించు నెడ దుష్టాత్ములిలం గూలుదురు.

కావున శ్రీరాముం డవతార రహస్యంబు గుప్తం బొనర్చెను. శ్రీకృష్ణుం డవతారరహస్యంబు బోకంబున జాటె

శ్రీరామావతారంబు పూర్ణావతారంబు. శ్రీకృష్ణావతారంబంశావతారంబు

యుగములు - మహాయుగములు - మనువులు

యుగములు నాలుగు :- 1) కృతయుగము, 2) త్రేతాయుగము 3) ద్వాపరయుగము, 4) కలియుగము.

1) కృతయుగము:	17,28,000	సంవత్సరములు
2) త్రేతాయుగము:	12,96 900	"
3) ద్వాపరయుగము	8,64,000	"
4) కలియుగము :	4 22,000	"
నాలుగు యుగములలో మొత్తము కాలము	43,20,000	

ఈ నాలుగు యుగములు కలిసి మహాయుగమని పేరు ఇది 43,20,000 సంవత్సరములు. ఇది ఒక మహాయుగము.

ప్రతియొక మనువు డెబ్బదియొక్క మహాయుగములు పాలించును.

కృత, త్రేతా, ద్వాపర కలియుగంబులు కలసి మహాయుగమగును.

సృష్ట్యాది 1) స్వాయంభువ, 2) స్వారోచిష, 3) తామసి 4) యుత్తమ, 5) రైవత, 6) చాక్షుసాదియారు మన్వంతరరంబులు గడచెను. అనగా $(71 \times 6 = 426)$ నాలుగు వందల యిరువదియారు మహాయుగములు గడచెననియు, నేడవదియగు వైవస్వత మన్వంతరంబు జరుగుచున్నదని మనము తెలియదగును. ఇట్టి వైవస్వత మన్వంతర పరిమితి డెబ్బదియొక్క మహాయుగంబులకు యిరువదియేడు మహాయుగములు గడచి ఇరువది యెనిమిది మహాయుగాంతర్గత కలియుగంబు వర్తమానంబున నడచుచున్నయది.

అవతారావశ్యకత

శ్లో॥ యదా యదాహి ధర్మస్యగ్లానిర్భవతి భారత,
అభ్యుత్థాన మధర్మస్య తదాఽఽత్మానం సృజామ్యహం
(భగవద్గీత 4 అ 7, 8 శ్లో,)

తా॥ అర్జునా! ఎప్పు డెప్పుడు ధర్మమునకు హానియు నధర్మమునకు వృద్ధియుఁ గలుగుచుండునో అప్పు డప్పుడు మాయ చేతను బుట్టుచుందును.

శ్లో॥ పరిత్రాణాయ సాధూనాం
వినాశాయచ దుష్కృతామ్,
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ
సమ్భవామి యుగే యుగే. (8)

తా॥ ఎందుకనగా :— ప్రతియుగమునందును సన్మార్గులను రక్షించుటకును, దుర్మార్గులను నశింపజేయుటకును, ధర్మములను బాగుగా స్థాపించుటకును బుట్టుచుందును.

అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు అర్జునునకు చెప్పెను.

శ్లో॥ కృతేతు నరసింహశ్చ త్రేతాయాం రఘునందన
ద్వాపరే వాసుదేవశ్చ కలౌ వేంకట నాయకః॥

తా॥ శ్రీ మహా విష్ణువు కృతయుగమందు శ్రీ నరసింహావతారమును త్రేతాయుగమందు శ్రీరామావతారమును ద్వాపరయుగమందు శ్రీకృష్ణావతారమును, కలియుగమందు శ్రీ వేంకటేశ్వరుని అవతారమును యెత్తి దుష్టశిక్షణ శిష్ట రక్షణ గావించెను.

కృతయుగమందున భగవంతుండగు శ్రీమన్నారాయణుండు లక్ష్మీ సమేతుండై పాలకడలియందు శయనించియుండ జయవిజయులను ద్వారపాలకులు వైకుంఠద్వారమునుగాచుచుండిరి. అట్టితరి సనకసనందనాదులు భగవంతుని దర్శింపగోరి వైకుంఠమున కరిగిరి. ద్వారపాలకులు సనకసనందనాదులజూచి యిట్లు పలికిరి. భగవంతుడు లక్ష్మీసమేతుడై హంసతూలికా తల్పమందు శయనించియున్నారు. మీా రిపుడు వారిని దర్శించుటకు సమయము కాదనిరి. అప్పుడు సనకసనందనాదులు ద్వారపాలకులజూచి భగవంతుడెచ్చట యేవిధముగానున్ననూ ఆయనను దర్శించుటకు మాకు ఆటంకముండదని బలుకుచూ ద్వారమును సమీాపించిరి. ద్వారపాలకులు సనకసనందనాదులను లోనికి పోనివ్వక అడ్డగించిరి. అంత సనకసనందనాదులకు కోపముగలిగి ద్వారపాలకులనుజూచి మీారు రాక్షసవంశమందు జన్మింతురుగాకయని శపించిరి. వారు శాపంబిచ్చిన వెంటనే ద్వారపాలకులు కిరీట శంఖ చక్ర గదాహీనులై నిలచిరి.

అంతలో విష్ణుమూర్తి యీ విషయము దెలిసికొని సనకసనంద నాదులకు దర్శనంబిచ్చెను. అవుడా ద్వారపాలకులు విష్ణుదేవు నకు నమస్కరించి మాకుగలిగిన శాపమును నివర్తింపవలయు నని వేడుకొనిరి. విష్ణుదేవుడు ద్వారపాలకులతో నిట్లు బలికెను. సనకసనందనాదులిచ్చిన శాపమును వారేమరలింపవలయునని బలికెను. సనకసనందనాదులు ద్వారపాలకుల శాపమును మరలింపదలచి వారిని జూచి మేమిచ్చిన శాపము వృధాకాదు. అందువలన మీరు హితులై ఐదు జన్మలలోగాని విరోధులై మూడుజన్మలలోగాని విష్ణుదేవుని పాదారవిందము జేరగలరు. మీకేది సమ్మతమని ప్రశ్నించిరి. అంత ద్వారపాలకులు మూడు జన్మములలో విరోధులై శ్రీమన్నారాయణుని పాదారవిందంబు జేరుదుమని బల్కిరి. అందులకు సనకసనందనాదులు అట్లే అగు గాక యని చెప్పిపోయిరి.

తరువాత పాలకులు మొదటి జన్మమున హిరణ్యకశ్యప. హిరణ్యాక్షులుగాను రెండవ జన్మమున రావణకుంభ కర్ణులుగను మూడవజన్మమున శిశుపాల దంతవక్త్రులుగను జన్మించిరి. వారిని శ్రీమన్నారాయణుడు వరుసగా శ్వేతవరాహ నారసింహావతార ముల హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశ్యపులను, శ్రీరామావతారమున రావణ కుంభ కర్ణులను. శ్రీకృష్ణావతారమున శిశుపాలదంత వక్త్రులను సంహారించి లోకకళ్యాణ మొనర్చెను.

శ్రీ రామావతార మహిమ

"శ్లో॥ శ్రీరామచంద్రః శ్రితపారిజాతః సీతాముఖాంభోరుహ చంచరీకః
సమస్తకళ్యాణ గుణాభిరామః నిరంతరం మంగళమాతనోతు॥"

పూర్వము పుణ్యప్రదమగు త్రేతాయుగమునందు [వైవస్వత మన్వంతర చతుర్వింశతి మహాయుగాంతర్గత త్రేతాంతిమ భాగంబున] శ్రీమన్నారాయణుఁడవతరించెను.

హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశ్యపులు రెండవజన్మమున రావణ కుంభకర్ణులై జన్మించి యింద్రాది దేవతలు మొదలు అష్టదిక్పాలకులు తాపసులు గంధర్వులు కిన్నర కింపురుష సిద్ధ విద్యాధరులు మొదలుగా గల దేవతలను మానవులను అనేకవిధముల బాధింపసాగిరి. వీరి బాధనుండి తప్పించుకొను ఉపాయము గానక శ్రీ కశ్యప గౌతమ అగస్త్య వామదేవ శతానంద సనకసనందనాది యోగులు మొదలగువారందరూ యీ రాక్షస దురంతములను విష్ణుదేవునకు దెలుపుటకై వైకుంఠమునకు బోయిరి. కాని విష్ణుదేవుడు వైకుంఠమందు లేడని తెలిసికొని విష్ణుదేవుడున్నచోటు దెలియక వెదకి తుదకు క్షీరసాగరమున కుత్తర భాగమున జేరి విష్ణుదేవునిగూర్చి ధ్యానింపసాగిరి. కొంత కాలమున కొక మహాపురుషుడు వారికి ప్రత్యక్షమై విష్ణుదేవుడు యిచట లేడు. భూమియందొక పర్వతమున రమా సమేతుడై నివసించియున్నాడని పలికి అంతర్ధానమయ్యెను. అంతవారు ధ్యానమును చాలించికొని భూమిమీదికి వచ్చుచుండిరి. మార్గమధ్యమున నారదమునీంద్రుడు వారితో కలిసికొని యిట్లు పలికెను. నేను విష్ణుదేవుని దర్శించుటకై వైకుంఠమునకుబోయి అచ్చట విష్ణుదేవుడు లేనందున మరలివచ్చుచున్నాను. విష్ణువున్నచోట ఆ చతుర్ముఖునకు తెలుసునుగానీ మన కగోచరమని పలికి మనమందరము సత్యలోకమునకుబోయి రావణాది రాక్షస బాధలు బ్రహ్మకెరింగింతుము రండని బలికి వారిని వెంటం బెట్టుకొని అందరు సత్యలోకము జేరి చతుర్ముఖునకు

సాష్టాంగ దండప్రణామంబుల గావించి రావణాది రాక్షసుల వల్ల వారికి గలిగిన బాధను నివారింపవలయునని ప్రార్థించిరి. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు వారిని యోదార్చి ఇట్లు బలికెను. ఓ మునిసత్తములారా! రావణాసురుడు ఘోరతపస్సుజేసి దేవత వలన మృత్యువు కలుగకుండ యుండవలయునని శివునివలన వరములబడసియున్నాడు. వారిని సంహరించుటకు దేవతల కలవి కాదు. మనమందరము శేషాద్రిజేరి రమా సమేతుడై అచట నివసించియున్న విష్ణుదేవుని ప్రార్థించి వారివలన ఈ రాక్షస వంశము నిర్మూలమగు ఉపాయము గావింతుమని బలికి వారిని వెంటబెట్టుకొని శేషాచలముజేరెను. వారందరు స్వామిపుష్కరిణియందు స్నానమాచరించి ఏకదేక ధ్యానముతో విష్ణుదేవుని ప్రార్థింపసాగిరి.

ఆకాలమున అయోధ్యానగరమును పాలించుచుండిన దశరథుండు రాజాధిరాజులలో శ్రేష్ఠుండని ప్రసిద్ధిజెందెను. కోసలాధిపు భానుమంతుని సుత కౌసల్యను, మగధరాజ పుత్రి సుమిత్రను కేకయ రాజగు నశ్వపతి కొమార్తె కైకను వివాహంబాడెను. పట్టమహిషులగు వీరల ముగ్గురుగాక నింకను మూడువందల యేబదిమంది క్షత్రియకన్యలను వివాహంబాడెను. వీరిలో నొకర్కి శాంతయను కుమార్తె గలిగెను. దశరథుని బాల్య మిత్రుండును యంగదేశాధీశుడునైన చిత్రరథుడు సంతాన హీనుండయి తన్ను కోరగా నారాజునకు పుత్రికగా నొసంగెను. తదాది శాంత యతని పుత్రికగా పేరొందెను.

దశరథునకు పుత్రసంతతి లేనికారణమువలన తన గురువులైన వశిష్ఠ మునీంద్రుని యుపదేశమువలన శేషాద్రిజేరి అందే భగవంతునిగూర్చి తపమాచరించుచుండెను. ఇట్లు తపమాచరించు సమయమున వశిష్ఠుడు దశరథునిజూచి దశరథా ఆచట బ్రహ్మాది దేవతలు విష్ణుదేవునిగూర్చి ధ్యానించుచున్నారు వారికి విష్ణుదేవుడు తప్పక దర్శనం బిచ్చును. నీకు మహామంత్ర ముపదేశింతును. నీవును వారితోజేరి ధ్యానింపుమనిబలికి దశరథునకు మంత్రోపదేశము జేసెను. అప్పుడు తన గురువుల అజ్ఞానసారము బ్రహ్మాది దేవతలతో గూడి విష్ణుదేవుని ప్రార్థింపసాగెను. ఇట్లు అందరు తదేక ధ్యానముతో భగవంతుని ధ్యానించుచుండు సమయంబున అచ్చట ఒక గొప్ప శబ్దము వినబడెను. వారా శబ్దము వచ్చినదిశను జూచుచు ధ్యానించుచుండిరి. కొంతసేపటికి అచట ఒక బంగారుమయమగు ప్రభ కాన్పించెను. అందరు ఆ ప్రభను జూచుచు భగవంతుని ధ్యానించుచుండిరి. కొంత సేపటికి ఆ ప్రభయందు దేదీప్యమానమై నవరత్నఖచితమైన ఒక విమానము కాన్పించెను. ఆ విమానమందు శ్రీమన్నారాయణుండు చతుర్భుజములుగల్గి శంఖ చక్ర గదా ఖడ్గముల ధరించి లక్ష్మీసమేతుడై ప్రత్యక్షమాయెను. అపుడు బ్రహ్మాది దేవతలు దండ ప్రణామంబు లాచరించి ముకుళితహస్తులై అనేక విధముల ధ్యానించి రావణాది రాక్షసుల వలన తమకు గలిగిన బాధలను నివారింపుమని వేడుకొనిరి. ఇట్లు వేడుకొన్న దేవతల జూచి, రావణుడు శివుని మెప్పించి అనేకవరములబడసియున్నాడు

దేవతలచే [illegible] తత్స్వప్రవేశ. మానవావతారమున వానిని సంహరించెదను. ఆనాటికి మీరందరు కొంతకాలము ఓర్పు వహింపవలయు నని పలికి. దేవతల నోదార్చి వారిని వారి వారి నిజస్థానములకు బంపి దశరథుని జూచి, దశరథా! నీ మనోభావమును నేనెఱుగుదును నీవు పోయి పుత్రకామేష్టి యాగముచేయుము. నీకు అతి బలశాలురగు నలువురు పుత్రులు జన్మింతురు. వారివలన దుష్ట సంహారమును శిష్ట పరిపాలనమున్నూ జరుగునని పలికెను. ఆ మాటలువిని దశరథుడు సంతోషభరితుడై అయోధ్యాపురమునకు బోయి శ్రీ హేవళంబినామ సంవత్సర వైశాఖాదియందు విభాండకసుతుండును, దశరథుని మూడువందల యేబది సతీమణుల యందొక సతీమణి కుమార్తె యగు శాంత మనోహరుండును భావినూర్య సావర్ణి మన్వంతరమున సప్తమహాఋషి మండలంబున నిజదీప్తిం దేజరిల్లు ఋష్యశృంగ మహామునీంద్రు యాజకత్వంబున నశ్వమేధ పుత్రకామేష్టి యాగాదుల నొనర్చి; హోమగుండమందలి నగ్నినుండి వెలువడు ప్రాజాపత్య పురుషుం డొసంగు పాయస కలశంబును స్వీకరించి. ప్రదక్షిణముచేసి, మున్నూట యేబదిమంది నిజసతీమణులకా దివిజ పాయసంబు నొసంగక నిజ పట్టమహిషత్రయంబున కద్దాని నొసంగ నిశ్చయించి అందు సగము కౌసల్యాదేవికిని, మిగిలినదానిలో సగములో సగమును సుమిత్రా దేవి కొసంగి, శేషించినదాని యర్థ భాగంబు కైక కొసంగి, మిగిలిన భాగంబును తిరిగి సుమిత్రకు నిచ్చెను. అనగా అగ్నిదత్తమగు పాయసంబును రెండు భాగములుచేసి ఒక భాగ

మును కౌసల్యాదేవికిచ్చెను. శేషించిన సగభాగమును తిరిగి రెండు భాగములు చేసి ఒక భాగమును సుమిత్రకొసంగెను. తక్కిన సగమును మరల రెండు భాగములు చేసి ఒక భాగమును కైకకొసంగి, మిగిలిన భాగమును తిరిగి సుమిత్రకొసంగెను. అట్టి పాయసమును దశరథుం డిచ్చిన వెంటనే కౌసల్యా కైకలు భుజించిరి. కాని సుమిత్రమాత్రము వారిరువురు భుజించిన పిమ్మటనే తాను భుజించెను. వారలు మువ్వురు యానందపరవశులై యుద్భాసింగోరిరి. త్రిమూర్తి భామినుల భాతి దేజరిల్లు నమ్మువ్వురు గర్భంబులదాల్చి, ద్వాదశమాస పర్యంతము (12 నెలల) గర్భంబుల వహించి, శ్రీ విశంబినామ సంవత్సర చైత్రశుద్ధ నవమీ బుధవారమున నభిజిన్ముహూర్తమున పునర్వసు నక్షత్రయుక్త కటకలగ్నమందు శశిం గూడె బృహస్పతి యుదయవేళను, భానుండాది పంచగ్రహంబు లుచ్చస్వక్షేత్రంబులదుండ గౌసల్యాదేవి జగత్పాలకుండగు శ్రీ మహావిష్ణువు నర్ధాంశమూర్తియగు శుభలక్షణోపేతుండును, రఘువంశ వర్ధనుండగు శ్రీరామచంద్రుని గనెను.

దేవపాయసంబునం దర్ధభాగంబు శ్రీరాముండగుట నర్ధాంశమని యనంబడెను. కైకయు నానారునాడు నవచైత్ర శుద్ధ దశమీ గురువారమునాడు పుష్యమీ నక్షత్రయుక్త మీనలగ్నంబున సూర్యోదయాత్పూర్వంబున భరతుని గనెను.

సుమిత్రయూ నా దినముననే అనగా నవచైత్ర శుద్ధ దశమీ గురువాసరా శ్లేషా నక్షత్ర యుక్త కర్కటలగ్న నభిజిన్ముహూర్తమున లక్ష్మణ శతృఘ్నులను కవలలంగనెను.

శ్లో॥ కైకేయ్యాం భరతో జజ్ఞే పాంచజన్యాంశచోదితః
అనంతాం శేన సంభూతో లక్ష్మణః పరవీరహా ।
సుదర్శనాం శాచ్ఛత్రుఘ్నస్యం జ్ఞేఽమిత విక్రమః॥ (ప. పు)

అని కలదు.

శ్రీమన్నారాయణుఁడు సపరివారుండయి యేడుగడియల కాలమున వైకుంఠ నగరమునువదలి శ్రీరామనామ ధేయం బున కౌసల్యా దశరథుల కవతరించె. ఇక శ్రీ రమాదేవి సీతా దేవి యయి మిథిలానగరమందు శ్రీ విశ్వావసునామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ నవమియందు జనకమహారాజు నింట వెలసెను. ఆదిశేషుండు లక్ష్మణుఁడుగను, శంఖ చక్రములు భరత శత్రు ఘ్నులునయి యవతరించిరి. అందువలన శ్రీరామావతారము శ్రేష్టతరమై పూర్ణావతార మయ్యెను.

శ్రీరాముడు మారీచుని పరాభవించి, సుబాహుని వధి యించి విశ్వామిత్రి యాగము కాచెను. తాటకిని సంహరించి అహల్యాశాపమును బాపెను. శ్రీ సౌమ్యనామ సంవత్సర ఫాల్గుణ శుద్ధ పాడ్యమిన శివుని విల్లువిరచి సీతాదేవిని ఫాల్గుణ శుద్ధ త్రయోదశి శనివారమున వివాహమాడెను. పరశురాముని భంగపెట్టి అయోధ్యానగరము జేరెను. తండ్రివాక్యమును పాలింప తమ్ముడు లక్ష్మణునితోను సీతతోడను వనమున కేగెను.

విరాధుని వధించి చుప్పనాతి (శూర్పణఖ) ముక్కును చెవులను కోయుటయును ఖరుడు ధూషణుడు, త్రిశరుడు

మొదలైన రక్కసులను దునుమాడి. మాయామృగ మారీచుని సహరించెను. మాయవేషమూవ రావణాసురుడు సీతాదేవిని గొనిపోవుచుండ ఆ సమయమున లోకమాతను రక్షింపనెంచి అగ్ని దేవుడు రావణునితో కలసి యిట్లు పలికెను. రావణా! ఈ మాయ సీత నెందులకు గొనిపోవుచున్నావు? నీకు వెరచి నిజసీతను రాముడు నావద్ద దాచియున్నాడు. ఆమె మాయా సీత. ఆమెను వదలివేయుడు. నిజసీతను నీకిచ్చెదనని బలికెను. ఆ రావణుడు నిజసీతను వదలిపెట్టెను. అగ్నిహోత్రుడు లోకమాతయైన సీతాదేవిని తన భార్యయగు స్వాహాదేవి వద్ద దాచియుంచెను.

రావణాసురుడు గొనిపోయిన మాయసీత వేదవతియను ఒక పతివ్రత. ఒకప్పుడామె తపస్సుజేయుచుండ రావణుడు తన్ను వివాహమాడుమని ఆమెను బలాత్కరించెను. అప్పుడు వేదవతి నేను విష్ణుదేవుని వివాహమాడవలయునని తపస్సుచేయు చున్నాను, మా తండ్రి యభిప్రాయమును నెరవేర్చవలయు నని బలికెను.

ఆ మాటలువిని రావణునకు యెక్కడలేని కోపమువచ్చి ఆమెను బలాత్కరింపనెంచి తనవామ హస్తముతో నామె తల వెండ్రుకలను బట్టుకొనెను. అపుడా పరమసాధ్వి విష్ణుదేవుని దలచుచు తన పతివ్రతామహిమవలన దక్షిణహస్తమును వాడి గల కత్తిగా మార్చి రావణుడు పట్టుకొనియున్న వెంట్రుకలను

తన శిరస్సునందు మిగులనివ్వక ఖండించివై చెను. రావణుడది జూచి ఆశ్చర్యము జెంది - ఓసీ! మూర్ఖురాలా నీ మాయలకు భయపడువాడనుగానని ఆమెను బలాత్కరింప జూచెను. అప్పుడామె రావణునకు తనకు మధ్య అగ్నిజ్వాల గల్పించెను. రావణుడ తన వజ్రాయుధముతో నామంటలు చల్లార్ప సాగెను. అపుడా వేదవతి చేయునదిగానక ఓరీ! రావణా! నీ వలననే నీ యగ్నియందుబడి మరణించుచున్నాను. నావంటి స్త్రీలవలన నీ రాక్షస వంశము నాశనముజెందునని బలికి ఆ అగ్నియందు బడెను

ఆమెయే యీ వేదవతియను మాయాసీత. రావణుడు సీతను గొనిపోయిన పిదప రాముడు సీతనుగానక పరితపించుచూ జటాయువువలన సీతావృత్తాంతము దెలిసికొని;జటాయువునకును మోక్షమిచ్చి, శబరిచే పూజింపబడియు, శ్రీ హనుమంతుని ద్వారా సుగ్రీవునితో స్నేహముచేసి, వాలిని సంహరించుటయును. వానరులు మాయాసీతను వెదుకుటయును, సుగ్రీవుని జేరి వాలిని సంహరించి వానరసైన్యములతో జేరి సముద్రమునకు వారధికట్టి లంకాపురము ప్రవేశించెను రావణ కుంభ కర్ణాది దుష్టరాక్షసులను వధించి విభీషణునకు లంకాపురి పట్టణముగట్టి సీతాలక్ష్మణ సమేతుడై పుష్పక విమానమెక్కి భారద్వాజాశ్రమముజేరెను. మునులు తనను ఆలింగనము జేసుకొనవలయునని కోరిన మునీంద్రులను జూచి నేను యేకపత్నీవ్రతుడను ద్వాపర యుగమున మిమ్మాలింగనము జేసుకొందునని బలికి; సీత కొంత

కాలము లంకయందుండిన కారణముచే అగ్నియందు ప్రవేశింప జేయ అగ్నిహోత్రుడు శ్రీరామునకు ఇద్దరు సీతలను సమర్పించెను. అపుడు రామచంద్రుడు అగ్నిహోత్రుడు చేసిన మాయను దెలిసికొని కలియుగమందు వేదవతిని వివాహమాడుదునని బలికి నామెకు వరంబిచ్చెను. భరతుని దీక్ష విరమింపజేసి అయోధ్యానగరముజేరి పట్టాభిషిక్తుడై యిమ్మేదినీ చక్రంబుల బదునొకండు వేలేండ్లు రాజ్యపాలనజేసెను. త్రేతాయుగ సమాప్తి కాలమందు శ్రీరామచంద్రుడు నిర్యాణమునొంది లక్ష్మీసతుడై వైకుంఠము జేరెను. త్రేతాయుగము సమాప్తమాయెను. శ్రీరామావతార నిర్యాణముజరిగి 1. 13 49, 78 సంవత్సరములు జరిగినది.

ఓం తత్సత్.

— శ్రీ రామ తత్వము —

శ్రీరామచంద్రమూర్తి వేదవిహితకర్మముల నాచరించి లోకమునకు దారిచూపెను,

సతీపతి సుతాదిధర్మములు. నన్నదమ్ముల ధర్మములు, రాజసేవక ధర్మములు విగ్రహారాధనాదులు మొదలగు సర్వధర్మములు తానాచరించి చూపినవాడు శ్రీరాముడు.

శ్రీరామచంద్రమూర్తి సాక్షాత్తుగ సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మ. భక్తులపైన భగవంతునకు పరమప్రేమ, సర్వసంగ పరిత్యాగులై తననే శరణుపొంది, అనన్యభక్తితో ధ్యానిస్తున్న మహాత్ములకోసం భగవంతుడు వైకుంఠమును వదలి అయోధ్య దశరథమహారాజునకు పుత్రుడై జనించెను. అయోధ్యను పరిత్యజించి పాదచారియై ఋషులను వెదుక్కుంటూ ఘోరారణ్యములో ప్రవేశించెను. తన రూపమును ధ్యానిస్తూ తదేకనిష్ఠులైయున్న తాపసోత్తముల యంతలి ప్రేమచేత తానా మునివేషమును ధరించి వారి వారియాశ్రమములకేగి స్వయంగా అర్చించి ఆనందించిన భగవానుడు సీతాపతి. తనను సేవించిన భక్తులను సేవించడమే భగవంతుని కర్తవ్యము. పరమసాత్విక మూర్తులైన మునులను పీడిస్తున్న దుష్టులగు రాక్షసులను సంహరించి వారి బాధలను తొలగించినవాడు శ్రీరాముడు. భగవంతుడు అధర్మాన్ని అణచి, ధర్మములను సముద్ధరించును. అట్టి శ్రీరామచంద్రుని అనుగ్రహమునకు పాత్రులమై తరిద్దాము.

హరేరామ హరేరామ రామరామ హరేహరే ।
హరేకృష్ణ హరేకృష్ణ కృష్ణకృష్ణ హరేహరె ॥

ఇతి శమ్.

—: శ్రీ కృష్ణావతార మహిమ :—

శ్లో॥ వసుదేవ సుతం దేవం । కంస చాణూర మర్దనమ్ ।
దేవకీ పరమానందం । కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్.

శ్లో॥ కృష్ణం కమల పత్రాక్షం । పుణ్య శ్రవణ కీర్తనం
వాసుదేవం జగద్యోనిం । నౌమి నారాయణం హరిమ్.

శ్లో॥ కృష్ణాయ యాదవేంద్రాయ । జ్ఞానముద్రాయ యోగినే
నాథాయ రుక్మిణీశాయ । నమో వేదాంత వేదినే.

శ్లో॥ ప్రసన్న పారిజాతాయ । వేత్రతోత్రైక పాణయే ।
జ్ఞానముద్రాయ కృష్ణాయ । గీతామృత దుహేనమః.

శ్లో॥ సారథ్య మర్జునస్యాజౌ । కుర్వన్ గీతామృతమ్ దదౌ।
లోకత్రయోపకారాయ । తస్మై కృష్ణాత్మనే నమః॥.

"ద్వాపరే వాసుదేవశ్చ"

శ్రీ మహావిష్ణువు రామావతారమున ఋషుల కిచ్చిన వరముల నెరవేర్చుటకు, శిశుపాల దంతవక్త్రుల వధించుటకును,

(రావణకుంభకర్ణులు మూడవజన్మమందు శిశుపాలదంత వక్త్రులుగా జన్మించిరి) ద్వాపరయుగమునందు భగవంతుడు దేవకీ వసుదేవులకు పుత్రుడై జన్మించెను.

శ్రీ బలరాముడు నందయశోదలకు కుమారుడై జన్మించెను, శ్రీ బలరామకృష్ణుల జనన ముహూర్త మభిజిత్తనియు దేవకీ యశోదల గర్భంబులందేక రాత్రియందే శ్రీకృష్ణ యోగ మాయ లుద్భవించిరి.

"ద్వాపరాంతే హరేర్జన్మ యదువంశే భవిష్యతి" అన్నట్లు ద్వాపరయుగాంతమున శ్రీముఖనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ నవమీ విద్ధాష్టమీ తిథియందు రాత్రి నిశీథ సమయమున వృషభలగ్న సంభూత సర్వోత్తమంబగు అభిజిన్ముహూర్తమున శ్రీమదాది నారాయణ పరబ్రహ్మమూర్తి లీలా గృహీత శరీరుండై యవతరించెను. సాక్షాత్ లక్ష్మీదేవియే

శ్రీ రుక్మిణీదేవి గా కుండిన నాధీశుడగు భీష్మకుని యింట పుత్రికగా యవతరించెను.

శ్రీకృష్ణుడు పూతనను సంహరించి; కంసుని వధియించెను. శ్రీ రుక్మిణీదేవిని రాక్షస వివాహమున గొనిపోయి పెండ్లియాడెను.

కౌరవులుచే వంచింపబడిన పాండవుల పక్షపాతియయ్యెను. దుర్యోధనాధులచే మానభంగము గావింపనెంచిన ద్రౌపదికి అక్షయమైన వలువలిచ్చెను. వనవాసమున పాండవుల ఆపదలు కాపాడి అజ్ఞాతవాసమున కీచకుని భీముని సహాయముతో హతమార్చెను.

పంచపాండవులక్కై రాయభారముగావించి తుదకు ప్రయోజనముగానక దుర్యోధనాధుల రణరంగమున గూల్చ నెంచి అర్జునునకు గీతోపదేశము గావించెను.

అర్జునునివలన దుర్యోధనాది దుష్టులను వధియించి హస్తినాపురంబున పాండవులకు పట్టాభిషేకము గావించెను.

పాండవులు రాజ్యపరిపాలనము జేయుచుండ శ్రీకృష్ణుడు గోపికలతో లీలావినోదంబులు గావించుచూ గోపికారూపముల నున్న ఋషీశ్వరులను తృప్తిపరచెను.

రామావతారమున ఋషుల కిచ్చిన వరములను నెరవేర్చి, పింగళయను వేశ్యకాంతకిచ్చిన వరము ప్రకారము మధురాపట్టణమున కుబ్జరూపంబున జనియింప నామె మనో

వాంఛ దీర్చెను. గుణవతియను బ్రాహ్మణయువతి కిచ్చినవరము ప్రకారము నామె సత్యభామగా జన్మించ, నామెను వివాహ మాడెను. కన్యాకుమారికిచ్చిన వరప్రసాదమువలన నామె జాంబవతిగా జన్మించ, నామెను వివాహమాడెను.

వాలియిచ్చిన శాపమువలన బోయవానిచే వేయబడిన బాణముతో భూమిపై బడి విలపించుచుండెను. అర్జునుడీ విషయ మును ద్వారకావాసులకు దెలిపెను, అంత ద్వారకావాసులం దరు ఆబాలగోపాలము కృష్ణపరమాత్ముని వద్దజేరి దుఃఖింప సాగిరి, అంత శ్రీకృష్ణుడు ద్వారకావాసులనుజూచి యిక కొంత కాలమునకు కలి ప్రవేశించుచున్నాడు గాన మీరందరూ కలియుగమునందున నన్ను ధ్యానించి నా పాదారవిందము జేరుదురని బలికెను.

ఇంతలో యశోదాదేవి జూచి కృష్ణా నిన్ను యెన్నిజన్మలు సేవించిననూ నాకు తనివితీరకున్నది. నీ వెచట నున్నను నేను నీసేవజేయ గోరనున్నాననెను. అపుడు కృష్ణుడు యశోదాదేవిని జూచి! అమ్మా ! నీవీశరీరమువదలి వకుళమాలికవై శేషాచ లము జేరి అచట ఆదివరాహస్వామికి పరిచర్య జేయుచుండుము కలియుగమునందు నేనక్కడికి రాగలనని జెప్పెను.

అర్జునునిజూచి అర్జునా ! కొన్ని గడియల తరువాత ఈ పదహారువేల గోపికా స్త్రీలకు నిజస్వరూపము గల్గును. అంత వరకు వీరిని కాపాడుమని బలికి, గోపికలను జూచి మీకుకొన్ని

ఘడియలలో మీ నిజస్వరూపము గల్గును, మిమ్ము అంతవర్యంతము అర్జునుడు కాపాడునని పలికి కృష్ణుడు తన శరీరమువదలి లక్ష్మీసమేతుడై వైకుంఠము జేరెను.

శ్రీకృష్ణుడు లీలామానుష విగ్రహుడై 125 సంవత్సరముల 7 నెలలు 6 రోజులు ప్రధానమున నుండి కలియుగాదియందు ప్రమాది సంవత్సర చైత్ర శుద్ధ ప్రతి పత్తిథి భృగు వాసరమున నిర్యాణము జెందెను,

తరువాత కొన్ని ఘడియలకు గోపికలు నిజస్వరూపములు పొందిరి. కమండలము యోగదండములు చేతబూని ఆ ఋషు లందరు శేషాచలముజేరి తప మాచరింపసాగిరి.

ఇంతలో కలిప్రవేశించెను. ధర్మరాజు కలిప్రవేశమును దెలిసికొన్నవాడై తన తమ్ములతో ద్రౌపదిని వెంటబెట్టుకొని వైకుంఠమునకు పయనమై బోసాగెను. ద్రౌపది మొదలు నలుగురు సహోదరులు మార్గమధ్యమందే శరీరములు వదలి విష్ణుదేవు నాశ్రయించిరి. ధర్మపుత్రుడు మాత్రము ధర్మదేవతతో వైకుంఠము జేరెను.

హరేరామ హరేరామ రామరామ హరేహరే!
హరేకృష్ణ హరేకృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ హరేహరే !
ఓం తత్సత్

శ్రీ కృష్ణతత్త్వము

ఈనాటికిని భారతీయ జీవనమునకు కృష్ణతత్త్వము మూలకందముగానున్నది. ఈ చరిత్రాత్మక ఘట్టమునందు దానిని దిఙ్మాత్రముగా వివరింతును.

ఐతిహ్యముగా, వాఙ్మయపరముగా, ఆత్మసంబంధిగా, శ్రీకృష్ణుడు ప్రధానపాత్ర — ప్రతియొకదానియందు ప్రతియొక రూపమైన మూర్తిగా కృష్ణుడు తటాలున గోచరించును. యదు వీరునిగా, రక్షకుడుగా, దైవసంబంధమైన సహజగుణ విశేషణముచేత వీరునిగా, రూపమును ధరించిన విష్ణునిగా, ప్రియమైనబిడ్డగా, యువకవీరునిగా, గౌరవనీయుడైన ప్రేమికునిగా లోబరచుకొన వీలుగాని వానినిగా, దూరదృష్టిగల రాజనీతి నిపుణునిగా, చివరకు నతడే భగవంతునిగా "శ్రీకృష్ణస్తు భగవాన్ స్వయమ్" అని భగవద్గీతలో చెప్పబడినట్లుగా, శాశ్వత ధర్మరక్షకునిగా నాయన గోచరించును.

యాదవులార్యజాతి ప్రారంభదశలో ముఖ్యులు. వారు యదుమహారాజు సంతతివారు. శుక్రాచార్య పుత్రికయగు దేవయానికిని, యయాతి మహారాజునకును కల్గినవాడు యదువు. వారు ఆర్య నాగరికతను నైఋతి దిశయందును, రాజపుత్ర

స్థానము, గుజరాతీ, మాల్వా, దక్షిణభారతములో వ్యాపింపజేసి నారు.

శ్రీకృష్ణుని జీవితము: ప్రారంభఘట్టముతో గూడిన మధురానగరముయొక్క ఐతిహ్యానుగల "హరివంశము ద్వారకమునకు అనుబంధము. అక్కూడా యాదవాక్రమిత ప్రదేశముల తెల్పుచున్నది మరియు కృష్ణుడు గోమంతకమున (నవీన గోవా) నాశ్రయమందెనని యు తెలియుబడుచున్నది. శ్రీకృష్ణుని వీరవృత్తి - బ.ము కేంద్రీకరించుట - బాంధవ్యములకు రూపమిచ్చుట - ధర్మసంస్థాపన మొనర్చుట.

పూర్వము ఆర్యులు నాలుగు అంతర్వివాహములు చేసికొనెడివారు. భారతమునందును. పురాణములందును, చెప్పబడిన నాగజాతి (వర్తమాన నాగజాతికాదు) వారు వేదకాలపు ఆర్యజాతికి కొన్నివందల శతాబ్దములకుముందు హిందూదేశ వాసులైనారు.

శ్రీకృష్ణుని జీవితము:- ఉత్తరహిందూదేశమున ఆర్యనాగజాతితులు మిశ్రమమగుటను సూచించుచున్నది. కృష్ణుని వంశ కర్తయగు యదుమహారాజు అయిదుగురు నాగకన్యలను వివాహమాడెను. ఒక్కొక్కరి యందొక్కొక్కర కుమారునందెను. వారిలో "హరితుడు" అను వాడొక్కరుడు రత్నద్వీపాధిపతి యాయెను. ఆ రత్నద్వీప ప్రజలు సముద్రయానులు సముద్రాంతర్గత ముత్యముల రత్నముల సాధించుటలో నేర్ప

రులు. ఆ రత్నద్వీపము నేటి పర్షియన్‌గల్ఫు లేక అరేబియా సముద్రమై యుండవచ్చును,

శ్రీకృష్ణుని తండ్రియగు వసుదేవుని తల్లియు, పాండవుల తల్లియగు కుంతీదేవియొక్క తల్లియు నాగరాజ కుమార్తెలు శ్రీకృష్ణునకు జాంబవతియను ఆర్యేతర స్త్రీ భార్యగాగలదు. కురుక్షేత్ర సంగ్రామమున (మహాభారతము) శ్రీకృష్ణపాత్ర ప్రాముఖ్యము గాంచినదై హిందూదేశము యొక్క ఇతిహాసమై యొప్పినది.

మహాభారతము అనేక అంతస్థులతో గూడిన శ్రీకృష్ణ జీవితైతిహ్యములతో నొకదానిపై నొకటిగ గూడియున్నది. అందున ముఖ్యమైన భగవద్గీతయందు పదునొకండవ యధ్యాయము, అందు కృష్ణుడు తన నెచ్చెలియగు అర్జునునితో రహస్యములలో రహస్యమైనదియగు నది తాను విష్ణువననది చెప్పుట. నిజముగ నంతవఱకు శ్రీకృష్ణుని దైవత్వమతని కత్యంతాప్తుడైన యర్జునునకే తెలియదు కృష్ణ సంబంధిగా అవతార సిద్ధాంతము హిందూమతమున నైక్యతాశక్తిని కేంద్రీకృత మొనర్పగానైనది, భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు భగవంతుడు. ధర్మసంస్థాపనకొరకు, దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ కొరకెప్పుడపుడు కాలపరిణామము స్వాయముగా తెలిపినాడు.

మరియొక సిద్ధాంతమున్నది. అది మూలాధారమైనది. అదేమియన భగవంతునియందు విశ్వాసముంచుకొని ఇంద్రియ

నిగ్రహముగల్గి మనోనిగ్రహముగల్గి శ్రద్ధతో శరణాగతినంది.
ప్రాపంచిక సుఖభోగావాంచా విముక్తుడై భగవంతునిలో
జీవించుట

ఇంకొక సిద్ధాంతమున్నది. ఇది కృష్ణునిచే చిహ్నము వలన తెలియుచేయబడుచున్నది అది యెద్దియన భక్తి ప్రధానమని, అదియే పరమాత్మ సన్నిధిని జేర్పగలదని మరియు భక్తితో సేవించు నెడ పరమాత్మ నేహేతువున సేవించినను ఫరవాలేదని ఇతర మతములయెడ హిందువు లసహ్యము నమితముగా చూపించుటకు యథార్థముగానీ సిద్ధాంతము హేతుభూతమైనది.

శ్రీకృష్ణుండెందువలననే పూర్ణ పురుషోత్తముడై యావత్ప్రపంచారాధ్యుడైనాడు ఏ మహద్భక్తిచే గోపికలు శిశువగు కృష్ణుని ప్రేమించి సేవించిరో యతి సంప్రదాయ సిద్ధమైన భక్తి బీజమైనది. అయితే తత్సమయమందుగ విషయవాంఛా సంబంధియైన విషయైకిహ్యము లేదు. నారదమహర్షి లేన భక్తి సూత్రములలో చెప్పినట్లు భక్తియనః భగవంతునకు భక్తుని సంపూర్ణ శరణాగతి.

ప్రేమను ఉద్దీపింపజేయుటలో, ప్రేమను పెంపొందింపజేయుటలో నతని సాహసకార్యములు ప్రసిద్ధమైన గీత గోవిందమునను, బ్రహ్మవైవర్త పురాణమునను ప్రముఖస్థాన మలంకరించినవి; ఎటులైన నేమి ? శ్రీకృష్ణభక్తి నలపించు జీవనమునందినది. భాగవతధర్మము భారతదేశ వ్యాప్తమైననది. అది కృష్ణ

భక్తి. ఈ యభివృద్ధిలో రాధ దేవతయైనది. ఆ విధముగ నింబార్కుయందు రాధాకృష్ణులు దైవములుగా భావించి శరణాగతి నందిరి కృష్ణగాథా చిత్రీకరణము తన్నామ గానము, తల్లీలాభినయనములు వ్యాప్తములైనవి. వేయేల కృష్ణుడు లేనిచో నేదియు లేదు. భాగవతధర్మమున కుల, మత. లింగ భేదములు లేవు. భగవత్ సేవలో భక్తిమార్గమున నెట్టి వివక్షతయు లేదు. భక్తి యొక్కటే ప్రధానము. మాధవుడు భక్తి ప్రియుడు. గీతాచార్య సందేశము ఒక్క అర్జునునకే కాదు; సమస్త ప్రాణులకు సందేశము. అది ఒక మహద్గ్రంథము; ఆలోచనాశక్తినిడి ప్రభావితము చేసెను. యావత్ప్రపంచము నను ఇంద్రియజ్ఞానముగల ప్రాణులయందును దైవసంబంధమైన దివ్యజ్ఞానమును నీతిని ప్రభావితము చేసెను.

భగవత్పాదులు శ్రీ శంకరులు "ప్రస్థానత్రయి"గా దాని నంగీకరించిరి. ప్రస్థానత్రయి యయిన మొత్తము మూడు పుస్తకములు 1) ఉపనిషత్తులు 2) బ్రహ్మసూత్రములు 3) భగవద్గీత, ఆత్మలపై కృష్ణు నధికారముద్రను తిరిగియిచ్చెను భగవద్గీత నారాధించి దివ్యజ్ఞాన సంపన్నులైరి.

ఆత్మజ్ఞానాభివృద్ధి కొరకు వేయొక్కటను గుహావాసులు అరణ్యవాసులును కానక్కరలేదు. మనము చేయవలసినది భగవంతుని శరణు జొచ్చుటయే.

శ్రీకృష్ణుని రాసలీల

పూర్వాచార్యులు కార్తిక పూర్ణిమా తిథియందు రాస లీలా పూజావిధానము జేసిరి.

రాసలీల :- గోపికలతోడ శ్రీకృష్ణుని యానందక్రీడ జగత్తునందలి సర్వజీవులను దనవంక కాకర్షించువాడు. సర్వపాపముల సమూలాకర్షణము చేయువాడు శ్రీకృష్ణుడు, అతడే ఆనందమయ పరమాత్మ. అతడు సర్వత్రి నసంఖ్యా గోపికలతో నానందలీల నెఱపుచున్నాడు. అసంఖ్యా గోపులందు పదునాఱుగురు శ్రేష్ఠులు. వారిలో నెనమండ్రు సఖులు శ్రేష్ఠతారలు. ఎనిమిదిమందిలో మొట్టమొదటిదే శ్రేష్ఠతమ. రాసలీలయందు సృష్టి తత్త్వము బాగుగా తేటపడును. మూలప్రకృతివలన నీ జగత్తు పుట్టును. ఆమేయే పూర్తిగా, నీ రాసలీలయందు శ్రేష్ఠతమ గోపిక! మూలప్రకృతివలన నేడు ప్రకృతులు వికృతిరూప పరిమాణములను సంఘటితమగును. అనగా మహత్తు, అహంకారము, పంచతన్మాత్రలు అనునవే రాసలీలయందలి శ్రేష్ఠతమ గోపీతారలు, మఱి వానివలన బుట్టు పదునాఱు వికారములే పంచజ్ఞానేంద్రియములు, పంచకర్మేంద్రియములు, పంచభూతములు, మనస్సు అను నవియే రాసలీలయందు శ్రేష్ఠ గోపులు,

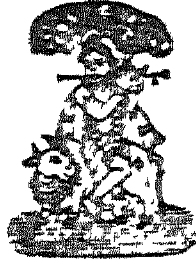
ఈ పదునారు ప్రకృతుల వికాస తారతమ్యములే నసంఖ్యా గోపికా భేదము కలుగుచున్నది, కావున రాసలీలయందలి గోపీ సంఖ్య నిర్ణయించుటకాదు, జగత్తునందలి ప్రతి పరమాణువును బృందావనమే. ఇట్టి బృందావన మందెల్లవేళల నసంఖ్యాగోపికలతో నాత్మరూప శ్రీకృష్ణుడు విరాజిల్లును. గోపికల సంఖ్య యనిర్ణేయమైనను. మనకు నచ్చజెప్పుటకుగాను పూర్వాచార్యులు పదునారుగురు గోపికలు గోపికలతో శ్రీకృష్ణుని రాసక్రీడను వర్ణించి, తాను సచ్చిదానంద స్వరూపుడయ్యును ఏకాఖండ స్వరూపుడయ్యెను. పదునారు (16) తత్త్వములనెడి గోపికల యందుండిన సత్త, చైతన్యము.

ఆనందము అనువాని యభివ్యక్తిని ప్రకాశింపజేయుచుండును శ్రీకృష్ణుని సత్తవల్లనే గోపికల సత్తయు శ్రీకృష్ణుని చైతన్యమువల్లనే గోపికల ప్రకాశమును, శ్రీకృష్ణుని యానందమువలననే గోపికల పరిచ్ఛిన్నానందమును నభివ్యక్తమగుచుండును. పదునారు తత్త్వములనెడి గోపికలు, అనగా నింద్రియశక్తులు ఆ యానంద నయన శ్రీకృష్ణుని సంధానము నుండి మరలిపోయి, యంతర్ముఖములగుట మొదలిడును. అపుడు తమ తమ విశిష్టత యనెడి కులమాన లజ్జాదులను విడిచిపెట్టి పూర్తిగా నాత్మయందే మైమరచి, పరమ పురుషు నానంద లీలయందు పాల్గొనును. అయ్యానందమయ పురుషుడు శ్రీకృష్ణుడు తానొక అద్వితీయుడయ్యును నేవిధముగా ప్రకృతి, మహత్తు

అహంకారము, పంచతన్మాత్రలు, పంచభూతములు, మనస్సు, ఇంద్రియ శక్తులు ననువానిలో నిల్చి యా యా భావములతో నాత్మ ప్రకాశము చేయునో, దానిచక్కని యనుస్మరణము నుపలబ్ధము జేయుటకే రాసలీల విహితమైనది. గురుకృపను బొంది పురుష ప్రకృతి విమర్శక జ్ఞానమందధికారులైనవారే, ఈ విషయ బృందావనమందు నిత్య రాసలీలా స్వాదముచేయ గల్గుదురు. సర్వరూపములతో, బహురూపములతో, జగద్రూపముతో ఆత్మప్రకాశముచేసి యానందమయ పురుషుడు నిత్యము నే యానంద లీలానుభవముచేయునో, దాని నొక్క గడియనైనను జీవుడు హృదయంగమ మొనర్చుటకే యీ రాసలీలా విధాన మేర్పడినది,

శ్రీ మద్భాగవతమున రాసలీల యందు శ్రీమతి రాధ పేరు విశేషించి యుల్లేఖింపబడినది, గో శబ్దార్థము ఇంద్రియము, ఇంద్రియములను పాలించువాడు గోపుడు. పరమాత్మయే శక్తుల నాశ్రయించి సృష్టిలీలాప్రకాశము చేయునో యవే గోపులు. ఆత్మ శక్తులతోనే యాత్మ సేయు రస (ఆనందము) క్రీడయే రాసము. నిత్యబృందావన మనెడి హృదయక్షేత్రమందు నిత్య రాసలీలాసంధానము నొందదలెను పూజనీయు డెవడో వాని మహత్త్వము భావము మున్నగువాని నెఱింగి చక్కగా నాత్మ సాక్షాత్కార మొనర్చుకొనగల్గు పూజకుని పూజలే సార్థక మగును.

ఓమ్ తత్సత్.

శ్రీకృష్ణుని డోలోత్సవము

ఈడోలాయాత్రయుత్సవము ఫాల్గుణశుద్ధపూర్ణిమనాడు జరుగును. ఆనాడీయుత్సవము ఉత్తరానక్షత్ర ప్రధానముగా జేయబడును. శ్రీనాథుని యుత్సవ విగ్రహమును శ్రీదేవి సహితముగా డోల (ఊయల) యందుంచి, పూజించి యూయలనూపుచు భక్తులు ఫల్గుచూర్ణమనెడి సువాసితరక్తచూర్ణము (బుక్కుండ) స్వామి విగ్రహముపై జల్లుచు, యథేష్టముగా ప్రార్థింతురు. ఆచూర్ణమునే భగవత్ప్రసాదముగా బూజారులు భక్తులపై జల్లుదురు. భక్తులు యీచూర్ణమును భక్తులొండొరులపై జల్లుకొందురు.

డోలోత్సవ తత్త్వము :- ఫాల్గుణశుద్ధ పూర్ణిమనాడు చేయబడును. విశ్వప్రకృతియొక్క సౌందర్యము మానవచిత్తముల నాకర్షించు నాసమయమే భువనసుందరుని లీలారసాస్వాదము చేయు విషయమున మిగుల ననుకూలములు. మనస్సు స్వచ్ఛముగా నుండునపుడే యాధ్యాత్మిక భావరాశిని గ్రహించు లాభము గల్గును. భువనసుందరుడై యానంద ఘనవిగ్రహుడై యాత్మస్వరూపముతో పరమప్రేమాస్పద రూపముతో బూర్ణభావముతో నున్న యాతడే నిత్యస్థిరాత్మస్వరూపుడైన శ్రీకృ

ష్ణుడే మనస్సు. ఇంద్రియాదులు ననువానిచే బరిచ్ఛిన్నుడై యుపాధి వశమున సత్త్వాదోలాయమాను డగుచున్నాడు (ఊగులాడుచున్నాడు) ప్రతిజీవుని హృదయమందును గురు రూపముతో సత్యాంతస్స్వరూపములతో నిత్యము నున్న యాతడే యింద్రియములద్వారని తద్విషయములను బ్రకాశింపజేయుచు భోక్తృరూపముతో వెలయుచుండునపుడు ప్రతిక్షణమును నెంతగానాందోళితుడగునో; ఆతని యీడోలాయమాన స్వరూపమును యథాసాధ్యముగా ననుభవించుటకే యీడోలోత్సవము విహితమైనది మనము మనయింద్రియరాజ్యమందు విహరించుచు బోవునప్పుడెల్ల జాంచల్యము ననుభవించుచున్నాము. అచంచలత యాతనిదే. నిత్యస్థిరుడును ఏకాద్వితీయుండునైన యతడే యీ చంచలత లోపలనుండి యట గల నీట జంద్రుడువలె బ్రకాశించుచున్నాడు. అమృతమయుండును, మధుమయుండును, ఆనందమయుండును పరమపురుషుండు నైన యతడే భోగ్యభోక్తృ భోగరూపముతో బ్రకాశించుచున్నా డనెడి సత్యమును సంవత్సరము పొడుగున నొక్కనాడైనను ననుభవింపగల్గినచో మనుష్యుడు నిశ్చింతముగా నానందముతో నీదుఃఖభర సంసారారణ్యమునందు నిర్భయముగా సంచరింపగల్గును. ఏమనగా నొక్కనాటిస్మృతి మనుష్యుని జాలాకాలము వఱకు నానందమయుని జేసి యుంచగలదు. అతడే మన కేకాంత ప్రియుడు. అతడు లేకున్నచో మఱి మన కేమియు నుండదు. అతని ప్రసాదమువల్లనే యీ వైచిత్ర విశ్వభోగములు సాగుచున్నవనెడి మాట నొక్కసారి మనస్సున కెక్కించుకొన గల్గి

నచో మనుష్యుడాతని యెడ ననురక్తుడు కాకుండ గలడా ?
కనుకనే యీడోలాపూజాదినమందు అనురాగమునకు బ్రతి
నిధిగా ఫల్గుచూర్ణములో మన ప్రాణదేవతను అభిరంజితుని
జేయుదుము,

మన మెల్లరము తెలిసియో తెలియకో జగత్తునందలి
సర్వవస్తువులను బట్టిచూడ, భగవంతుని యందే విశేషానురా
గము గలవారము. యథార్థముగా మన యనురాగమంతయు
మనకు కేవల ప్రియతముడైన భగవంతునియందే పూర్తిగా
పర్యవసించుచున్నదియని నిస్సంశయముగా నెఱింగించుటకే
యీడోలోత్సవము చేయబడును. లోపలదాగియున్న యీ
యనురాగస్వరూపమును యథార్థముగా ననుభవింపజాలమిచే
స్థూలమందు (వెలిపి) ఇట్టికర్మములుచేయు ప్రయోజన
మున్నది. లోపల నిరవయానందరూపముగానో ప్రేమరూపము
గానో యున్న వస్తువే వెలిని సైతము శ్రీకృష్ణవిగ్రహరూప
మున మనయెదుట వెలయుచున్నది అంతరమును గ్రహించు
టకే యీడోలాపూజ కర్మ యేర్పరుపబడినది. జ్ఞాన భక్తి
ప్రేమాది దైవీసంపద నొందుచున్నాము

ఇది కేవల డోలాపూజావిశేషఫలమే కాదు. సర్వపూ
జల వలన అపూర్వఫలలాభ మగును.

హరేరామ హరేరామ రామరామ హరేహరే ।
హరేకృష్ణ హరేకృష్ణ కృష్ణకృష్ణ హరేహరే॥

ఓం తత్సత్

శ్రీరామ శ్రీకృష్ణలీలలు

శ్రీరామకృష్ణుల లీల లనంతములు. "హరి అనంత హరి కథా అనంత" హరియనంతుడు. హరికథ లనంతములు. వారి యనంతలీలలు విలక్షణములును, అప్రాకృతములునయ్యుం బ్రాకృతములవలె గోచరించును.

ఆ లీలారహస్యములు, ఆ సీతాపతికి ఆ రాధాపతికే తెలియవలయును. కొంతవఱ కాతని భక్తులకుఁ దెలియును. లీలలు తెలిసనంతనే లాభములేదు, వానిని గీర్తించుట మహాద్భాగ్యము. కేవలము వాగ్రూపమున గీర్తించుటయును జాలదు తా ననుభవించుటయేగాక యితరులకును శ్రీరామకృష్ణుల దివ్య

లీలానుభవమును గానించవలయును. సదుద్దేశము కలుగుటయు నొక యదృష్టము. మహాద్భాగ్యము, మహదాశయమును నై యున్నది. అట్టి యుద్దేశ్యమునుండి యేమిలాభము! దానిని పామరజనమును జదివి, విని యానందించులాగున రసవత్తరమగు రచనము జేయగలిగియుండవలయును. ఇవన్నియును శ్రీమన్నారాయణుని యనుగ్రహము కావలయును.

శ్రీరామ కృష్ణులు లేని పురాణము పురాణము కాదు.
శ్రీరామ కృష్ణులు లేని సంహిత సంహిత కాదు,
శ్రీరామ కృష్ణులు లేని కావ్యము కావ్యము కాదు.

ఆ కళ్యాణ గుణుల జింతింపని, వర్ణింపని జన్మమదియొక జన్మమా ?

వేదవేద్యుడగు నా భగవంతుడు కౌసల్యా దశరథుల కుమారుడుగా శ్రీరామచంద్రుడుగా నవతరించెను. దేవకీ వసుదేవులకు సుతుడుగా శ్రీకృష్ణుడుగా నవతరించెను.

శ్రీరామ శ్రీకృష్ణ నామము లుచ్చరించినను, వినినను పాపములు భస్మీపటలములగును. శ్రీ రామ శ్రీకృష్ణ నామము లందింత మహిమ యున్నది.

భగవంతుడు తన భక్తకోటి యొక్క ప్రతిభాసంపత్తులను ప్రదర్శింపజేసి వాండ్లకు చిరయశస్థానం ప్రసాదించడానికే భగవంతుని అనంత అగాథ అనిర్వచనీయ లీలావిలాసములు

మహాత్మ్యాలు. భగవంతుని భక్తవాత్సల్యం అటువంటిది. భగవద్భాగవతోత్తముల మధ్య భేదమును ఎవరు కనుగొనగలరు?

శ్రీరామకృష్ణుల సర్వదా మనహృదయంలో ప్రతిష్ఠించుకొని శ్రీరామకృష్ణుల యనుగ్రహములకు పాత్రులమై శుభశ్రేయములపొంది పరమానంద సంభరితుల మగుదాము.

1 శ్రీరామ చంద్రుం డొకనాడు అనగా జానకీ పరిత్యాగమునకు పూర్వము ఒకనాటి నిశీథ సమయమున రక్షకభటు లతిజాగ్రత్తగా రాజమందిరమును రక్షించుచుండ, అంతఃపురమున హంసతూలికా తల్పంబున శయనించి ఒకానొక గ్రంథమును చదువుచున్నపుడు, జానకీదేవి శ్రీరాముని ప్రక్కన గాఢనిద్రలోనున్న సమయమున పింగళయను నా పట్టణ వేశ్యాంగన నొకతె 'పుంసాం మోహనరూపాయ' జితేంద్రియులగు పురుష వరేణ్యుల స్థితిము మోహింపజేయు మోహనాకారుండగు శ్రీరామునితో పొందుసలుప నెంచి రక్షకభటుల నెటులో మోసపుచ్చి యంతఃపురము ప్రవేశించెను. శ్రీరాముండా యువతి యలికిడివిని ఆశ్చర్యము చెందినవాడయి పుస్తకమును ముడిచి యామెంగాంచి ఓతన్వీ! ఇట్టి నిశీథసమయంబున నిచటకు వచ్చుటకు గల కారణమేమైయుండునని ప్రశ్నింప నా స్త్రీ భయముచేతడబడుచు,బొంగురుగొంతుతో 'దేవా! నేను పింగళయను వేశ్యాంగనను, మీ మోహనాకారమునుజూచి చాలాకాలము

నుండి నా మహస్సు చూచుటల నాకర్షించెను. ఈ దీనురాలి యందు కృపజూపుమని వేడుకొనెను. ఆ బాలకు జానకీరాముడు చకితుండగుచు, ఓ యువతీ! నే నీ జన్మమున నేకపత్నీవ్రతుండను. ఇంటికేగి యతిథి యభ్యాగతుల కోరిక లేనిదానివై పూజింపుచు నెల్లప్పుడు భగవత్సేవ నొనర్చుచు, మోహాము వీడి, కామము జయించి, ఇంద్రియముల జయింపుము. నే నుత్తర జన్మమున శ్రీకృష్ణావతారము ను ధరించెదను. అప్పుడు నీవు కుబ్జరూపమున మధురాపట్టణమున జనియింతువు అప్పటికి నీ కోరిక దీర్చెదనని చెప్పి పంపెను. నామె శ్రీకృష్ణావతారమున కుబ్జరూపంబున జనియించి మనోవాంఛా ఫలసిద్ధి నొందెను

2, పూర్వము మాయాపురి నివాసియు వేదవేదాంగ పారీణుండగు బ్రాహ్మణోత్తముడుండెను. అతనికి మహా సౌందర్యవతి యగు గుణవతి యను పుత్రికామణి గలదు. గుణవతిని తన శిష్యుండగు చంద్రశర్మ కిచ్చి వివాహం బొనర్చెను. ఒక నాడు దేవశర్మ చంద్రశర్మ లిర్వురు సమిధలకొరకై యడవికేగ, నట దుష్ట రాక్షసులచే వధియింపబడిరి గుణవతి తండ్రిని, భర్తను గోల్పోయి దుఃఖించుచూ. అయోధ్యాపట్టణముజేరి, సరయూతీరమున గ్రహణస్నానార్థ మరుదెంచిన శ్రీరామచంద్రుని దర్శించి చరణకమలంబుల వ్రాలెను. శ్రీరాముం డామెను గరుణించి వరంబును కోరుమనగా నామె శ్రీరాముని సేవాభాగ్యమును కోరెను, అప్పుడు శ్రీరాముం డంత 'దేవీ!' నేనీజన్మమున నేకపత్నీ వ్రతుడను. ఉత్తరజన్మమున

శ్రీకృష్ణావతారంబున నవతరింతును అట్టి తఱి నీతండ్రి సత్రాజిత్తు డను నామమున యదువంశమందు జన్మించును. నీవా తనుతవై సత్యభామ నామంబున జన్మింతువు. నీ భర్త చంద్రశర్మ యక్రూరనామంబున జనియించి నాభక్తుండగును, నిన్ను నే వివాహంబాడెద నని చెప్పి యామెను బంపెను.

3. శ్రీరాముం డొకసారి హనుమత్సీతాలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న సకల వానర, భల్లూక విభీషణాది రాత్రించర సహితముగా పుష్పకవిమాన మెక్కి భారతదేశమందలి సింహాచలము, భద్రాచలము, మంగళగిరి, తిరుపతిలో నగు మూడుకోట్ల యేడులక్షల సకల పుణ్యక్షేత్రముల కరిగి జగత్కల్యాణం దర్శించి, దక్షిణతీరవాసిని యగు కన్యాకుమారింగాంచి, యామె పూర్వజన్మ పుణ్యంబున నొకవరమును ప్రసాదింపదలచి, వరము నుగోరుమన, నాదేవి దీర్ఘకాలమునుండి శ్రీరాముం పొందగోర కోరిక గలిగియుండుటచే దాసిగా దన్ననుగ్రహింప వేడెను, అప్పుడు సీతాపతి 'దేవీ!' నేనీ జన్మంబున నేకపత్నీవ్రతుండనై యుంటి భావికాలంబున శ్రీకృష్ణావతారమున నవతరింతును. నీవట్టితఱి జాంబవతియను నామంబున జనియించి నన్ను వివాహ మాడగలవు. అంతవనుక తపం బొనర్చుము. దేహాంతంబున జాంబవంతుని సుతవయి జనియింతువని జెప్పి శ్రీరామచంద్రుండు యథేచ్ఛం జనియె. (ఆనందరామాయణము)

4. శ్రీరామచంద్రుడు మానవమాత్రునివలె నటియింపవ నిటుల నొనర్చెనుగాని యద్దేవదేవు సంకల్పమాత్రమున వానర సహితముగ లంకాపట్టణమును సముద్రమునందు మునిగియుండె డిది. శ్రీరామునకు రావణాది దుష్టదానవసంహారము కర్త వ్యముగాని సీతాగ్రహణము ముఖ్యముగాదు. సీతాపహరణ నెపంబున రావణాదుల మడియించెను. లక్ష్మీదేవియే సీత యనియు, విష్ణువే సాక్షాత్తు నీవనియు బ్రహ్మేంద్రాదులు శ్రీరాము నుతియించిరి. భగవంతుం డవతరించు యాపట్టణమే యయోధ్య యనియు, "దేవానాం పూరయోధ్యా" విష్ణుభగ వానుం డెటనుండునో యయ్యది పరమపదంబనియు, సర్వకర్మ సర్వపాప విధ్వంసకంబగు నా దేవదేవుసేవయే మోక్షంబనియు, శ్రీరాముఁడు మోక్షదాతయగుటచే నయోధ్యాపురవాసుల కెల్లరకు మోక్షంబిచ్చె ననియు శ్రీరామనామంబు తారకం బనియు, అద్దానిం గైలాసనాథుఁ డుమాదేవి కుపదేశించెను. శంకరుడనవరతము తారకమంత్రము జపియించును. వారణాసీ పురమున మృతినొందు దేహధారులెల్లరకు నత్యంతకాలమున నుమాపతి తారకోపదేశము చేయుననియు. ప్రాణికోటి తార కోపదేశము చేయబడునపుడు దక్షిణకర్ణం బూర్ధ్వముఖ మగు ననియు జ్ఞానులు వచింతురు.

5. శ్రీకృష్ణభగవానులు సజ్జనులను బ్రోచి దుర్జనుల శిక్షించి, ధర్మసంస్థాపన మొనర్చి

శ్లో॥ సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకం శరణం వ్రజ।
అహంత్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మాశుచః॥

నే భగవంతుండనియు, అస్మదీయ శరణం బభ్యర్థించు మహాభక్తులకే ననిశము మోక్ష మొసంగుదుననియు లోకంబున జాటెను.

శ్రీరామచంద్రుడు దుష్టశిక్షణ, శిష్టజనరక్షణ మొనర్చి ధర్మ సంస్థాపన నొనర్పక "ఆత్మానం మానుషం మన్యే" యని నుడువుచు భగవంతుండు వైకుంఠ నగరనము విరాజిల్లౌననియు నద్దేవ దేవుని భజియించి మోక్షము పొందుండని జాటెను.

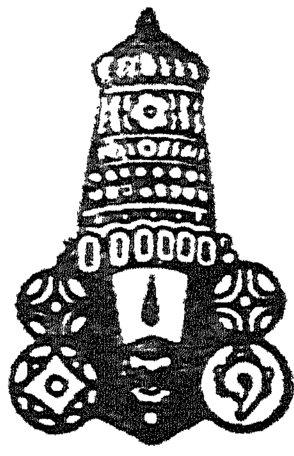
శ్రీరామచంద్రుడు నిజావతార రహస్యము గుప్తమొనర్చెను. తాను కేవల మానవరీతిని వర్తించెను. శ్రీకృష్ణభగవానులు తానే లోకనాథుండనె. తన యవతార రహస్యము లోకమునకు జాటెను. శ్రీరామావతారము పూర్ణావతారము, శ్రీకృష్ణావతార మంశావతారము.

శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ లీలావతారముల కియ్యదియ యంతరము.

ఓం తత్సత్.

హరేరామ హరేరామ రామరామ హరేహరే!
హరేకృష్ణ హరేకృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ హరేహరే!

—: శ్రీరామ శ్రీకృష్ణనామ మహిమ :—

గీ|| "కృతయుగంబున ధ్యానంబు, త్రేతయందు
యజ్ఞములు, ద్వాపరంబున నర్చన బు
గలుగఁ జేయంగఁ గలవో యేఫలమునదియె
కలుగు హరికీర్తనంబుచేఁ గలియుగమున."

తా॥ శ్రీప్రదమగు భగవన్నామమును స్మరించుటవలన కలియుగమున ముక్తి నొందవచ్చును.

యజ్ఞములు చేయుటచే త్రేతాయుగమునందును, అర్చనలు సలుపుటచే ద్వాపరయుగమునందును కలుగు ఫలమేమి గలదో ఆ ఫలము హరినామ కీర్తనముచే కలియుగమునందు గలుగును.

క|| హరిహరియని జపియించిన।
సరగునను సమస్త మంత్రజపఫలమొదవున్
హరినామ జపంబునకున్
సరియైన జపంబులేదు జగములయందున్.

క|| హరినామ మహామంత్రము
దురితపిశాచమును బారద్రోలును దుర్గతిలోఁ
బరమంత్రము లద్దానికి
సరిగా వేవియును నెంచ తత్త్వంబున్నన్.

కం|| హరిప్రతిమారూపము ను
దరిసించినవాఁడు మిగుల ధన్యుఁడు హరిపై
సరసమగునట్టి కావ్యము
విరచించినవాడు జన్మవిరహితుఁడు సుండీ.

క|| హరికంటె హరుని వేరుగఁ
బరికించెడివారు నరకపతితులగుచు దు
ర్భర యాతనలను గుడుతురు
హరిహరులందొకఁడుగూడ నరయఁడు వారిన్

క|| హరిపాదాంబువుఁ గ్రోలిన
హరిగుణముల నెంచుకొన్న హరికథ విన్నన్
హరినామము పేర్కొన్నను
హరిఁగన్నను ముక్తి కరతలామలక మగున్.

ఆ|| వె|| రామ రామయని విరామంబులేకుండ
జపముఁ జేసెనేని శ్వపచుఁడైన
పూతుఁడగుచుఁ దాను బూతంబుఁ గావించు
వసుధనెల్ల నిజనివాసమునను.

గీ|| ఎట్టి యపరాధియైనను నెట్టి హీన
జాతియైనను నెట్టి పాషండుఁడైన
నశుచియైనను శుచియైన నార్తుడైన
ధన్యుఁడగు విష్ణు నామంబుఁ దలచె నేని.

గీ|| బ్రహ్మహత్యాది కోటిపాపములు గూడ
నాశనముజెందు గోవింద నామమునను
భస్మమైపోదె యగ్ని సంపర్కమునను
గిరి సన్నిభమగు తూలరాశియైన.

క|| స్మరియించిన మాత్రమున నె
హరినామము నెట్టిమంత్రమైనను జెందున్
బరిశుద్ధుని బాహ్యాభ్యం
తరములయందును నవారతంబును వింటే..

ఆ|| ల|| కృష్ణ కృష్ణ యనుచు కీర్తించువారల
కడకుఁ జేరలేక కలివడంకుఁ
గాన నెట్టి పాపకర్మల కేనియు
దిక్కు కృష్ణనామధేయ మొకటి.

క|| కరతాళము లానరించుచు
హరి యెదుటను బాటపాడునట్టి నరుని దు
ర్భర పాతకౌఘ మెల్లను
గరతాడితమైనరీతిఁ గడకున్ బోవున్.

క|| ఘోరములగు పాపములను
మారణ మొనరించునట్టి మంత్రమన నమో
నారాయణాయయనియెడి
భారతియొక్కటియె యేల బహుభాషణముల్.

క|| అట్టి విష్ణుదశావ తారాహ్వయములు
కీర్తితములైనయెడ సర్వ కిల్బిషములు
జ్వాలనమందుంపఁబడిన కాష్ఠములువోలె
భస్మమైపోయి చేకూరుఁ బరమ పదము.

గీ|| కృష్ణనామ రసాయనం బెల్ల కడల
దొరకుచుండంగ భవమునఁ దొరగి దాని
మునుగుచుందురు! సతతంబు మూఢమతులు
జనన మరణ ప్రవాహోర్మి చయమునందు.

గీ॥ సత్యమును జెప్పుచున్నాఁడ జాటి నేను
సకలపాపములనుగూడ సమయఁజేసి
నరకమునఁ బడనీయక నరుల విష్ణు
ధామమున నిల్పునది హరినామ మొకటె. (ఆం. ప. పు)

రామ రామ రామ రామ, రామరామ యంచు శ్రీ
రామ రామ రామ రామ- రామ రామ యంచు శ్రీ
రామ రామ రామ రామ, రామ రామ యంచుఁ ద
న్నామ కీర్తనంబుజేసి, నంగలుంగు మోక్షమున్.

శ్లో॥ త్రిషట్కాని చనామాని పఠేద్రామస్య యోనరః
తత్రయోపాధి రహితః మోక్షం సమధిగచ్ఛతి.

అని రామమంత్రి ప్రభావదర్పణ మందుండుటవలన శ్రీరామ శ్రీరామ శ్రీరామ అని పదునెనిమిది మారులు శ్రీరామ నామస్మరణ చేసెనేని క్రమముగా స్థూల సూక్ష్మ కారణోపాధులునశించి ఉపాధి త్రయాతీత పరబ్రహ్మ మాత్రుడై ఉండునని తెలియుము.

శ్రీ పార్వతీదేవికి పరమేశ్వరుడు ఉపదేశించినది. మానవ జన్మ మెత్తినందుకు సార్థకమును సంపాదించుకొనుడు.

శ్లో॥ శ్రీరామ రామ రామేతి రమే రామే మనోరమే।
సహస్రనామ తత్తుల్యం రామ నామ వరాననే॥

ఇందలి ముఖ్యార్థము శ్రీరామరామరామ శ్రీ ఇహ పరసాధన బీజము. వర్గవిచక్షణపరికారము రా 2 మ 5 రెండును

5 చే హెచ్చింపగ రెండైదులు పది. మొదటి రామ పది రెండవ రామకు పది పదులు నూరు. మూడవ రామకు నూరు పదులు వెయ్యి లేక సహస్రము,

సంఖ్యాయోగప్రకారము $2 \times 5 = 10 \times 10 = 100 \times 10 = 1000$ యీవిధము ఆంధ్రవాల్మీకివారి వలన తెలుకొన్న మార్గము.

ఓపార్వతీ! ఎన్ని విధముల విచారించినను మోక్షమును పొందుటకు శ్రీరామ మంత్రిజపము కంటె మేలయిన యుక్తి వేఱొక్కటి భూమిలో లేదు. ఇదే నిరపాయమైన యుపాయము అని తెలియుము.

నిత్యానంద స్వరూపుడైన పరమశివుడు, ఓ పార్వతీ! నేను "శ్రీరామ! శ్రీరామ! శ్రీరామ! అని జపించుచు ఆ శ్రీరామునియందే జ్ఞప్తి కలిగియుందును. ఆ రామ నామమును ఒక్కసారి స్మరించిన విష్ణుకృష్ణాది సహస్రినామములను అన్నియు పఠించిన ఫలము గలుగును గనుక ఆ శ్రీరామ మంత్రిమును నీ మనస్సున నిలుపుము. అన్ని మంత్రములకంటె శ్రేష్ఠమయిన యీ శ్రీరామమంత్రము బ్రహ్మ - విష్ణు - రుద్ర - మహేశ్వర సదాశివులనెడు పంచకర్తల సృష్టికర్తల సృష్టి, స్థితి, లయ, తిరోధాన అనుగ్రిహములకు ముఖ్యకారణమును, సర్వాతిశయమును, అయిన తారకబ్రహ్మమును, తెలియ వేయునదియును, పవిత్రమైన వస్తువులలో మిగుల పవిత్రిమైనదియును. తనమహిమను సంతోషించినవారికి ధర్మ కామమో

ర్థములను ఇచ్చునదియును నై యున్నదని తెలియుము. మరియూ సచ్చిదానంద స్వరూపమై కూటస్థుని కంటె వేఱుగాని పరమాత్మయందు బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర వ్యాస వసిష్ఠాది బ్రహ్మవేత్తల మనస్సులు ఎల్లప్పుడును లీనమయి యుండుటచేత ప్రకృత్యతీతమయిన ఆ పరబ్రహ్మమునకు రామనామము గలిగెను.

శ్రీరాము డను పేరుగలవాడు అహం శబ్ద (నేను) లక్ష్యార్థ పరబ్రహ్మ మయిన శ్రీమన్నారాయణమూర్తియే సుమీ! ఆ శ్రీమన్నారాయణమూర్తికిని నాకును భేదము లేనే లేదు. మేము "ఏకమే వాద్వితీయం బ్రహ్మ" అను శ్రుత్యర్థమువలన రెండవది లేని పరమాత్మ స్వరూపులము గనుక అద్వయ బ్రహ్మమయుండైన నాయందే నేను క్రీడించుచుందును. ఓంకారమునకు లక్ష్యార్థమును మహాపరిశుద్ధమును అయిన శ్రీరామమంత్రము ఎంతటి పాపమునైనను నశింపజేయును. శ్రీరామనామ మహిమను పొగడ నాకు శక్యముగాదు. పదునాల్గు లోకములలో శ్రీరామమంత్రముచేత నశింపజేయబడని మహాపాపము వెదకిచూచినను లేదని శ్రీ సాంబమూర్తి పలికెను. మరియు శ్రీ రామమంత్రము కోరిన కోరికలనన్నిటిని భక్తులకు హెచ్చుగ నిచ్చుచుండగా కల్పవృక్షమును కామధేనువును చింతామణియును చూచి చిన్నపోయి సిగ్గుపడుచుండును. ఈ సంగతి మూఢు లెఱుంగక భంగపడి అంగలార్చుచు ఆ శ్రీరామరూపమును పూజించుచు ధ్యానించుచు, ఆ శ్రీరాముని పవిత్ర చరిత్రములను వినుచుండెడి బుద్ధిశీలురు అష్టభోగములు

మొదలగువానిని పొంది సుఖించుచుందురు. (సీతారామాంజనేయము).

శ్లో॥ హరేర్నామైవ నామైవ నామైవ భవభేషజమ్
కలౌ నాస్త్యేవ నాస్త్యేవ నాస్త్యేవ గతిరన్యథా॥

హరినామౌషధము సేవించనివారికి భవరోగ మెన్నటికిని పోదు. కలియుగమందింతకంటె సాధనము మున్నాటికిని వేఱుగ లేదు. సంసార తరణోపాయము కావలెనవిన హరినామమునేడి నొకనాశ్రయింపవలెను. ఘోరమగు కలియుగమునందు హరినామము నత్యంతాసక్తితో స్మరించువారు సకలపాపముల నుండి విడువఁబడి యుత్తమగతి నొందుదురు. కాన హరినామమే శరణ్యము. కలికాలమునకు సాటియైన యుగము లేదు. కారణమేమన నామ స్మరణముచేతను, కీర్తనముచేతను విష్ణుస్థానము పొందబడుచున్నది. కృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ యను మూనామములు నిత్యమును జపించుచున్నచో బదివేలయజ్ఞములు చేసిన ఫలమును కోటి తీర్థములు సేవించిన ఫలమును లభించును. కృష్ణనామములు మూఁడును కలిపి నిత్యము నే మానవుడు జపించుచుండునో కలియుగములో వానికిఁ గృష్ణునియందు భక్తి యధికమగుచుండును, (స్కా. పు) మూఁడు కృష్ణమంత్రములు కలిపి జాగ్రత్తునను, స్వప్నమునను బఠించువాడు కలియుగమునఁ గృష్ణరూపమును బొందుచున్నాడు. నారాయణ యను మంత్రముండగా సులభముగఁ బలుకుటకు వాగింద్రియము కలుగగాఁ బలుకక మానవులు ఘోరనరకమును బొందుచున్నారు. ఇంత

కన్న నాశ్చర్య మేమి కలదు. రామచంద్ర యను మంత్ర మున్నది. వశమైన వాగింద్రియము కలదు. హరిచరణములు సేవించనివాడు ముక్తిని గనలేడు. హరిహరులకు భేధము లేదు. వారిని వేరుగా తలంపకూడదు. అట్లు తలంచిన హరిహరులం దొకడుగూడ వారి మొర లాలకించరు, తనకంటెను తననామ మున అధికమైన శక్తి పురుషోత్తము డుంచినందున విష్ణునామ మునకు సమమైన దేదియు లేదు.

భగవన్నామమనగాఁ బుణ్యముల గని, దాని నుండి సుకృతి మెంతయో తీసుకొనవచ్చును. భగవన్నామ మెంత యెక్కువగా స్మరించునో అంత యెక్కువగాఁ బుణ్యము లభిం చును. ఆగనికి దరుగుటయన్న దుండదు. భగవానుని మర్కట కిశోరన్యాయముగ సేవించినచో మార్జాల కిశోరన్యాయముగ నాతడు మనలను దరింపజేయును. కావున భగవన్నామము నెల్లప్పుడు స్మరించుట యలవాటు జేసికొనవలెను. తుమ్మినను దగ్గినను నావులించినను గూర్చుండినను నడుచుచున్నను భగవ న్నామము స్మరించుచుండినచో నభ్యాసవశమున నంత్యకాలము నందుఁగూడ నా నామస్మరణము చేయగలుగును. మరణకాల మం దేబుద్ధి పుట్టునో యాగతియే సంభవించును. ఆ స్మరణ ముత్తరజన్మమునకు బీజమగును. ఉదా॥ జడభరతుడు.

భగవన్నామమనగా నొక మంత్రము. ఆ మంత్రశక్తిచే బాపబీజములు నశించును. భగవన్నామసంస్మరణముచే సర్వ

పాపములు తొలగును, ఉదా॥ అజామిళుడు. తెలిసికాని తెలియకకాని వాసుదేవుని గీర్తించినచో నీటిలోఁబడిన లవణము వలె నా నరుని పాపము లయమగును. గోవింద యను నామ మొకసారి స్మరింపబడినను నూరుజన్మములనుండి సంపాదింపబడిన నరునిపాప మగ్నిచేఁ గాల్పబడు దూదిరాశివలె వేగముగా దహింపబడును. తెలియక త్రొక్కినను నిప్పుకాల్చునట్లు హరి యను నామము దుష్టచిత్తముతో స్మరింపబడినను బాపముల బోగొట్టును. మరణ సమయమున భగవన్నామోచ్చారణ మొనర్పఁగలుగు టెంతటి యదృష్టమో కదా ! అవి పోవలెనన్న భగవత్సేవ, భగవన్నామస్మరణ సంకీర్తనలు చేయుటముఖ్యము.

మానవు డనేక జన్మలలో ననేకవిధములగు పాపములు చేయును. వానిలో గొన్నింటికిఁ బ్రాయశ్చిత్తము జేసికొనును. మఱల పాపము జేయును. అందుచే బాపబీజములు మనస్సు నాశ్రయించుకొని యుండును.

శరీరము :- ఈ శరీర మెట్టిది ? స్థిరమగునదియా ? అస్థిరమైనదియా ? ఈ శరీరముతోఁ బరిశ్రమించి సంపాదించిన ధనధాన్యాదులుగాని భోగభాగ్యములుగాని మరణించినపుడు వెంట వచ్చునా ? శరీరము మలమూత్ర భూయిష్టమైన రక్తమాంసములతో నెముకలతోఁ జర్మముతోఁ గూడియున్నది. నాల్గు గడియలు శరీరము శుభ్రముచేయక పోయినను రోతగల్గును. అట్టి దేహమున నేదియో సౌందర్యమున్నదని కొందఱు మోహ

మున బడుచున్నారు. శుక్ల శోణితములవలన నేర్పడినది. మల మూత్రములకు స్థానమైనది. పై నెంత బాగుచేసినను లోపల నశుద్ధమైనదయే. పంచగవ్యములు ప్రవేశింప ఐనను శరీములో బ్రవేశించగనే యవి యపవిత్రములగుచున్నవి. పవిత్రమగు హావిస్సుగూడ నీ దేహములో బడగానే యపవిత్రమగుచున్నది.

ఈ శరీరమునకు నవద్వారములున్నవి. ఈ ద్వారము లన్నింటినుండియు నపవిత్రమయినవే వచ్చుచున్నవి. బొగ్గు నెంతగా నఱుగఁ దీసినను దెలుపురాదుగదా? అటులనే శరీరమునకు లోపల వెలుపల నంతయు నపవిత్రమే. కొండ మీఁదనుండి జలధార ప్రవహించునట్లు శరీరమునుండి కఫము, మలము, మూత్రము మొదలగునవి ప్రహించుచుండును. ఎల్లయు పవిత్రపదార్థములకు నిధియైనదీ దేహము. మలకుంభమువలె మూత్ర కుంభమువలె నుండును. తన మూత్రము తన మలము తాను దాకినచో నసహ్యపడి వెంటనే మట్టి మున్నగు వానిచే శుద్ధి చేసికొనును. అత్తరువు, పన్నీరు పూసికొని పుష్పము లలంకరించుకొని తృప్తిపడును. అంతమాత్రమున నాయప విత్రత పోవునా? నల్లని జంతువున కెన్ని చేసినను దెల్లదనము రానట్లే ఎన్ని పర్యాయములు కడిగిన నీ దేహమునకుఁ బావి త్రము రాదు. అపవిత్రమే. ముక్కులనుండి చెవులనుండియు మలములే స్రవించుచుండును. లోనుండి బయటకు వచ్చునవి యన్నియు మలినములేకాని శుభ్రమైన వేవియు లేవు. అట్టి మలములకు నిలయమైన శరీరమని యెఱింగియు మాయక్రమ్మి

యున్న వాడగుటచే మానవుడు వైరాగ్యమునుబొందుటలేదు. అభిమానమును బెంచుకొనుచున్నాడు. దేహమందలి దుర్గంధమును జూచిః మలమునుజూచి రోతపడునేగాని వైరాగ్యము నందఁడు.

దేహముకంటె రోతయగునదీ ప్రపంచములో నింకేదియుఁ గనిపించటలేదు. మట్టితో నెన్నిసార్లు కడిగినను బరిశుద్ధము కాదు జ్ఞానమనెడి యుదకముతో నంతఃకరణమును గడుగవలెను. అప్పుడు పవిత్రుఁడు. శుద్ధుడగును. ఇట్టి భోగసాధనమనెడి భావమును వీడి ముక్తి సాధన మగునదియను భావము నందవలెను. అప్పుడు జ్ఞానియై సంసార సాగరమునుఁ దరించి ముక్తిని బొందును అరటిచెట్టునకు బొరలవలె దేనికది తీసివేసినచో నిస్సారమిూ శరీరము. అనేక అనకజన్మములలోఁ జేసిన పాపకర్మముల వలన దనకుదాను ద్రోహమొనర్చికొను బుద్ధి గలుగుచున్నది. "మమేతి పరమం దుఃఖం నమమేతి పరం సుఖం" మమకార (నాదియను భావము) ముండుటయే మహాదుఃఖము. మమకారము లేకపోవుటయే పరమసుఖము. కొందఱు చక్రవర్తులు మహారాజులు హరిశ్చంద్రుఁడు, నలుడు, పురుకుత్సుడు,పురూరవుడు, సగరచక్రవర్తి, కార్తవీర్యార్జునుడు, జనకమహారాజు మొదలగువారు తాము భోగముల కొఱకు బుట్టలేదని తలంచి రాజ్యాదులందు మమకారములేనివారై తరించిరి.

గర్భములో నున్నపుడు జీవునకు వైరాగ్యము కలుగును. కాని భూమిమీద బడుసరికి మోహమావరించి పూర్వజ్ఞాన మంతయు బోవును. భూమిపై బుట్టగనే గతజన్మల స్మృతియుం డదు. అందుచే నీ దేహముపై బ్రేమ బయలుదేరును. తనకు దరణోపాయ మేదియో తెలిసికొనక మానవుడు మోహమున బడి సంచరించుచుండును. గర్భములోగల్గిన జ్ఞానమును నాతని పాపకర్మ నిలువకుండ జేయును. పరమేశ్వరుడు చక్కగ ధర్మార్థ కామ మోక్షములు గలుగు మార్గమునుం దెలుపుచుండగా దానిని వినని వానిగతి యధోగతియే. యౌవనము గడచి వార్థకము వచ్చినచో నంతయు దుఃఖమే. శరీరమంతయు ముడుతలు పడును. చేతులు, కాళ్ళు నాడవు. ఏపనిజేయుటకు శక్తియుం డదు. అప్పుడైనను వైరాగ్యము కలుగదు. భార్య, కుమారులు, మనుమలు విసుగుకొని తిట్టుచుందురు.

ఆ దశలో దానధర్మములుగూడం జేయలేడు. తన యాస్తి, ధనము. సర్వము కుమారుల యాధీనములో నుండును. తాను జేయవలెననుకొన్నను గుమారులు చేయనీయరు. ఆ ప్రాయమున ధర్మమునుగాని, యర్థమునుగాని, కామమునుగాని, మోక్షమునుగాని, సాధింపలేడు. అందుచే శరీరము దృఢముగ నుండగనే తరించు సాధనమును జేసికొనవలెను,

శరీర మెవరిది ?

మానవుడీ దేహము నాది. నే నందముగ నున్నాను. నా కాయా భోగములు కావలయును, అని భ్రాంతి నొందును.

అసలీ దేహ మెవ్వరిది. ఈదేహము తనను గన్నతల్లిదా ? పెండ్లి చేసికొనిన పిదప భార్యను సౌఖ్యపెట్టవలెనని తలంచునుగదా ! అందుచే నీ దేహము భార్యదా ? తన్ను రాజ్యాధినేత పోషించు చున్నాడు. ప్రభువు నిలువమనిన నిలువవలెను. కూర్చుండ మనిన గూర్చుండవలెను, అందుచేత నీ దేహ మారాజ్యాధినే తదా ? మరణించిన పిదప నగ్నిలో బడవైచి కాల్చి వేయుదురు. గాన నగ్నిహోత్రునిదా ? కొందఱు మరణించిన వారిని భూమిలో గప్పియుంతురు. క్రిమికీటకాదులు దేహమును దినివేయును. అందుచే వానిదా యీదేహము. ఇట్లు అపరి శుభ్రమై తుదకేమియుగాకపోవునట్టి యీ శరీరమును జూచి మోహపడును. దీనిపై నాతని కేమియు స్వాతంత్ర్యము లేదు, నశించిపోవునట్టిది. అట్టి దీనిపై నెందులకింత భ్రాంతి ? ఈదే హము పితృమాతృ శుక్రశోణిత సముదాయమువలన గలిగిన నీచశరీరముపై నింతభ్రాంతి యెందులకు ? ఇది యొక నీటిబుడగ వంటిది. ఈ దేహము దృఢముగా నున్నపుడే భగవత్సేవ, భగ వన్నామ స్మరణచేసికొని ముక్తిసాధనము నొనరించుకొన వలెను.

శరీర మారోగ్యముగ నున్నపుడే వార్ధకమునకు దూర ముగ నున్నపుడే యింద్రియపటుత్వ మున్నపుడే యాయువు క్షీణింప నప్పుడే తనతరణోపాయమునకుఁ దాను బుద్ధిమంతుడు ప్రయత్నము జేసికోవలయునుగాని యెప్పుడో జ్ఞానము సంపా

దించుకొనవచ్చుననుట యిల్లంటుకొనిన పిదప నూతిని ద్రవ్వ నారంభించుట యగును. (దీపముండగనే యిల్లు చక్కబెట్టుకొన వలయును). శరీరములనిత్యములు. భోగముల శాశ్వతములు. నిత్యము మనవెంట మృత్యువు తగిలియుండును. కావున నీయు త్తమ శరీరముండగానే ధర్మసంపాదనము జేయవలయును.

చిత్తము క్షణికమైనది. విత్తము చంచలమైనది. మనజీవితములు నశాశ్వతములైనవి. యమునికి గరుణ శూన్యము. కావున ధర్మమును త్వరగా నాచరింపవలెను.

కావున నీ మానవుడు దార్ఢ్యముగ నున్నపుడే భగవంతుని బూజించుట, భగవత్కథలు వినుట, చదువుట, భగవంతుని నామము స్మరించుట, యథాశక్తిగా దానధర్మము లొనరించుట, అన్నదానము జేయుట, తీర్థయాత్రలు చేయుట, సత్పురుషులతో సాంగత్యము నొందుటలవలన దరింపగలడు. అట్లు గావింపనిచో నధోగతి పాలగును.

ఈ కలియుగములో నామస్మరణ పూర్వకమగు భక్తి నాచరించవలెను. చెప్పనలవిగాని పాపములెన్నియైనను విష్ణు మంత్ర జపమువలన నశించును. జయశీలుడగు విష్ణునామమును సర్వదా జపింపవలెను. సర్వము మిథ్యయని తెలిసికొని విష్ణునామమును సర్వదా పఠించి జపించువాడు సర్వపాపములనుండి విడువబడి విష్ణులోకమును బొందుచున్నాడు. మానవుడు నిత్యము విష్ణునామమగు 'హరి' యను రెండక్షరములు జిహ్వతో బలు

కునో ఆనామోచ్చారణ మాత్రమున ముక్తినిబొందుచున్నాడు సందేహము లేదు. తపస్సు ప్రాయశ్చిత్తములంకటె రామ, కృష్ణ నామస్మరణమే గొప్పది.

త్రికాలములందును రాత్రియందు నామస్మరణచేసినచో సర్వపాపములను బోయి విష్ణులోకమునందును, విష్ణుమంత్ర జపమువలననే స్వర్గాది సుఖములనుగూడ బొందును. ఇది ముమ్మాటికిని సత్యము.

రామ రామ రామ రామ యను సప్తామక్షరీమంత్రము నిరంతర మెవ్వడు జపముచేయునో వాడు చండాలుడైనను దరిం చును. పవిత్రుడగును. ఎంత మాత్రమును సందేహము లేదు. కాశి, గయ, ద్వారక మున్నగు తీర్థముల సేవించిన ఫలము లభించును. కృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ యని యెవ్వరు జపించి పఠించుచున్నారో వారి పాలోకమువిడిచి విష్ణుసాన్నిధ్యమున నానందించుచున్నారు. రామ యనియు. రామ భద్రయనియు రామచంద్రయనియు నెవ్వడు నిత్యము జపించునో వాడు సర్వ పాప విముక్తుడై శాశ్వతముక్తిని బొందును- అని వశిష్ఠ మహర్షి జెప్పెను,

ఏ మానవుడు 'నారాయణ" యను భగవన్నామము నొకసారి స్మరించునో వాడు మూడునందల కల్పములు గంగాది సర్వతీర్థములయందును స్నానమొనర్చిన ఫలము నొందును,

నారములనగా నుదకము, నీరునుండి యుత్పన్నమగుటచే నీటిని నారములనిరి. పరుడన పురుషోత్తముడు నారములు మొదటి నివాసస్థలముగా గలవాడగుటచేనాతనిని నారాయణుఁడనిరి

నారాయణ యను పదమొక తీఁగ. దానికి నా, రా, య, ణ యను నాల్గక్షరములు నాల్గుచిగుళ్ళు. ధర్మార్థకామమోక్ష ములే యాతీగ కొనసంగుపండ్లు. సంశయము లేదు. భోజనసమ యమున బ్రతికబళమునకును గోవిందనామ సంకీర్తనము గావిం చువాఁడు నిత్యోపవాసి, ఆతడు నిస్సంశయముగ జీవన్ముక్తుడు. మరణసమీపకాలమందు మూడు పర్యాయములు "శివ, శివ, శివ" యని స్మరించుచు శరీరమును విడుచువానికి మొదటి 'శివ' పదమే సంసారపాశమునుఁ ద్రెంప సమర్థమైనది. తక్కిన రెండు పదములను దానము చేయవలసిన పనిలేక మిగిలియున్నది.

మిక్కిలి యల్పముగా జేయుదానమైన నతి స్వల్పమగు జపమైన నత్యల్పమగు హోమమైన ననంతఫలప్రదమగుటచేతను బలిసేవవలన స్త్రీలు తరించుటచేతను గలియుగ సాధువనబడు చుండును.

శ్లో॥ హరేరామ హరేరామ రామరామ హరేహరే।
హరేకృష్ణ హరేకృష్ణ కృష్ణ కృష్ణ హరేహరే॥

హరేరామ హరేరామ మొదలగు బదియారు నామము లుగల మంత్రము కలికాలము నందొనర్చు పాపములను నశింప జేయును.

ఇంతకన్న నుత్కృష్టమగు నుపాయము సర్వవేదములు పరిశీలించినను గన్పింపదని కలి సంతరణోపనిషత్తు వెల్లడించు చున్నది.

మానవుడు కలియుగములో దరించుటకు రెండు మార్గములు చెప్పబడినవి. 1) నామ స్మరణ. 2) పురాణములువినుట నామమాహాత్మ్యము సర్వమును బురాణము లందున్నది. కావున పురాణములు వినవలెను. పూర్వమందు బుట్టినదియు భూత భవిష్యద్విషయములను జెప్పునదియు, పూర్వయుగము లందలి విషయములను చెల్పునవియును, నవ్య నవ్యములై మానవ హృదయముల నాకర్షించునవియును పురాణములనియు పలువురు నిర్వహించినారు. కాన పురాణములు వినవలెను.

శ్లో॥ విష్ణుం నారాయణం కృష్ణం మాధవం మధుసూదనం
హరిం నరహరిః రామం గోవిందం దధివామనమ్.

తా॥ విష్ణు, నారాయణ, కృష్ణ, మాధవ, మధుసూధన హరి నరహరి, రామ, గోవింద, దధివామన అనువది నామములను భక్తియుక్తులై స్మరించి తరించండి (బ్రహ్మవైవర్తము)

ఓం తత్సత్

శ్లో॥ ఇతి షోడశకం నామ్నాం కలికల్మష నాశనమ్
నాతః పరతరోపాయ సర్వవేదేషు దృశ్యతే॥

మంత్రపుష్పము - భావము

1. ఓమ్ సహస్ర శీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువమ్

'ఓం' అనేక శిరములు కలది. అనేక నేత్రములుగలది. సర్వమునకు సుఖము కల్గించునది. సమస్తమయినది.

2. విశ్వం నారాయణం దేవమక్షరం పరమం పదమ్ ।

దివ్యరూపము నరుల సముదాయమందు నుండునది, నాశము లేనిది, పరమపదమైనది. (ఆస్థానమే యన్నిటి పైదని అర్థము)

3. విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిమ్ ।

అన్నిటిమీది దానికంటె మీదిది. నిత్యమైనది, నారాయణుండని, హరియని సర్వమును వ్యాపించియున్నది.

4. విశ్వమేవేదం పురుషస్తద్విశ్వముపజీవతి ।

ఈ కనపడుచున్న ప్రపంచమంతయును ఆపురుషుని స్వరూపమే. దాని నాశ్రయించియే ప్రపంచము జీవించుచున్నది.

5. పతిం విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతం ।

విశ్వమునకు దానధిపతి, తనకుదానే యధికారి. శాశ్వతము; మంగళకరము. నాశములేనిది, అందరి నరులలోను ఉండునది.

6. నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణం ।

గొప్పగా తెలియదగియున్నది, ప్రపంచమున కంతటికిని ఆత్మ (జీవాత్మ) రూపమైయున్నది అదే పరమగతియైయున్నది.

7. నారాయణ పరోజ్యోతిరాత్మా నారాయణః పరః ।

నరులలోనున్న యా ఆత్మయె యెక్కువయిన తేజస్సు అదేపరమాత్మ

8. నారాయణ పరబ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః ।

నారాయణుడే పరబ్రహ్మ, నారాయణుడే పరతత్త్వము.

9. నారాయణ పరోధ్యాతా ధ్యానం నారాయణ పరః ।

ఇట్లు ధ్యానించువాఁడు నరుఁడగు నారాయణుఁడే ఆధ్యానమును ఉత్కృష్టుడైన ఆనారాయణుడే. [ధ్యానముచేయువాఁడు, ఆధ్యానము, ధ్యానముచేయబడువాఁడు సర్వము నారాయణుడే. అదే పరమాత్మ, అదె పరతత్త్వము]

10. యచ్చకిఞ్చి జ్జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేపివా ।

మనకుఁగనబడుచున్న మనము వినుచున్న ప్రపంచమేది కలదో అదంతయు మరియు మనము చూడనిది విననిది యగు ప్రపంచమంతయు గూడను.

11. అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణ స్థితః ।

లోపలనున్నది బయటనున్నది, ఆ సర్వప్రపంచమును వాది నారాయణుడున్నాడు,

12. అనంత మవ్యయం కవిగ్ం సముద్రే న్తం విశ్వశమ్భువమ్ ।

అంతములేనిది, నాశములేనిది, సర్వముఁ దెలిసినది, ఆకాశమంతంతము గలది, (అనగా సముద్రమంటే ఆకాశము ఆకాశమెక్కడ నంతమగునో అచటనే దీనికంతము, ఆకాశమునకు అంతములేదు. దీనికిని అంతములేదు.) ప్రపంచమునకు సుఖముకలిగించును. (ఇట్లు పరమాత్మను జెప్పి జీవాత్మను అదియుండుస్థానము వర్ణించుచున్నాడు.)

13. పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ం హృదయం చాప్యధో ముఖం ।

తామరమొగ్గ ఆకారముగా నధోముఖమై వ్రేళ్ళాడుచు

14. అధోనిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యా ముపరి తిష్ఠతి ।

బొడ్డుకు పండ్రెండంగుళాల మీదికి (ఒక వస్తువు) వున్నది.

15. జ్వాలమాలాకులంభాతి విశ్వస్యాయతనం మహత్ ।

అది మంటలతో నిండి సమస్త ప్రపంచమున కాధారమయినచోటది.

16. సన్తతగ్ం శిరాభిస్తులమ్బత్యాకోశ సన్నిభం ।

ఎల్లప్పుడు రక్తనాడులకు వ్రేలాడుచుండును. ఇంచుక మొగ్గవలె నుండును. (అనగా చివరను గొంత సందున్నదని తాత్పర్యము)

17. తస్యాన్తే సుషిరగ్ం సూక్ష్మం తస్మిన్త్సర్వం ప్రతిష్ఠితం ।

ఆ మొగ్గ చివరను చిన్న రంధ్రమొకలదు. ఆచివర నంతయు గలదు. [దాని లోపల గొప్ప యగ్నికలదు.]

18. తస్యమధ్యే మహానగ్నిర్విశ్వార్చిర్విశ్వతోముఖః సోఽగ్ర
భుగ్విభజన్తిష్ఠన్నాహారమజరః కవిః ।

దానిలోపల గొప్ప యగ్నికలదు. ఎటుచూచినను దానిలో మంటలు కలవు. అన్ని ముఖములను ఆమంటలు వ్యాపించును. ఆయగ్నియే ఆహారమును మొదట తినువాడు. [ఆ తినిన యాహారమును అన్నిటికిని పంచుచుండును.]

19. తిర్యగూర్ధ్వ మధశ్శాయీ రశ్మయస్తస్య సన్తతా
సన్తాపయతి స్వందేహ మాపాదతలమస్తకః ,

ఆ యగ్నికి ముదిమియే లేదు. అన్నీ తెలిసినది, దానికి కిరణములు అడ్డుగాను, నిలువుగాను, క్రిందుగాను. ఉండి ప్రసరించుచున్నవి.

20. తస్యమధ్యేవహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః ।

దాని మధ్యను సన్ననిదై మీదికి ప్రసరించుచు అగ్నిశిఖ అనగా అగ్నిజ్వాల కలదు.

21. నీలతోయదమధ్యస్థాద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా ।

నల్లని మేఘముమధ్యను మెఱుపుతీగవలె ప్రకాశించుచు. ..

22. నీవారశూకవత్తన్వీ పీతా భాస్వత్యణూపమా ।
వరిముల్లు ఎంత సన్ననిదో అంత సన్ననిదై పసుపుపచ్చరంగుగలిగి అణుమాత్రమె చక్కగా (ఆహారమును) తినుచున్నది.

23. తస్యాశ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః
ఆ యగ్నిజ్వాల మధ్యను (అనగా నీ చెప్పిన దంతయు జీవ విషయము ఆ జీవునిలోనే అని తాత్పర్యము) పరమాత్మయున్నది.

24. సబ్రహ్మా సశివస్స హరిస్సేన్ద్రస్సోఽక్షరః పరమస్స్వరాట్।
అదే బ్రహ్మ, అదేహరి, అదేఇంద్రుడు, అదే అక్షర (నాశములేని) పరబ్రహ్మము, స్వరాట్టు.

25. ఓం తద్బ్రహ్మ।
అదే బ్రహ్మ

26. ఓం తద్వాయుః
అదే వాయువు

27. ఓం తదాత్మా।
అదే ఆత్మ

28. ఓం తత్సత్యం।
అదే సత్యము

29. ఓం తత్పురోర్నమః।
అదే సర్వము, అదేముందు గనంబడునది

30. అన్తశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు।
అది అన్ని భూతముల (జంతువుల) యందును లోపల సంచరించును. సకల శరీరములందును గుహాలోనుండును. [గుహాయనగా నిదివఱకు చెప్పిన తామరమొగ్గ మధ్యమున్న అవకాశము. అది అంగుష్ఠమాత్రమేయుండును. దానినే దహరాకాశమందురు.]

31. త్వం యజ్ఞ స్త్వం వషట్కార స్త్వ మింద్ర స్త్వగ్ం
రుద్ర స్త్వం విష్ణు స్త్వం బ్రహ్మత్వం ప్రజాపతిః।

నీవే యజ్ఞరూపుడవు. నీవే వషట్ అని ఉచ్చరించిచేసిన హోమ స్వరూపుడవు. నీవే ఇంద్రుడవు, నీవే రుద్రుడవు, నీవే విష్ణువు, బ్రహ్మవు నీవే, ప్రజాపతివి నీవే.

32. త్వం తదాప ఆపోజ్యోతీరసోఽమృతం బ్రహ్మ
భూర్భువస్సువరోమ్॥

నీవే యుదకము. ఉదకములోని తేజస్సు అనగా విద్యుత్తు నీవే. అందునున్న రుచి, నీవే, అమృతము నీవే, నీవే బ్రహ్మ సమస్తలోకములును నీవే.

ఓం, సహనావవతు, సహనౌభునక్తు
సహవీర్యం కరవావహై తేజస్వినా
వధీతమస్తు, మావిద్విషావహై.
ఓం తత్సత్

1. స్వస్తి ప్రజాభ్యః
ప్రజలకు శుభము కలుగుగాక !

2. పరిపాలయన్తాం న్యాయేన మార్గేణ మహీంమహీశాః
తా॥ న్యాయమగు పద్ధతులలో రాజులు ప్రజలను పాలింతురుగాక.

3. గోబ్రాహ్మణేభ్యః శుభమస్తునిత్యం
తా॥ గోవులకును బ్రాహ్మణులకును శుభమగుగాక !

4. లోకాస్సమస్తా స్సుఖినోభవన్తు.
తా॥ సమస్త ప్రపంచమును సుఖాబ్ధి నోలలాడుగాక !

1. కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా

తా॥ శరీరముతోగాని, మాటలతోగాని, మనస్సుతోగాని, మఱియు నేయితర యింద్రియములుగాని లేక

2. బుద్ధ్యాత్మనావా ప్రకృతే స్వభావాత్

తా॥ బుద్ధితోగాని, ఆత్మసాక్షిగా గాని, ప్రకృతి స్వభావము ననుసరించిగాని,

3. కరోమి యద్యత్ సకలం

తా॥ ఏఏ పనులు చేతునో వాటి నన్నింటిని

4. పరస్మై

తా॥ పరాత్పరుడగు

5. న్నారాయణాయేతి

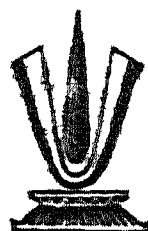
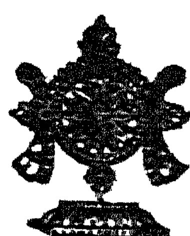
తా॥ నారాయణునకు

6. సమర్పయామి.

తా॥ సమర్పించుచున్నాను,

ఓం శాంతిః శ్శాంతిః శ్శాంతిః

ఓం = ప్రణవ ప్రతిపాదితమగు బ్రహ్మము మాయందనుగ్రహించుగాక!
శాంతిః = ఆధ్యాత్మిక తాపశాంతి యగుగాక!
శాంతిః = భౌతిక తాప శాంతి యగుగాక!
శాంతిః = ఆది దైవిక తాపశాంతి యగుగాక!

భక్తులకు సూచన

భక్తాగ్రేసరులారా !

భగవంతుఁడు పరమాత్మ్మం డగుటచే నిజసుతాదులగు జీవాత్మలను దరచు యాగ్రహించి,

శ్లో॥ తానహంద్విషతః క్రూరాన్ సంసారేషు నరాధమాన్
క్షిపామ్యజస్ర మశుభానాసురీష్వేవయోనిషు॥

భగ: 16అ. 19 శ్లో.

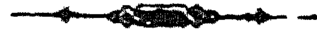
ద్వేషించు పాపాత్ములు క్రూరకర్మలగు నరాధముల నసురయోనిం ద్రోయుదు "నక్షమామివ వసుంధరే" యని కోపారుణిత లోచనుండయి పలుక మహాభక్తులు భగవతికి మొఱలిడి రక్షింపమని వేడగ నద్దేవియు బెక్కురీతుల నతి వినయంబున నద్దేవదేవునికిం దెల్పి శాంతచిత్తునొనర్చి వారల రక్షింపజేయును.

కావున శ్రీ సీతారాముల, శ్రీ రుక్మిణీ కృష్ణుల, శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణుల, శ్రీ పార్వతీ పరమేశ్వరుల నొకటిగా బూజింప వలయునుగాని వేరొనర్పరాదు.

అనగా సీతాసమేత శ్రీరాముని, రుక్మిణీసమేత శ్రీకృష్ణుని, లక్ష్మీసమేత శ్రీమన్నారాయణుని, పార్వతీసమేత శ్రీ పరమేశ్వరుని, బూజింపవలయును. భగవతిని విడిచి భగవంతుని, భగవంతుని వదలి భగవతిని నెట్టితెరియును బూజింపరాదు. బాల కృష్ణుని నొక్కనిగా బూజింపదగును.

జానకీరహిత దాశరథిం బూజించువారలు శూర్పణఖ వలెను, శ్రీరామరహిత సీతం బూజించుభక్తులు దశవదనుం మాడ్కిం జెడుదురు.

ఓం తత్సత్

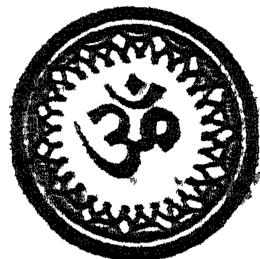

ఫలశ్రుతి—మంగళాచరణము

విజయ కామ్యసిద్ధి, విజ్ఞాన ఫలవృద్ధి
జ్ఞానబుద్ధి, సర్వసారలీల
మేలు "రామకృష్ణలీలాతరంగిణి"
గూర్చుగాత భక్తకోటికెప్డు

శ్లో॥ మంగళమ్ కోసలేంద్రాయ
మహనీయ గుణాత్మనే
చక్రవర్తి తనూజాయ
సార్వభౌమాయ మంగళమ్ ॥

శ్రీ రామ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు
ఓం శాంతి శ్శాంతిః శ్శాంతిః

ఈ గ్రంథ ముద్రణకు తోడ్పడిన వదాన్యులు

-: మహారాజపోషకులు :-

శ్రీ అష్టముఖ గండభేరుండ లక్ష్మీనృసింహ [illegible]త్ర జగద్గురు పీఠమ్

సింహపురి—మాదిపాడు.

(గుంటూరు జల్లా, సత్తెనపల్లి తాలూకా వయా అచ్చమ్మపేట)

ప్రతిష్ఠ : ది. 14-6-1970,

అపూర్వము, అద్వితీయము, అత్యంతోత్కృష్టమైనది.

స్థాపకులు మరియు ధర్మకర్తలు :

శ్రీ జగద్గురు సత్యానందేంద్ర సరస్వతీస్వామివారు

శ్రీ జూపూడి నరసింహారావు, బర్మాషెల్ ఏజంట్, ఖమ్మం

శ్రీ జూపూడి విశ్వనాధరావు. (రిటైర్డు సూపరింటెండెంటు,
పశుగణశాఖ) వరంగల్

శ్రీ రాచకొండ వేంకటనాధశాస్త్రి వారి సతీమణి
కృపావతి, కలకత్తా

శ్రీ బండారుపల్లి అచ్యుతరామమూర్తి యం. ఏ.,
తోటరావులపాడు.

శ్రీ గద్దె వీరనాగయ్య, కంచకచర్ల

శివశ్రీ ముదిగొండ చంద్రమౌళి,
జూపిటర్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్, గుంటూరు

శ్రీ పీసపాటి వేంకట రమణారావు, కరణం–పీసపాడు

శ్రీ డా॥ దీవి హనుమాచార్యులు, R. M. P. స్వర్ణ.

-: రాజపోషకులు :-

శ్రీ తురగా సూర్యనారాయణ,
లైన్ ఇన్‌స్పెక్టరు, A P S R B సత్తెనపల్లి

శ్రీ కె లక్ష్మీనారాయణ,
అగ్రికల్చరల్ డిమాన్‌స్ట్రేటరు, అచ్చమ్మపేట

శ్రీ సి. వి. సుబ్బారావు, సూపరింటెండెంటు,
సెంట్రల్ ఎక్సైజు–హైదరాబాదు

శ్రీ జి. యస్. కె. హరనాధబాబు,
డిప్యూటీ తహశ్శీల్‌దారు–సత్తెనపల్లి

శ్రీ కె. వి. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ. కరణం-లింగాపురం స॥ తా॥
శ్రీ శాఖమూరి వేంకట దుర్గాప్రసాదరావు, తాడువాయి
శ్రీ యస్. మొహిద్దీన్, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ స॥ తా॥
శ్రీ కె. వేంకటేశ్వరరావు మేనేజరు,
యరాక్ డిపార్టుమెంటు-సత్తెనపల్లి
శ్రీ సి. మల్లికార్జునరావు, రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్-సత్తెనపల్లి
శ్రీ వారి పుణ్యకోటి, బ్రాడీపేట-గుంటూరు
శ్రీ యం. యన్. సూర్యనారాయణ.
రెవెన్యూశాఖ-గుంటూరు
శ్రీ డా॥ గొట్టుముక్కల అంకంరాజు,
ఆరోగ్యాశ్రమం. చిగురుపాడు స॥ తా॥
శ్రీ వాసవి కన్యకాపరమేశ్వరీ రైస్‌ఫ్లోర్ అండ్ ఆయిల్ మిల్
దొడ్లేరు.
కీర్తిశేషులైన శ్రీ భృగుబండ వేంకట రమణయ్యగారి జ్ఞాప
కార్థము వారి కుమార పంచకము.

పోషకులు

అచ్చమ్మపేట.-

శ్రీ గారు

టి. వేంకటేశ్వరరావు - (పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు).- టి. మల్లయ్య - (సబ్ పోస్టుమాస్టరు) డి. భాస్కరరావు-(సెక్షన్, అఫీసరు) State Bank :- పి. వి. నరసింహారావు (S B M)

(శ్రీ) గారు

చి. జోగేశ్వరరావు (H C) వై. వేంకటరత్నం) సి. హెచ్. వేంకటేశ్వరరావు - డి. వేంకటేశ్వరరావు ఎస్. ఎస్. ప్రసాద్) వై. రామకోటేశ్వరరావు (Dy. రేంజిఆఫీసరు) జి. వేంకటరత్నం S.I (State Exeise) ఎస్. నాసరయ్య ఎల్. శ్రీరామమూర్తి, కె. నిరంజనబాబు,- గ్రామపంచాయితీ,- పి. వి. ఎల్ నరసింహారావు (సర్పంచి) కె. సాంబయ్య (E. O) కె. రామారావు, (V. D. O) జె. కోటయ్య, అర్. సిహెచ్ మస్తానయ్య, పి. నాగేశ్వరరావు,- వైద్యబృందం,- డా. యం మధుసూదనరావు (M B B S) పి. ఎస్. వల్లభమూర్తి G C M పి. రామయోగేశ్వరరావు (M S C N M) ఎస్. సైదాసాహెబు వి. అయ్యవరాజు కె. వెంకటేశ్వర్లు (కాంపౌండరు),- గ్రామాధికారులు,- కె. వి సత్యనారాయణ (కరణం) ఆర్. రామనాథం (మునసబు)

ఉన్నతపాఠశాల:- ఎస్. జైనుల్లాద్దీన్ (H M) జి. చిట్టిబాబు యం. సత్యనారాయణ,- బి. నాగలింగం పి. యుగంధర్ చి. నాగేశ్వరరావు సి. హెచ్. రంగారావు యం. సుబ్బయ్య ఇ. హనుమంతరావు N S C,- P S E S -- కె. అచ్చయ్య H M) యం. నాగభరణశర్మ,- సి. హెచ్. లక్ష్మి తులశమ్మ కోటేశ్వరరావు,- ఎస్. రంగారావు (సినీఆపరేటరు) మకరాల రాజరాజేశ్వరీసూర్యనారాయణశాస్త్రి,-కొమారమంగమ్మ లేటు W-O వేంకట సుబ్బారావు. కొండూరు లలితమ్మ W-O లేటు

శ్రీ గారు
గోవిందయ్య.- గుండా శేషమ్మ.-గుంటూరు బలరామాచార్యులు
మ్రి శివరామయ్య (A P S E B) కోణికి రాఘవాచార్యులు
కె. శివకోటయ్య నూరావఝుల, కృష్ణయ్య- వల్లభోజు నాగే
శ్వరరావు - దార్ల నాగలింగయ్య .-జి నీలయ్య. వై శ్రీవారి
(శ్రేకటరి) షేక్. సుభాన్,- పచ్చవ. రామయ్య,- ఉప్పుగల్లు
రామయ్య ప్రత్తిపాటి రాయుడయ్య ఎస్. హెచ్. పెంటు
సాహెబ్ (P C 1792)

శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరి ఆర్యవర్తక సంఘం

అచ్చమ్మపేట:-

శ్రీ చలువాది. ఆంజనేయులు,- యీా నరసింహాం అండ్ సన్స్
అడ్డగిరి వేంకటనరసయ్య,- నూరె. సుబ్బరామయ్య తుమ్మోపల్లి
వేంకట్రావు పులిపాటి. మంగయ్య యీా. సత్యనారాయణ
యీా. రామమోహనరావు దాసరి. సాంబశివరావు- S-O పుల్లా
రావు యీా. పెదవీర రాఘవయ్య శ్రీ సత్యనారాయణ
ఫర్టిలైజర్స్ శ్రీ వేంకటేశ్వర రైస్ అండ్ ఫ్లోర్ మిల్లు
శ్రీ శైలజ రైస్ మిల్లు పెరుమాళ్ళ. పెదవీర రాఘవులు
అండ్ సన్సు.- దోరెడ్ల. వేంకట తిరుపతయ్య ఫర్టిలైజర్స్
మద్ది. ఆంజనేయులు,- లక్ష్మీజనరల్ స్టోర్సు- నూరె. అప్పా
రావు ట్రేడర్స్ శ్రీ సుధాకర ట్రేడర్స్ (మెడికల్ స్టోర్స్)
నూరె. సత్యన్నారాయణ అండ్ సన్సు జవ్వాజి లక్ష్మయ్య
మద్ది. వేంకట లక్ష్మీ నాగేశ్వరరావు అత్తలూరి. ఆంజనేయులు

(శ్రీ) గారు

పులిపాటి. రామగురవయ్య S-O హనుమయ్య - సోము. సత్యానారాయణ.- నూరె. చలమయ్య అండ్ బ్రదర్సు అడ్డగిరి. నరసింహారావు అండ్ బ్రదర్సు.- పులిపాటి. వేంకటేశ్వర్లు డోగిపర్తి. అమర లింగస్వామి సన్నిధి రామలింగస్వామి అప్పయ్య బ్రదర్సు - లక్కరాజు నరసరాజు (P. M. co) చలువాది. వేంకటేశ్వర్లు యీ. విశ్వేశ్వరరావు నూరె. నరసింహారావు అండ్ బ్రదర్సు దోరెడ్ల. రామలింగస్వామి నూరె. లక్ష్మీనరసింహారావు (శ్రీ) వేంకటేశ్వరవిలాస్ యేలూరి. సాంబశివరావు యీ బసవగురునాధం (శ్రీ) దుర్గావిలాస్.- కొప్పురావూరి నాగేశ్వరరావు పెరుమాళ్ళ నరసింహారావు యీ. అమరలింగస్వామి కొత్తమాసు అప్పారావు గుండా. శేషమ్మ సోడిశెట్టి. వేంకటేశ్వర్లు

అప్పికట్ల :- ఎ అచ్యుతరామశర్మ. BED Asst.

అబ్బూరు :- బి. ఆంజనేయులు.

అద్దంకి - కొత్తమాసు గోపాలకృష్ణయ్య. శ్రీనివాస రైస్ మిల్లు, - అంబడిపూడి :- చావ వేంకటేశ్వర్లు, సర్పంచి. అమరావతి :- Ch. L. కాంతారావు, (Retd. S. I. of Police) - అనందాశ్రమం-గోలి-రెంటచింతల:- (శ్రీ) హరితవస్త్రధారి విశ్వయోగి - ఊటుకూరు :- కె. భాస్కరరావు,

శ్రీ గారు

హెచ్. యం., బి. రంగారావు సి హెచ్. వెంకటేశ్వర్లు, ZPHS, శాఖమూరి బసవయ్య, శాఖమూరి రామలింగయ్య శాఖమూరి రామారావు, బి. నరసింహమూర్తి – మునసబు, యం. వేంకటేశ్వర్లు (P T I), కె సుబ్బారెడ్డి B P M.

కంకణాలపల్లె :- కొమార సీతారామభద్రయ్య,

కలకత్తా :- రాచకొండ కృపాపతీ వేంకటనాధ శాస్త్రిగార్లు,

కట్టమూరు :- మందడి చంచయ్య, మందడి వీరభద్రయ్య, మందడపు రామయ్య, కట్టమూరు హనుమంతరావు-కరణం, కటకం పిచ్చారావు తండ్రి వేంకటేశ్వర్లు దోరెడ్ల రామలింగం, ఆతుకూరి రామనరసయ్య, కోగంటివారిపాలెం :- తల తల రామిరెడ్డి, కె. కోటయ్య H M, కొత్తపల్లి :- మేకల కృష్ణ మూర్తి-సర్పంచి, కె చంద్రప్రకాశయ్య-మునసబు, బి. వేంకటే శ్వర్లు-కరణం, శ్రీ సరోజినీనాయుడు-మహిళా మండలి, యం. సీతారామయ్య-టీచరు, తమ్మా కోటిరెడ్డి, ఉనుముల అంజి రెడ్డి, లక్కిరెడ్డి లక్ష్మారెడ్డి. క్రోసూరు :- కె. సూర్యచంద్ర రావు-A E, పి. సూర్యనారాయణ-S O I, జె. యన్. గుర వయ్య-S O II. కె యన్. శాస్త్రి H C (NSC), తుమ్మల కుటుంబరావు-శ్రీవేంకటేశ్వర రైస్‌మిల్, బి. జె. శర్మ-B M వై. పిచ్చయ్య-H C, కె. ఆర్. రావు-కరణం, కె. వీరభద్ర రావు – స్టేట్ బ్యాంక్, డా॥ యన్. సూర్యప్రకాశరావు- M. B., B. S., పి. సూర్యనారాయణ - న్యూస్ ఏజంటు, గోలి సుబ్బారావు-క్లాత్ మర్చంట్, కటకం గోపాలరావు-

శ్రీ గారు

మెడికల్స్. మారం వేంకట సీతారామయ్య-శ్రీ గోపాలకృష్ణ రైస్ మిల్, ఉన్నత పాఠశాల :- డి. అప్పారావు-H M, యం. వేంకటేశ్వర్లు, జె. జి. కృష్ణమూర్తి. బి. లక్ష్మయ్య, బి. భాస్కరరావు, డి. రాధాకృష్ణమూర్తి, Ch. నరసింహదీక్షిత శర్మ, పి. శ్రీరామమూర్తి-(H M రెంటపాళ్ళ).

ఖమ్మం :- జూవ్వాడి నరసింహారావు-ఏజంట్. బర్మాషెల్, యేటూరి యాదగిరిరావు.

గుంటూరు : శివశ్రీ ముదిగొండ చంద్రమౌళి-జూపిటర్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్. మోచర్ల శ్రీహరిరావు - రామన్నపేట. బండారుపల్లి అప్పారావు - (పట్టాభిపురం), జగర్లపూడి చంద్రశేఖరం రిటైర్డు సబ్ జడ్జి. శ్రీహరి పుణ్యకోటి. మాగులూరి బసవాచారి - శోభా ప్రేమ్‌వర్క్సు. టి. వి జి కృష్ణమూర్తి లెక్చరర్, ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు :- నందూరు వేంకటకృష్ణంరాజు బి. కామ్. హెచ్., ఇ బి. బి. వేంకటేశ్వర్లు, యన్. లక్ష్మీనరసింహామూర్తి ఇ. రామకృష్ణప్రభు, పోలంరాజు రాధాకృష్ణమూర్తి. దోనేపూడి గోపాలకృష్ణమూర్తి - అగ్రహారం, సరాజు వేంకటహనుమంతరావు ప్రొ॥ శ్రీనివాసఎంటర్ ప్రైజస్, డా॥ చిరివిరాల సత్యనారాయణ-ధన్వంతరీమెడికల్స్, కొంపల్లి రామారావు, - ఎండోమెంటు. నామకోటేశ్వరరావు, శీతారామాంజనేయ ఆలయస్థాపకులు, బ్రాడీపేట. పాటిబండ హనుమంతరావు, S/o వేంకటప్పయ్య, అడ్వకేటు. నిమ్మకాయల లక్ష్మీనారాయణ. యన్. యర్. యన్. శర్మ, (జి. పి. ఎ.) యం. జేమ్సు-శెక్రటరీ (ఆర్. టి. సి.)

గుండ్లపల్లి; యేలూరి నరసింహయ్య.

చల్లగరిగ : నూరెకోటి గురునాథం, గంగసాని చిన గుర్వారెడ్డి - (సర్పంచ్), నంబూరి చంద్రారెడ్డి. జి. తిరుపతి రెడ్డి. కె. కృష్ణంరాజు, (టీచరు). డోగివర్తి రాధాకృష్ణ మూర్తి. (బి. పి. యం.) యీా వేంకటరత్నం.

చామర్రు : అగ్గరాజు భీమరయ్య, ఉప్పల వేంకటేశ్వర్లు (టీచరు). రాయిడి హనుమంతిరావు, (మునసబు). మద్దినేని సత్యనారాయణ. నెల్లూరి వేంకటేశ్వర్లు- (వైస్ ప్రెసిడెంటు) రాయల సుందరరావు, రేవులపుడుగు ఏడుకొండలు;

చిగురుపాడు : డా॥ గొట్టుముక్కల అంకంరాజు, గొల్లపూడి దత్తాత్రేయులు (మునసబు) కె. వీరారెడ్డి (కరణం) కొత్త రామనాథం. (వి. డి, ఒ) డి రాములు (మాజీహెడ్ మాష్టర్) వి. యస్, ఆర్. మూర్తి (హెడ్మాష్టరు) నంది గామ సత్యనారాయణ, (రిటైర్డుటీచరు);

చింతపల్లి : రాజావాసిరెడ్డి జగన్నాధబాబు బహద్దూర్, చింతపల్లి హనుమంతరావు, (కరణం) సి. హెచ్. కృష్ణమూర్తి కె. అప్పారావు, (వి- డి, ఒ)

తెనాలి: యం. భూమానందరాజు-నాజరుపేట డేగలవారివీధి;

తాడువాయి : యస్. వి. దుర్గాప్రసాదరావు. రంగి శెట్టి రామచంద్రరావు, (వి. యం.) చావ వేంకటప్పయ్య.

(శ్రీ) గారు

టి. వేంకటప్పారెడ్డి బి. ఏ. అనుమోల నరసింహారావు; చావ సీతారామయ్య.

తాళ్ళూరు ; డి. కోటేశ్వరరావు (వి. డి. ఒ).

తోటరావులపాడు : బండారుపల్లి అచ్యుతరామమూర్తి; రావ్రులపాటి సరస్వతమ్మ, ములకలపల్లి కృష్ణయ్య;

దొడ్లేరు : శ్రీ వాసవి కన్యకాపరమేశ్వరీ రైస్ ఫ్లోర్ ఆయిల్ మిల్లు; శ్రీ దశరథరాం రైస్ అండ్ ఫ్లోర్ మిల్లు,

దేవరంపాడు : దేశినేని వేంకటాద్రియ్య.

నర్సరావుపేట : యేలూరి నరసింహయ్య (మల్లికార్జున మెడికల్ కార్పరేషన్;

నీలేశ్వరపాలెం : టి. కృష్ణమ్మ (సర్పంచి)

పమిడిపాడు: డి. సత్యనారాయణ, యస్.ఒ.యన్.యన్.సి

చిలకలూరిపేట : కె. వి. హనుమంతరావు, ఇ. ఓ. టెంపుల్స్

పిడుగురాళ్ళ : ఉడుతా రామతులశయ్య C/o శ్రీ రామా మెడికల్స్;

పెద్దవరం : వబ్బరాజు వేంకటచంద్రశేఖరరావు.

పెదపాలెం : పాటిబండ్ల శింగరయ్య (ప్రెసిడెంటు-భూమితనఖా బ్యాంకు-సత్తెనపల్లి). నెల్లూరి అనసూయమ్మ నూరయ్యా! డా॥ ఓరుగంటి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం, వేల్పూరు వేంకటసుబ్రి

(శ్రీ) గారు

వ్యాణ్యం, కరణం. నెల్లూరి నారాయణ (శ్రీ సీతారామ రైస్ మిల్లు). డా॥ జె. వి. నారాయణరెడ్డి (వెటరినరీఆఫీసరు) వి. శివ రామప్రసాదు (హెచ్. యం.)

పెదమక్కిన : మంగినపూడి రామకృష్ణారావు (కరణం) నడింపల్లి సత్యనారాయణ (టీచరు)

పొణుకుపాడు : ఆర్. తాతయ్య (హెచ్. యం.

ఫిరంగిపురం : డా॥ దేశిరాజు హనుమంతరావు.

పీనపాడు : పి. వెంకటరమణరావు-కరణం, పి. వేంకట రావు, అల్లు వేంకటస్వామిరెడ్డి, బూతుకూరి అప్పిరెడ్డి, మద్ది కామేశ్వరరావు.

బెంగుళూరు : పి. సంగమేశ్వరరావు (ఎ. ఇ) గవర్నమెంటు క్వార్టర్సు;

మదరాసు : యం. రామచంద్ర అప్పారావు- త్యాగరాజ మందిరం-త్యాగరాజనగర్.

మండెపూడి : బి. మల్లికార్జునరావు (హెచ్, యం)

మేడికొండూరు: యం, రాధాకృష్ణమూర్తి హెచ్. యం, యం ఆనందయ్య,

బొంబాయి : 34 శ్రీకృష్ణ 14-బి/6 గవర్నమెంటు క్వార్టర్సు - వాజీఆలీ.

శ్రీ గారు

రాజమండ్రి : పి, సూర్యనారాయణ బి. ఇ. యఫ్, ఐ.ఇ. రిటైర్డు ప్రొఫెసర్ - గాంధీపురం;

వరంగల్లు : జూపూడి విశ్వనాధరావు,

విప్పర్ల : కొండవీటి వేంకటప్పయ్య, నర్రా చల్లయ్య, నర్రా రఘుపతి, పరాశరం అంజనేయాచార్యులు.

విజయవాడ : నందూరు వీర వేంకటసాంబశివరావు-ఇన్స్పెక్టరు సెంట్రల్ ఎక్సైజు, నందూరి బలరామరాజు - రిటైర్డు డిప్యూటి చీఫ్ అకౌంటెంటు.

వేల్పూరు :- వి. పాండురంగారావు-కరణం, జి. వేంకటేశ్వర్లు-మునసబు. H M & Staff :- P. S. U. P. గుంటుపల్లి వేంకటరత్నం, డా॥ జి. వేంకటరాఘవాచార్యులు, జి. వేంకట తిరుమలాచార్యులు, పి. సత్యనారాయణ, మద్ది నాగభూషణం, మద్ది లక్ష్మీనరసింహస్వామి, పేరం వేంకట్రావు-రైస్ మిల్లు.

శిరిపురం :- బి. బి. ప్రహ్లాదరావు - H M; Z P H S.,

సత్తెనపల్లి ;-సి. మల్లికార్జునరావు R I, State Bank :- కె. రామకృష్ణారావు-D M, కె కృష్ణభాష్యం, జి. యల్. చౌదరి, బి. యస్. యన్. మూర్తి, వి. శ్రీరాములు, Ch. L V S N Rao, పి. వి. యల్. యస్. రావు, జి. శ్రీనివాసమూర్తి, వి. వి. రమణయ్య-S T O, సిహెచ్. వేంక

శ్రీ గారు

టేశ్వర్లు-ప్రెసిడెంట్, బి. వి. కృష్ణమూర్తి-కరణం. కె. హనుమంతరావు - Inspector fo Central Excise, హరి కోటయ్య-E O Endoment వి వేంకటపతి-Superviser L.M.B. ఎ. డి. కోటేశ్వరరావు - Accountant C. A. B. Bank, వంకాయలపాటి సుబ్బారావు-V. D. O., డి. వి. సుబ్బారావు-సర్పంచి. టి. కాశినాధరావు. ప్రతివాది భయంకరం రఘునాధా చార్యులు-(Retd. H C) వి. నాగభూషణం- L.D.C., పి. వి. పురుషోత్తం-U. D, R, I., యస్. సుబ్బారావు-U D R I డా॥ సి హెచ్. వేంకటేశ్వర్లు, శిఖా వేంకటేశ్వర్లు. పి. సాంబయ్య-కంట్రోలర్-A P S R T C, సంబూరు లక్ష్మీవరప్రసాదదేవి-శ్రీరామ శ్రీకృష్ణమందిర్. యద్దనపూడి మాధవరావు, జి రామసూర్యనారాయణ, యల్. పి. నారాయణరావు-ప్రొ॥ శంకర్ విలాస్, సి హెచ్. సుబ్రహ్మణ్యం-ప్రొ॥ శ్రీ సుబ్బలక్ష్మి విలాస్. పి. యస్. మూర్తి-ప్రొ॥ శ్రీ వేంకటరమణ విలాస్, శ్రీ ఉడిపి గంగా విలాస్, వి. రఘునాధాచార్యులు-పంచాయతి. మందాల సాంబిరెడ్డి-మెమ్బర్స్.

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి ఆర్యవైశ్య వర్తకసంఘం, సత్తెనపల్లి

దూబగుంట్ల సుబ్బారావు- ప్రొ॥ శ్రీ వేంకట లక్ష్మి రమణ క్లాత్ మర్చంట్. కందికట్ల సుబ్బారావు అండ్ సన్సు త్రిపురమల్లు కోటయ్య, అన్నం వేంకట నారాయణ అండ్ సన్సు, శ్రీ వేంకట రమణా ఫ్యాన్సీ అండ్ స్టేషనరీ, శ్రీ నాగార్జున

శ్రీ

రేడియో స్టోర్సు. పి గురునాథం! దేవరశెట్టి వేంకట
రావు. బయన పెద్దన్న-ఫ్యాన్సీ స్టోర్సు. మద్ది రా
అండ్ సన్సు, మట్టా వేంకట సుబ్బారావు, కూనాగు
రంగయ్య అండ్ సన్సు. సిహెచ్. గురుపాదం-సైకి
చక్కా శ్రీరాములు, చంద్రపాటి వెంకయ్య, మట్ట
చాము వేంకటేశ్వరు C/o కూ. వే. రం, అన్న
మూర్తి, జివ్వాజి జగన్నాథం. తుమ్మల పిచ్చయ్య &

ధూళిపాళ :- వి. నాగేశ్వరరావు HM., సి
చంద్రమౌళి HM. మునగోడు:- N. P. ప్రసాదరా

బయ్యావరం :- వి, యన్, ఆర్ రెడ్డి (హెచ్, ఎ
నాగేశ్వరరావు అసిస్టెంటు.

హైదరాబాదు : సి, వి, సుబ్బారావు నూ
సెంట్రల్ ఎక్సైజ్, మేడికొండూరు పుండరీకాక్ష రా
యల్ యల్ యం యన్,బి, హైదరాబాదు. నందూరి
రావు (హెచ్, యం. మిడిల్‌స్కూల్)

భగవానుడు వీరికి ఆయురారోగ్యైశ్వర్యము
చుచూ ఇట్టి సత్కార్యములకు బుద్ధి ప్రసరింప
ఆశీర్వదించుగాత !

N. B.- భక్తులు యీ శిశుగ్రంథమాలను తమ శక్తికొలది
గలరని ఆశించుచున్నాము. ఈ అమూల్యగ్రంథముల
తపాలా బిళ్ళలు రు. 0-25 పై. పంపగలరు.

— సర్వేజనాః సుఖినోభవన్తు —